

HRIŠĆANSKA MREŽA EX-YU

**DA LI DANAS
TREBA SVETKOVATI
BIBLIJSKE PRAZNIKE?**

Naziv:

**Da li danas treba
svetkovati biblijske praznike?**

(Ova knjiga je sastavljena od autorskih članaka Dejvida Klejtona, Imada Avdea i Nadera Mansura. Knjiga predstavlja revidirano i dopunjeno izdanje knjige „Biblijski praznici - da li ih držati“ iz 2018.)

Izdavač:

Hrišćanska mreža EX-YU
www.hriscanskamreza.net

Kompilacija i priređivanje:

Zdravko Vučinić

Elektronsko izdanje, 2020.

SADRŽAJ

1. Uvod u biblijske praznike	4
2. Zašto sam protiv držanja praznika	26
3. Da li hrišćani trebaju držati praznike	29
4. Obrezanje, praznici, zakon - šta je sporno u „Galatima“	60
5. Nerazumevanje dva saveza i držanje praznika	86
6. Opravdavanje držanja praznika.....	95
7. Neka vas niko ne osuđuje	104
8. Da li je ispravno držati praznike ako to nije pitanje spasenja	129
9. Praznici i sadašnja istina.....	136
10. Uništavanje subote	148

1. UVOD U BIBLIJSKE PRAZNIKE

Dejvid Klejton

Neki hrišćanski vernici i dalje obeležavaju praznike koje je Bog dao Izraelu u vreme Mojsija. Oni veruju da je držanje praznika korisno i da predstavlja deo Božjeg plana da nastave da drže praznike.

Iako ih ne drže tačno kao što su ih Jevreji držali, kompletno sa životinjskim žrtvama, sa svakim ritualom i ceremonijom, oni još uvek obeležavaju tačne datume i prolaze kroz osnove držanja ovih praznika.

Da li Bog zahteva držanje praznika od Svog naroda?

Šta je Bog tačno imao na umu kada je dao ove praznika Jevrejima?

Pokušaćemo da odgovorimo na ova pitanja dok budemo detaljnije proučavali praznike i njihovo značenje.

Postojalo je sedam praznika koji su Jevreji obeležavali svake godine. Prvi od ovih praznika obeležavao se prvog meseca u godini, a poslednji se obeležavao tokom sedmog meseca. Jevreji su prolazili kroz ovu sekvencu praznika, iznova i iznova. Svake godine počinjali su Pashom, 14. dana prvog meseca, i nastavljali su do praznika koliba (ili senica), 15. dana, sedmog meseca.

Šta predstavljaju praznici?

Prvo značenje praznika je da oni predstavljaju znamenitosti u istoriji izraelske nacije na putu od Egipta do Hanana.

Drugo, oni predstavljaju događaje u Hristovoj službi, u Njegovom delu spasavanja čovečanstva.

Postoje mnogi hrišćani koji misle da je Isus samo umro na Golgoti i da se tu završilo Njegovo delo, ali to nije istina. Sedam izraelskih praznika uči nas da nije sve bilo završeno na Golgoti. Celokupan sistem Starog saveza i zakona predstavljao je Hrista i Njegovo delo, ali ovi praznici su posebno bili namenjeni da ilustruju i predstave sedam velikih događaja u Hristovoj službi za spasenje čovečanstva. Ovi praznici su trebali da se obeležavaju prema detaljnim uputstvima. Svi detalji vezani za obeležavanje praznika bili su puni značenja. Božja namera je bila da, dok gledamo u ove praznike, učimo lekcije koje se tiču Hristove službe.

Treća stvar koju predstavljaju ovi praznici, je Hristova služba koja se manifestuje kroz crkvu (kroz zajednicu vjernih). Svaki korak u Hristovoj službi u korist Njegovog naroda ima odgovarajuću efekat u životima i iskustvima Njegovog naroda i Njegove crkve ovde na zemlji. Dakle, kada god Hrist ispuni bilo koji od ovih praznika, mi, Njegov narod imamo veliku korist od toga i to se manifestuje u našem iskustvu.

Pasha

Pasha je bila pravi u nizu od ovih praznika i u 3. Mojsijeva 23:5, piše:

„Prvog meseca, uveče četrnaestog dana u mesecu, Pasha je u čast Gospodu.“ 3. Mojsijeva 23:5

Prvo značenje Pashe je bilo podsećanje na nešto što se dogodilo u istoriji Izraela. One noći kada su bili izbavljeni iz Egipta, Bog im je rekao da premažu svoje dovratke krvlju jagnjeta. Te noći anđeo smrti je prošao kroz Egipat i ubio svako prvorodeno dete u svakoj kući, ali kuće koje su na svojim dovracima imale krv jagnjeta bile su bezbedne. Svakoga ko je pomislio da mu nije potrebna krv i ko god nije namazao krv na svoje dovratke, smrt je posetila te noći. Ovo se zove Pasha, zato što je anđeo smrti prošao te noći.

U 2. Mojsijeva 12:1-2, piše:

„Gospod reče Mojsiju i Aronu u egipatskoj zemlji: „Ovaj mesec neka vam bude početak mesecima. Neka vam bude prvi mesec u godini.“ 2. Mojsijeva 12:1-2

Ovaj praznik je predstavljao ilustraciju, predstavljao je uspomenu na nešto što se dogodilo u prošlosti Izraela, ali je to takođe predstavljalo ilustraciju ili proročanstvo o Hristovoj smrti.

Bog je rekao za Pashu, „*Ovaj mesec neka vam bude početak mesecima.*“ Ono što je Bog želeo da kaže je da plan spasenja počinje Hristovom smrću, koja predstavlja pravu Pashu. Ovo je bio „*početak mesecima,*“ početak Hristovog dela spasavanje čovečanstva.

Neki hrišćani veruju da je svaka korist i svaka dobrobit koju Hrist donosi ljudskom rodu već bila dostupna pre Njegovog dolaska. Ova ideja se veoma snažno zastupa u pokretu svetkovatelja praznika. Oni veruju da su sve dobrobiti i koristi Pashe,

Prvina, Pedesetnice i drugih praznika, bile dostupne još od stvaranja.

Drugim rečima, Isusov dolazak u suštini i nije predstavljao neki značajan događaj. Taj događaj nije doneo nikakvu razliku u iskustvo čovečanstva ili Božjeg naroda. Ali Božja reč nam pokazuje da iskustvo Pashe predstavlja početak plana spasenja. Vreme pre Hristovog dolaska predstavlja ilustraciju, senku ili tip. Ali kada je Isus došao, to je bio početak realnosti, početak Božjeg programa spasavanje čovečanstva.

Dakle, možemo videti da je svake godine, ovih sedam praznika ponavljano i uvežbavano iznova i iznova kao u predstavi. Sami Izraelci možda nisu ovo razumeli, ali Božja namera je bila da nama koji živimo u doba jevanđelja to bude savršeno jasno.

Sve pogodnosti

Interesantno je to da je krv Jagnjeta spasavala i Izraelce i Egipćane. Pogodnosti nisu bile isključivo namenjene Jevrejima, one su bile namenjene svima koji namažu svoje dovratke krvlju Jagnjeta. Izraelci predstavljaju Božji narod, a Egipćani predstavljaju svet. Ali iz ovoga možemo naučiti veoma jasnu lekciju da Golgota nije donela dobrobiti i pogodnosti samo Božjem narodu, već čitavom svetu! Ova istina je veoma jasno iskazana u 2. Korinćanima:

„Da objavljujemo da je Bog bio u Hristu i pomirio svet sa sobom, ne računajući im njihove presteupe, i stavio u nas reči pomirenja.“ 2. Korinćanima 5:19

Dakle, vidimo ovu neverovatnu istinu; čitav svet je pomiren sa Bogom kroz Hrista. Prema Božjoj reči, najgori ljudi koji postoje na zemlji, masovne brutalne ubice, već su pomireni sa Bogom! Kaže se da im Bog ne uračunava njihove prestupe.

Neki od ovih ljudi imaju toliko dugačku listu greha da bi od te liste mogla da se napise jedna knjiga. Ali Božja reč jasno kaže da ih Bog ne optužuje za ove grehe. Kada i gde se dogodilo ovo pomirenje? Na Golgoti! Krv Jagnjeta je i za Izraelce i za Egipćane predstavljala krv Hrista koja pokriva sve. Drugim rečima, mi možemo reći, „ovaj čovek nije hrišćanin, tako da on nije pomiren sa Bogom,“ ali to nije istina. Biti pomiren sa Bogom ne zavisi od toga da li mi to prihvatamo. Pavle kaže u poslednjem delu stiha da je Bog „stavio u nas reči pomirenja,“ kako bismo drugim ljudima govorili da su već pomireni sa Bogom. Drugim rečima, mi molimo ljude i tražimo od njih da prihvate Božje pomirenje. Rimljanima 5:10, kaže istu stvar:

„Jer ako smo, dok smo još bili neprijatelji, bili pomireni s Bogom smrću njegovog Sina, koliko ćemo više sada, kad smo pomireni, biti spaseni njegovim životom.“ Rimljanima 5:10

Kada smo bili pomireni sa Bogom?

Bog nije rekao da moramo prvo da prihvatimo Njega pre nego što budemo pomireni sa Njim, Bog nas je pomirio sa Sobom dok smo još bili neprijatelji i to kroz smrt Njegovog Sina. To nije bilo nešto što smo mi učinili, već nešto što je Bog učinio kroz Svog Sina. Pravi problem je taj što ljudi ovo ne znaju ili ne veruju u ovo.

Kao Hristovi predstavnici, naša odgovornost i naša privilegija je da propovedamo ljudima ovu dobru vest i da podstičemo u ohrabrujemo ljude da prihvate ovo pomirenje, kako bi mogli iskusiti blagoslove koji dolaze sa ovim pomirenjem.

Pomireni, ne spaseni

Golgota je ono što je Bog učinio za ceo svet. Ali veoma je važno da razumemo da Gulgota nije spasenje! Ako je Gulgota spasenje, onda će očigledno ceo svet biti spasen, ali očigledno se to neće dogoditi. Gulgota predstavlja vrata koja vode ka spasenju, ona se otvaraju bez prepreka, tako da svaka osoba na planeti zemlji može proći kroz ta vrata, ali oni koji ne prođu kroz ta vrata i dalje ostaju u izgubljenom stanju, čak iako su sve prepreke do spasenja, uklonjene. Pavle ovo jasno uči u 1. Korinćanima 15:

„Jer ako mrtvi ne vaskrsavaju, ni Hrist nije vaskrsnuo. Ako Hrist nije vaskrsnuo, vaša vera je uzaludna - još ste u svojim gresima.“ 1. Korinćanima 15:16-17

Iako je Isus umro za naše grehe na krstu, ako nije vaskrsao, sama Njegova smrt nas ne može spasiti. Većina hrišćana se fokusira na krst kao na krajnju tačku svoje vere. Veoma veliki broj hrišćanskih pesama peva o krstu, krst je tema velikog broja knjiga i propovedi. Iako se na krstu dogodilo nešto veoma značajno za nas, ne treba da se zaustavimo kod krsta zato što sam krst ne obezbeđuje spasenje. Potrebno je još nešto. Krst nas je

pomirio sa Bogom, a to znači da su uklonjene sve prepreke. Ali ako se zaustavimo kod krsta, mi ostajemo na istom mestu gde se nalazi ostatak sveta.

„Jer ako smo, dok smo još bili neprijatelji, bili pomireni s Bogom smrću njegovog Sina, koliko ćemo više sada, kad smo pomireni, biti spaseni njegovim životom.“ Rimljanima 5:10

Jasno kaže da smo bili pomireni smrću Božjeg Sina, ali da smo spaseni Njegovim životom. Ne Njegova smrt, već Njegov život. Ovo Biblija uči.

Hrist je otvorio vrata kada je umro za mene i sada je treba da prođem kroz ta vrata i primim Njegov život, zato što primanjem Njegovog života spasenje postaje realnost. Ovo nas doводи do početnog zaključka da su milijarde ljudi pomireni sa Bogom ali da će ipak biti izgubljeni.

Praznik beskvasnih hlebova

„Petnaestog dana tog meseca Praznik je beskvasnih hlebova u čast Gospodu. Sedam dana jedite beskvasne hlebove.“

3. Mojsijeva 23:6

Kvasac je supstanca koja menja prirodu bilo koje duge supstance sa kojom se ujedini. Potrebno je jako malo da kvasac u potpunosti promeni prirodu testa. Testo predstavlja hleb pre nego što se ispeče, a hleb zapravo simboliše samog Hrista. Dan nakon Svoje smrti Isus je proveo u grobu, potpuno netaknut

grehom i u Svojoj smrti potpuno slobodan od greha. Beskvasni hleb predstavlja Hristov život bez uticaja bilo čega što bi taj život pokvarilo ili izopačilo, život bez greha. Hrist je umro, umro grehu i iskustvo koje je prošao bilo je iskustvo koje je obezbedio svom narodu.

Jevrejima 9:26 kaže:

„Jer bi inače trebalo da mnogo puta strada od postanka sveta. Ali sada, na svršetku ovog poretka, pojavio se jednom zauvek da svojom žrtvom odstrani greh.“ Jevrejima 9:26

Isus je odstranio greh, ali od koga ga je odstranio?

Ne, On nikada nije podlegao grehu. Kada se kaže da je odstranio greh, očigledno je da ga je odstranio od Svog naroda.

Oni koji su u stanju da prihvate ono što je Isus učinio, ulaze u to iskustvo. Mnogi hrišćani nastavljaju da u određenoj meri održavaju prisnost sa grehom, ali to nije Božja namera i to nije ono što nam je Isus obezbedio. To je nedostatak znanja i nedostatak vere koji dovode do toga da mnogi od nas budu pod vlašću greha.

Na ovaj dan koji je predstavljen praznikom Beskvasnih hlebova, šta se dogodilo Izraelu? Oni su prethodne noći prošli kroz Pashu i na ovaj dan su zauvek napustili Egipat!

Nije trebalo da se ikada više vrate u Egipat, a Egipat predstavlja stanje greha. U Egiptu ste pod kontrolom surovih upravitelja, Sotone i greha. Radite za Sotonu, radite za greh svakoga dana u svom životu. Ali dolazi vreme kada primete ono što je Isus učinio za vas, verujete i napuštate Egipat. Napuštate stanje

greha i napuštate ga zauvek. To je Bog učinio za Jevreje u Egiptu i to je Isus učinio za crkvu kada je umro.

Dakle, Jevreji su ostavili iskustvo Egipta iza sebe zauvek, i Bog ih je upozorio da nikada ne bi trebalo da se vraćaju tamo.

„Ali da ne drži mnogo konja i da ne vraća narod u Egipat da bi mu doveli mnogo konja, jer vam je Gospod rekao: ‘Nikada se više ne vraćajte ovim putem.’“ 5. Mojsijeva 17:16

Izgleda čudno što je Bog morao da ih upozori u vezi ovoga. Oni su bili robovi, maltretirani i zlostavljani u Egiptu, zašto bi bilo ko od njih poželeo da se vrati tamo? Ali nekoliko puta Jevreji su želeli da se vrate u Egipat kada su počeli da se žale da im je teško na putovanju do obećane zemlje! Na žalost, ista stvar se događa mnogim hrišćanima.

Bog nas izbavlja od greha, ali mnogo puta mi počinjemo da se sećamo grešnih stvari koje su nam pričinjavale zadovoljstvo i zaboravljamo na gorčinu i teškoće koje smo trpeli kada smo služili grehu. Mnogi hrišćani se ponovo vraćaju grehu zbog stvari koje s nalaze u Egiptu.

Dakle, kada napustimo Egipat, to treba da predstavlja kraj povezanosti sa starim životom i njegovim putevima. Pavle nam kaže u Rimljanima 6:7:

„Jer ko umre, oslobađa se greha.“ Rimljanima 6:7

To se dogodilo kada je Isus umro, On je umro kako bi nam omogućio da umremo sa Njim, i jasno je da kada smo mrtvi, mi smo izbačeni od greha. Greh više nema moć nad nama.

Praznik Prvina

Praznik Prvina se ispunio trećeg dana kada je Isus vaskrsnut iz mrtvih.

„Kaži Izraelovim sinovima: ‘Kada dođete u zemlju koju vam ja dajem i požanjete njen rod, snop prvina od svoje žetve donesite svešteniku. Neka on taj snop obrće tamo i amo pred Gospodom da bi za vas stekao njegovu naklonost. Neka ga sveštenik obrće odmah sutradan posle subote.’ 3. Mojsijeva 23:10-11

Dakle, praznik Prvina predstavlja iskustvo Isusovog vaskrse- nja iz mrtvih. On se vratio na nebo i Bog Ga je prihvatio kao prvinu zemaljske žetve. Isus je bio prvo ljudsko biće koje je ikada ušlo u večni život. On nije predstavljao samo najbolji deo pri- nosa, već je bio i prvi deo prinosa, i kada se vratio na nebo Bog je prihvatio čovečanstvo u Svom Sinu. Zbog toga je hrišćanska crkva nastala sa takvom slavom i tako predivnim ispoljavanjem Božje sile. To je bilo zato što je čovečanstvo prihvatilo Boga. To je predstavljalo početak novog doba.

Ovo je bilo simbolički predstavljano izlaskom Izraelaca iz Crvenog mora, oni su bili kršteni u Crvenom moru i simbolički

su izašli iz groba, prešavši iz smrti u život. Sa druge strane Crvenog mora, Mojsije im je rekao:

„Ne bojte se. Stojte čvrsto i gledajte spasenje koje će vam Gospod danas doneti. Jer Egipćane koje danas vidite, nikada više nećete videti.“ 2. Mojsijeva 14:13

Isto je i u hrišćanskom iskustvu, Bog nas vodi do smrti i vaskrsenja, koji su simbolički predstavljeni krštenjem vodom, i Bog nam kaže, „gresi koji su vas mučili, više vas nikada neće uznemiravati.“ Ovakvo bi trebalo da bude iskustvo i realnost jednog hrišćanina.

Isus je vaskrsao u novo iskustvo kao novo stvorenje, i mi smo bili vaskrsnuti sa njim. Ovo nam Pavle kaže u Rimljanima 6:

„Jer smrću kojom je umro, umro je grehu jedanput, a što živi, Bogu živi. Tako i vi, smatrajte sebe mrtvima grehu, a živima Bogu u Hristu Isusu Gospodu našem.“ Rimljanima 6:10-11

„Dakle, s njim smo sahranjeni svojim krštenjem u njegovu smrt, kako bismo, kao što je Hrist vaskrsnut iz mrtvih slavom Očevom, i mi isto tako hodili u novini života.“ Rimljanima 6:4

Mi se identifikujemo sa onim što se dogodilo Isusu. Mi nasleđujemo ono što je On iskusio. On je umro grehu, mi smo umrli grehu. On je vaskrsao u novi život, mi smo vaskrsli u novi

život. On živi Bogu, mi živimo Bogu. Ovo nije nešto što mi možemo da učinimo, ovo nam se događa zato što smo primili Njegov život i On taj život živi kroz nas.

Izazov je da verujemo Bogu dovoljno da bismo mogli da primimo ono što je Bog učinio za nas u Svom Sinu. Spasenje je došlo Božjem narodu kada smo vaskrsli u novinu života sa Isusom Hristom.

Međutim, za mnoge hrišćane situacija nije ovakva a isto je bilo i sa Izraelcima. Iako su izašli iz Egipta, oni nikada nisu napustili egipatske navike i način razmišljanja. Oni su neprestano žudeli za stvarima iz Egipta i to je bio glavni uzrok svih neuspeha koji su doživeli na putovanju ka obećanoj zemlji. Oni nisu verovali Bogu i njihova srca su bila usredsređena na stvari koje su ostavili za sebe.

Razlog zbog kojeg se hrišćani bore sa grehom nije taj što greh nije pobeđen, niti se radi o tome da nismo dovoljno snažni, ne radi se ni o tome da se ne borimo dovoljno snažno, radi se o tome da ne verujemo u istinu da smo izbavljeni. Naša srca su još uvek povezana sa stvarima iz Egipta i zbog nedostatka povezanosti sa Isusom, mi ne verujemo da smo izbavljeni. To je uvek problem i zbog toga je uvek rešenje da razumemo i primimo „pravednost verom.“

Na kraju kada to primimo, to će biti zbog toga što smo naučili da verujemo Bogu i Isusu u potpunosti. Ovo je uvek odgovor na problem.

Pedesetnica

Četvrti praznik je bio praznik Pedesetnice. Ovaj praznik se obeležavao sedam sedmica nakon Pashe.

„Od tog dana posle subote, od dana kada donesete snop za obrtani prinosa, izbrojte sedam punih subota. Treba da brojite do dana posle sedme subote, pedeset dana, i prinesite Gospodu novi prinosa od žita. Iz svojih prebivališta donesite dva hleba kao obrtani prinosa. Neka budu od dve desetine efe finog brašna. Neka budu pečeni s kvascem, kao prvine za Gospoda.“

3. Mojsijeva 23:15-17

Zvuči čudno da Bog kaže da hleb treba da bude pečen sa kvascem, jer kao što smo videli, kvasac se obično upotrebljava kao simbol greha. Ali kvasac takođe može da se upotrebi i kao simbol nečeg dobrog.

Glavna karakteristika kvasca je da postepeno menja prirodu supstance sa kojom se pomeša. Ovo može biti dobro ili može biti loše. Mešanje sa nečim što je loše imaće negativan efekat, ali mešanje sa nečim dobrim imaće pozitivan efekat.

Dakle, u slučaju Pedesetnice, Bog pokušava da nam kaže da nešto dobro treba da se usadi u čovečanstvo, a što će delovati kao kvasac, na početku će biti malo ali na kraju će dovesti do velike promene na dobro.

Pažljivo čitanje zapisa o izlasku iz Egipta otkriće nam da je zakon bio dat Izraelcima na planini Sinaj 50 dana nakon Pashe u Egiptu.

Drugim rečima, Pedesetnica Izraelskog naroda bila je planina Sinaj.

Na koji način ovo dogovara onome što se dogodilo na dan istinske anti-tipske Pedesetnice?

Na dan Pedesetnice Bog je izlio Svoj Duh na Svoj narod, ali apostol Pavle objašnjava istinski značaj onoga što se dogodilo kada je citirao Jeremijino proročanstvo, objašnjavajući da to predstavlja usađivanje Božjeg zakona u srca i umove pripadnika Njegovog naroda.

„Jer prekoravajući narod, On kaže: „‘Evo, dolaze dani’, govori Gospod, ‘kad ću s Izraelovim domom i s Judinim domom zaključiti novi savez, koji nije kao onaj savez koji sam sklopio s njihovim praočevima onog dana kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz egipatske zemlje, jer oni nisu ostali u mom savezu, pa više nisam mario za njih’, kaže Gospod. ‘Jer ovo je savez koji ću sklopiti s Izraelovim domom posle tih dana’, kaže Gospod. ‘Svoje zakone staviću u njihov um i upisaću ih u njihova srca. Biću njihov Bog, i oni će biti moj narod. I niko više neće učiti svog bližnjeg i svog brata, govoreći: ‘Upoznaj Gospoda!’ Jer će me svi oni poznavati, od najmanjeg do najvećeg.“ Jevrejima 8:8-11

Drugim rečima u 2. Mojsijevoj Bog je napisao Deset zapovesti na kamenu i dao ih Izraelu kao pravilo po kojem bi trebalo da žive. Ovo je bila prva Pedesetnica.

Međutim, na dan istinske Pedesetnice, Bog je usadio Hristovu prirodu i karakter u pripadnike Svog naroda, tako što je stavio Hristov Duh u njihova srca.

„A pošto ste sinovi, Bog je u naša srca poslao Duh svog Sina koji viče: „Aba, Oče!” Galatima 4:6

Na ovaj način Bog je proizveo pravednost u Svom narodu, ne nekim spoljašnjim skupom pravila, već promenom njihove prirode iznutra, kako bi prirodno živeli u skladu sa onim što Bog želi. Jasno je da je ono što se dogodilo na planini Sinaj predstavljalo samo zakonsku predstavu uzvišenijeg događaja koji se odigrao u Jerusalimu na dan Pedesetnice. Na planini Sinaj, pravni zakon ili pisani zakon bio je dat odabranom narodu, posebnoj grupi ljudi koja je bila odabrana da predstavlja Boga u svetu pre Hristovog dolaska. Na dan Pedesetnice nova priroda Isusa Hrista bila je usađena u pripadnika Njegovog naroda, grupu ljudi koja je izdvojena od drugih naroda zbog činjenice da imaju Hristov Duh u sebi. Jedna grupa je primila set zakonskih pravila, a druga grupa je primila samu Božju prirodu.

Mnogi koji ispovedaju da su hrišćani postavljaju zakon sebi za cilj i gledaju na dar duha kao na sredstvo za postizanje poslušnosti zakonu. Zakon je za njih centralna stvar. Ali ovo izokreće Božju nameru. Zakon je bio staratelj koji je trebalo da nas dovede Hristu, zakon nije cilj već sredstvo koje treba da nam pomogne da pronađemo istinski cilj (Galatima 3:24).

Hrist je cilj, i kada primimo Njegov Duh u naša srca, došli smo do kraja putovanja (Rimljanima 10:4). Na dan Pedesetnice,

Isus je izlio nebesa na Svoj narod, On im je dao nešto što je bilo simbolički predstavljeno planinom Sinaj.

Prokletstvo neverovanja

Nakon Pedesetnice postojala je pauza tokom koje se ništa nije događalo, a onda u sedmom mesecu Bog je nastavio sa petim praznikom, praznikom Truba. U Bibliji broj sedam iznova i iznova predstavlja kompletnost ili savršenstvo. Dakle logično je zaključiti da praznici koji se odigravaju tokom sedmog meseca predstavljaju poslednje događaje u planu spasenja.

Vremenski razmak od četiri meseca između prva četiri i poslednja tri praznika, odgovara periodu od 40 godina tokom kojeg su Jevreju lutali po pustinji. Tokom tih 40 godina, uprkos zapanjujućem početku kojim su počeli putovanje, sve što se događalo Izraelu predstavljalo je neprestani poraz. Oni su lutali po toj pustinji 40 godina iako je to bilo potpuno nepotrebno, ali neverovanje je bilo uzrok tog lutanja. Oni su bili izbavljeni iz ropstva, prošli su Crveno more, primili su zakon od Boga i bili su uspostavljeni kao Božji narod, a ipak su 40 godina lutali po pustinji. Konačno su ušli u obećanu zemlju tek kada su umrli svi koji su bili neverni.

Ovaj vremenski razmak takođe predstavlja nešto u istoriji hrišćanske crkve. Predstavlja vreme između Pedesetnice i vremena kraja, period koji mi još nazivamo i mračno doba.

Odmah nakon Pedesetnice, crkva je trebala da ode pravo u nebeski Hanan, kao što su Jevreji trebali da odu pravo u Hanan odmah nakon primanja zakona na planini Sinaj, ali isti problem

je postojao u obe grupe. Izrael je odbio Božja uputstva za ulazak u Hanan, pa su morali da lutaju kroz pustinju 40 nepotrebnih godina.

Teško je poverovati u to šta je apostolska crkva pretrpela zbog neverstva, ali pretrpela je. Dok čitamo o istoriji crkve u knjizi Dela apostolska, vidimo da je postojala podela među vernicima u crkvi na frakcije. Mnogi rani hrišćani, naročito jevrejski hrišćani, nisu bili zadovoljni apostolom Pavlom i jasno je da su veoma rano u istoriji crkve „okrutni vukovi“ počeli da se pojavljuju među braćom i da je tajna bezakonja počela da deluje. Hrišćanska crkva je počela da oponaša jevrejski religiozni sistem toliko verno, da je u jednoj generaciji sila Duha u potpunosti nestala iz crkve. Ljudska organizacija zauzela je mesto Svetog Duha.

Razvoj papstva i pojava čoveka greha predstavljali su samo logičnu posledicu pogrešnih načela kojima je bilo dopušteno da se razviju u hrišćanskoj crkvi od najranijih dana.

Praznika Truba

Međutim, ovo užasavajuće stanje nije trebalo da traje večno i u sedmom mesecu Bog je ponovo počeo da radi za Svoj narod na poseban način i Božji narod je započeo svoj put ka srećnom kraju.

„Kaži Izraelovim sinovima: ‘Sedmog meseca, prvog dana u mesecu, neka vam bude subota, spomen oglašen trubljenjem

u trube, sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao i prinesite žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom.” 3. Mojsijeva 23:24-25

Ovaj događaj je počinjao prvog dana sedmog meseca i trajao je deset dana. Jasno je da ovo predstavlja početak kraja.

Šta ovo predstavlja u istoriji Izraela? To predstavlja trenutak kada je Izrael konačno trebao da uđe u obećanu zemlju. Godinama lutanja u pustinji konačno je došao kraj i došao je trenutak kraja. Isto je sa iskustvom crkve, to je vreme kraja i ovi poslednji praznici počinju da se ispunjavaju.

U knjizi Jošue Navina 6, čitamo:

„Sedam sveštenika koji su nosili sedam ovnujskih rogova išli su ispred Gospodnjeg kovčega i stalno su trubili u rogove. Naoružani ratnici išli su pred njima, a zaštitna straža išla je iza Gospodnjeg kovčega. Sve to vreme sveštenici su trubili u rogove.“ Jošua 6:13

Ovde imamo zapis o onome što se događalo kada je došlo vreme da Izraelci uđu u obećanu zemlju. Ovo je izveštaj o napadu na Jerihon, prvi grad koji je osvojen nakon što su Izraelci započeli invaziju na Hanan. Duvanje u trube predstavlja početak konačnog napada pre nego što Božji narod uđe u nebeski Hanan. Obrazac je neizbežan.

Duvanje u trube označava veliki pokret probuđenja i delo propovedanja jevanđelja po celom svetu sa velikom silom. To je početak konačnog napada na Božje neprijatelje, dok pristupamo kapijama nebeskog Hanana.

Ovo delo na zemlji odgovara nečemu što Hrist čini na nebu. Ne zaboravimo da su ovi praznici pre svega događaju u Hristovoj službi. Kako Hrist privodi svoje delo kraju, dolazi do odgovarajućeg buđenja i osnaživanja Njegovog naroda na zemlji. Ovakvo će konačno propovedanje jevanđelja biti ispunjeno i završeno.

Dan pomirenja (očišćenja)

„Ovo neka vam služi kao trajna odredba: sedmog meseca, desetog dana u mesecu ponizite svoje duše i ne radite nikakav posao, ni onaj ko je poreklom Izraelac ni stranac koji živi među vama. Jer će se tog dana za vas vršiti obred očišćenja da biste bili proglašeni čistima. Bićete čisti pred Gospodom od svih svojih greha.“ 3. Mojsijeva 16:29-30

Dan pomirenja (ili očišćenja) je bio šesti praznik koji se obeležavao desetog dana nakon početka duvanja u trube.

Šta ovaj dan pomirenja predstavlja u istoriji Izraela?

Teško je pronaći događaj koji tačno odgovara danu pomirenja, ali postoji događaj u kome su učestvovali Jošua Navin i Izraelova deca pre nego što su pokorili Hanan, a koji izgleda da odgovara ovom događaju.

„Tada Gospod reče Jošui: „Napravi noževе od kremenа i ponovo obreži Izraelove sinove, po drugi put.“ Jošua je napravio noževе od kremenа i obrezao Izraelove sinove kod Gava-jat-Aralota. A evo zašto ih je obrezao: Ceo narod koji je bio

izašao iz Egipta, to jest svi muškarci, ratnici, pomrli su u pustinji dok su bili na putu posle izlaska iz Egipta. Svi oni koji su izašli bili su obrezani, ali nakon što su izašli iz Egipta niko od onih što su se rodili u pustinji tokom putovanja nije bio obrezan.“ Jošua 5:2-5

Ovde vidimo da pre nego što su Izraelci pokorili Hanan, svaki pripadnik izraelske vojske morao je u potpunosti da se identifikuje kao Izraelac. Oni nisu mogli da poraze neprijatelja osim u koliko nisu u potpunosti pripadali Bogu.

Obrezanje je predstavljalo znak raspoznavanja Božjeg naroda i zato je organizovana masovna ceremonija, na kojoj su bili obrezani oni koji su bili rođeni u pustinji. Svi pripadnici prethodne generacije koji su obrezani izašli iz Egipta, umrli su u pustinji. Obrezanje predstavlja iskustvo novog rođenja, iskustvo primanja nove prirode kroz Svetog Duha.

Izgleda da ovo iskustvo odgovara iskustvu dana pomirenja. Na dan pomirenja, Bog će učiniti nešto posebno za svoj narod, On će ukloniti sve što nas čini slabim i nemoćnim. Ovo će jednostavno biti Hristovo natprirodno delo, nešto što će obuhvatiti Njegov narod. Naša vera će biti uključena u to, mi ćemo verovati u ono što je Isus učinio i ono što čini i zbog toga ćemo biti u stanju da primimo to iskustvo. To će predstavljati kompletno obnobljenje Božjeg naroda.¹

Ovog puta, prema tipu, neće više biti neuspeha. Ovo će pripremiti Božji narod da uđe u obećanu zemlju.

¹ Događaji koji u realnosti predstavljaju ispunjenje biblijskih praznika su sveobuhvatni i sadrže i druge detalje, ne samo ove koji su navedeni.

Praznik Koliba (Senica)

„Petnaestog dana sedmog meseca, kada sakupite rod zemlje, sedam dana slavite praznik u čast Gospodu. Prvog dana je subota i osmog dana je subota. Prvog dana uzmite plodova s lepog drveća, palminih listova, grana s razgranatog drveća i topola kraj voda, pa se sedam dana radujte pred Gospodom, svojim Bogom.“ 3. Mojsijeva 39-40

Ovaj praznik se obeležavao nakon sakupljanja žetve. Ljudi su napuštali svoje domove i čitavu sedmicu su živeli u privremenim prebivalištima, sagrađenim od granja i žbunja. Tokom tog vremena oni su se radovali pred Gospodom i mahali palminim granama. Ne postoji očigledan događaj u istoriji izlaska iz Egipta koji odgovara prazniku koliba. Neki sugerišu da odgovara vremenu lutanja po pustinji, ali to nema smisla. Pre svega, ne uklapa se u vremenski okvir, jer je ovaj praznik poslednji. Drugo, obeležavao se nakon sakupljanja žetve; tokom 40 godina lutanja pustinjom za Izrael nije postojala žetva. Treće, tih 40 godina svakako nisu predstavljali period tokom kojeg se Izrael radovao.

Izgleda da ovaj praznik predstavlja ulazak Izraela u Obećanu zemlju. Neki elementi ovog praznika ne mogu se primeniti na iskustvo Jevreja, ali se mogu primeniti na duhovni Izrael u anti-tipu. Izraelci su se svakako radovali i hvalili Boga kada su konačno ušli u Hanan i mnogi od njih su u početku morali da žive u privremenim kolibama (senicama) dok se nisu stekli uslovi da se trajno stacioniraju.

Antitip ovog događaja predstavlja ulazak Božjeg naroda u nebeski Hanan. Zapazite da je ovaj praznik koliba trebalo da se obeleži nakon sakupljanja žetve. U antitipu to označava period nakon sakupljanja zemaljske žetve nakon što Božji narod bude odveden na nebo da živi u svom privremenom domu tokom hiljadu godina. Nalazimo ispunjenje ovog događaja u knjizi Otkrivenje:

„Posle toga video sam veliko mnoštvo ljudi, koje niko nije mogao izbrojati, iz svih naroda i plemena i narodnosti i jezika, kako stoje pred prestolom i pred Jagnjetom, obučeni u duge bele haljine, s palminim granama u rukama. Uzvikivali su jakim glasom: „Spasenje našem Bogu, koji sedi na prestolu, i Jagnjetu!” Otkrivenje 7:10

Zapazite da ovi ljudi mašu palminim granama pred Bogom. Izgleda da ovo jasno ukazuje na praznik koliba (senica). Mi ćemo živeti sa Hristom u privremenom domu tokom hiljadu godina i nakon tog vremena vratićemo se u svoje domove na planeti Zemlji.

Ovo je značenje praznika.

Oni predstavljaju nepogrešivi pregled velikog Hristovog dela u korist Svoje Crkve.

Danas, mi istinski držimo praznike učestvovanjem u realnim događajima i doživljavanjem realnosti koje nam je Hrist učinio dostupnim, a ne praktikovanjem obreda od pre 3000 godina. Vreme je da pređemo iz senki u realnost.

2. ZAŠTO SAM PROTIV DRŽANJA PRAZNIKA

Dejvid Klejton

Ja sam otvoreni kritičar držanja praznika. Neki koji ne drže praznike uznemireni su zbog činjenice da često govorim protiv praznika. Mnogi misle da nije ništa strašno ako ljudi žele da obeležavaju praznike iz Mojsijevog zakona, dok god to ne pokušavaju da nametnu drugima. Ne slažem se sa tim.

Ne pokušavam da forsiram ljude da se poklone pred mojim mišljenjem, ali dok god vidim nešto za šta verujem da nanosi štetu razumevanju jevanđelja, iskoristiću svoje pravo da govorim o tome i da izložim opasnosti koje od toga prete.

Evo nekih razloga zašto smatram da je svetkovanje praznika suprotstavlja jevanđelju Isusa Hrista:

1. Niko ne obeležava praznike iz bilo kog drugog razloga osim što zakon to zahteva. To je jedini razlog zbog kojeg su odabrani datumi za obeležavanje tih praznika. To se zasniva na onome što zakon uči. Svi ljudi koji obeležavaju praznike, a koje ja znam, brane ovu praksu na osnovu zahteva zakona.
2. Oni koji svetkuju praznike formiraju vezu sa Mojsijevim zakonom. Povratak Mojsiju vrši štetan uticaj na hrišćansku crkvu i navodi vernike da se vraćaju na religiju obreda i ceremonija. Kao što bi žrtvovanje jagnjeta predstavljalo prećutno odbacivanje Hristove žrtve, isto

je i sa praktikovanjem bilo koje druge tipske službe koja predstavlja Hristovo delo.

3. Svetkovanje praznika postavlja tu osobu pod logičnu obavezu da drži ostatak zakona (Galatima 5:3).
4. Ne postoji razlika u načelu između držanja praznika i životinjskih žrtvi. Ako jedno može biti prihvatljivo za hrišćanina, onda može i drugo.
5. U ranoj crkvi jevrejski vernici su nastavili da praktikuju obrede zakona, uključujući i praznike. Pavle je u poslanici to dopuštao jevrejskim vernicima, ali se snažno protivio tome kada se bavio vernicima iz neznaboštva.
6. Jevreji su imali kulturne i nacionalne razloge za praktikovanje zakona, nisu bili u pitanju samo religijski razlozi, zato je Pavle bio tolerantan prema jevrejskim vernicima koji su i dalje praktikovali ove ceremonije (uključujući i žrtvovanje životinja).
7. Sve u zakonu je predstavljalo Božje carstvo. Kada pažljivo ispitamo zakon, sve je predstavljalo tip, i ukazivalo na uzvišeniju realnost. Kada je Isus došao, došao je i trenutak da se tipski sistem zameni realnošću. Nije trebalo da neke stvari ostanu a neke da se zamene - celokupan sistem je trebalo da se zameni drugim sistemom.

Evo primera za to:

- Fizički Izrael je bio zamenjen duhovnim Izraelom.
- Fizički Jerusalem je bio zamenjen nebeskim Jerusalemom.

- Obredi i ceremonije su bili zamenjeni stvarnim događajima iz Hristovog života.
- Praznici su bili zamenjeni ključnim događajima u Hristovoj službi.
- Deset zapovesti zapisane na kamenu, zamenjene su Hristovim karakterom implantiranim u srce (slovo naspram Duha).

U Izraelu i u sistemu koji je upravljao Izraelom, Bog je načinio model istinskog Božjeg carstva koje je Hrist trebalo da uspostavi. Jedno je bilo model, drugo je bilo realnost. Kada je Hrist došao, došao je i trenutak da model bude zamenjen realnošću. Stoga, ni jedan deo modela ne ostaje na snazi i održavanje veze sa modelom u doba realnosti predstavlja korak unazad.

Osnovna zablude koja stvara konfuziju u pogledu Starog i Novog saveza je ta, da nam je sve što je Isus došao da nam učini dostupnim, već bilo dostupno tokom staro-saveznog doba. To čini Isusovo utelovljenje gotovo nevažnim i svakako sugerise da se novo-savezni sistem ne može suštinski razlikovati od staro-saveznog, i da su razlike samo površne.

3. DA LI HRIŠĆANI TREBAJU DRŽATI PRAZNIKE

Dejvid Klejton

Volim da živim u miru sa svojom braćom i želim da svako ko ovo čita shvati da ne pišem na ovu temu da bih uvredio ili naljutio braću ili omalovažio njihovo mišljenje. Molim vas, verujte mi kada kažem, da je jedini razlog zbog kojeg pišem na ovu temu, moje uverenje da je ono što imam da kažem, važno, jer se bavi pitanjem našeg osvedočenja kao hrišćana i možda može biti ključno za naše spasenje.

Od skoro je o problemu držanja praznika počelo mnogo da se raspravlja u krugovima Adventista sedmog dana. Izgleda da postoji značajan broj iskrenih hrišćana koji sada istražuju ovo pitanje i veliki procenat njih zaključuje da hrišćani danas treba doslovno da drže izraelske praznike.

Svetska Božja Crkva, koju je osnovao Herbert Armstrong, već decenijama zastupa držanje ovih praznika, ali tek od nedavno je ovo verovanje počelo da jača među ljudima iz redova Adventista. Niko kao Adventistički učenjak **Semjuel Bakioki**, koji je zaključio da praznici treba da se drže, nije davao snagu i podsticaj pokretu praznika, napisavši nekoliko knjiga kao podršku držanju praznika.

I sam sam primao pisma i literaturu i razgovarao sa ljudima koji izgleda osećaju da Biblija tako jasno uči o neophodnosti držanja praznika, da bi svaka odgovorna osoba trebalo da bude

u stanju da to vidi. Međutim, moram reći da me moje istraživanja na ovu temu nije ubedilo da Bog zahteva od Svog naroda da danas drži praznike.

Danas postoji na stotine hrišćanskih grupa sa stotinu problematičnih verovanja, a ipak svi tvrde da svoja verovanja zasnivaju na istoj Bibliji. Stoga je izuzetno važno da dok proučavamo Bibliju težimo za vodstvom Božjeg Svetog Duha. Ovo je najvažniji element u svakom pokušaju da proučavamo Božju reč, jer je sigurno da, osim ukoliko nemamo ovo vođstvo, maloumnost i izopačenost ljudskog uma će nas odvesti na pogrešne staze. Takođe je vitalno da ne uzmemo samo da čitamo Božju reč, već i da razumemo osnovna načela i Božje namere. „Slovo ubija ali Duh daje život.“

Ključno načelo tumačenja

Pitanje koje treba da razmotrimo nije da li su ovi sveti dani puni uputstava za nas, ili ne. To nije pitanje. Nije pitanje ni da li treba da proučavamo ove cikluse i ova vremena. Pitanje je da li smo u obavezi, da li Bog zahteva od nas da držimo ove praznike danas. To je pitanje.

Pre nego što uđemo u detalje hajde da ispitamo opšte; jasno načelo tumačenja koje Biblija jasno uči. A to je: Jevrejska ekonomija je u suštini bila sistem tipova, senki i primera. Ona je u suštini bila udžbenik u kome su lekcije bile simboli a ne realnosti. Od vremena Hrista, Bog se više na bavi simbolima i tipovima.

Hristova smrt predstavljala je ogromnu prelaznu tačku u Božjem postupanju sa čovečanstvom. Udžbenik jevrejske ekonomije ispunio je svoju svrhu, i od ovog trenutka, Bog (a stoga i Njegov narod) su se bavili realnošću. Ne više formama i senkama. (Jevrejima 8:4-5).

A sada slede primeri ovog načela:

- Pod Starim savezom, Božji narod je predstavljao jednu naciju ograničenu ili odvojenu geografskim granicama, sa istom krvlju, fizičkim srodstvom i spoljašnjim znakom obrezanja. Sada Božji narod čine ljudi svih narodnosti, rodova i jezika, koji nisu povezani Avramovom krvnom linijom, već Hristovim Duhom (Rimljanima 2:28,29; 1. Korinćanima 12:13). Ne obrezani po telu, nego u srcu. Drugim rečima, jevrejska ekonomija se bavila telesnim stvarima, dok se Novi savez bavi duhovnim stvarima.
- Pod Starim savezom, Palestina, fizička i geografska lokacija, smatrana je „svetom zemljom,“ mestom kojem je Bog ukazao posebnu naklonost. Sad hrišćani prepoznaju (ili bi bar trebalo) da je naše nasledstvo na nebu. „A gornji Jerusalim je slobodan, on je naša majka.“ (Galatima 4:26) Mi smo „pristupili gori Cionu i gradu živog Boga, nebeskom Jerusalimu i desetinama hiljada anđela. (Jevrejima 12:22)
- Jevrejska ekonomija zahtevala je prinošenje samo telesnih žrtava, koje, predstavljajući samo simbole, nikada

nisu mogle da se bave problemima čovečanstva (Jevrejima 10:1-4). Žrtve Novog saveza su realne i efikasne i dosežu do problema čovečanstva na najdubljem nivou i doslovno imaju silu da reše ove probleme. (1. Petrova 2:5; Jevrejima 13:16)

Mogli bismo dodati brojne druge primere. Međutim, ova tri bi trebalo da budu dovoljna da ilustruju ono što sam želeo da kažem. Mnogi hrišćani ne uspeavaju da razumeju ovo načelo, ili ga samo polovično prihvataju, pokušavajući da mešaju Stari i Novi savez. Ovo je rezultovalo papazjanijom verovanja koja pokazuje očigledne nelogičnosti.

Ovo je dovelo do verovanja (1) da su Jevreji još uvek Božji posebno odabran narod, (2) da je Jerusalim još uvek sveto mesto, koje se nalazi pod posebnom Božjom zaštitom u odnosu na ostala mesta.

Posledično, mnoga proročanstva Starog saveza koja se odnose na poslednje dane, tumače se doslovno i primenjuju da doslovne Jevreje, doslovnu Palestinu, doslovni hram itd. Međutim, ova proročanstva bi trebalo primeniti u svetlu duhovne primene koja je uspostavljena od vremena Novog saveza.

Drugim rečima, Stari savez je predstavljao period koji je došao do svog definitivnog kraja sa dolaskom Mesije. (Luka 16:16)

Tokom tog prvog perioda Starog saveza Jevreji su učestvovali u moćnoj praksi. Svake godine su učestvovali u obredima i ceremonijama koje su predstavljale glavne događaje u planu spašenja. To je bilo dobro sredstvo poučavanja ali nije bilo realnost.

Biblija nam kaže da smo mi (Božji narod) u to vreme bili samo deca (u duhovnom smislu). Stoga smo bili pod starateljima i nastojnicima i robovali smo načelima ovoga sveta. (Galatima 4:2-3)

Ovo je bilo samo privremeno sredstvo. Njegova svrha je bila da pripremi Božji narod za zrelo, odraslo doba, kada se navrší vreme i kada budemo trebali da se prebacimo sa simbola na doživljavanje realnih događaja, na koje su simboli ukazivali.

Kada smo bili deca igrali smo se sa igračkama, sa lutkama i maketama automobila. Sada kada smo odrasli, da li treba da radimo istu stvar?

Dok sam bio dete u školi, učitelj me je terao da pišem na desetine eseja. Morao sam to da radim. Nisam imao izbora. Ipak, ovi eseji nisu imali značenje sami po sebi, jednostavno su predstavljali sredstvo koje me je spremalo za realnost, kada više neću pisati eseje kao što je ovaj! Postoji vreme kada se moramo prebaciti iz detinjstva u zrelo doba, iz forme u realnost.

Da li to znači da je sve što su drevni Jevreji radili u svom bogoslužju, bilo neefikasno i beskorisno? Ne baš. Mnogi iz Božjeg naroda Starog saveza, gledali su izvan obreda i ceremonija i prepoznali dublja značenja ovih rituala. Prepoznali su realnosti koje su ovi obredi ilustrovali i verom se uhvatili za blagoslove (Jevrejima 11:4).

Ceremonije su stoga predstavljale neprestan podsetnik i obećanje onima koji su posedovali duhovnu razboritost, o većim blagoslovima u budućnosti za koje su se čak i tada mogli uhvatiti verom.

Dozvoljeno ili korisno?

Najmanje dva puta apostol Pavle je izjavio „sve mi je dozvoljeno.“ (1. Korinćanima 6:12; 1. Korinćanima 10:23)

„Sve mi je dozvoljeno ali nije sve korisno.“ (1. Korinćanima 6:12)

Šta je on mislio da kaže ovom izjavom? Pažljivo razmotrite ono što on ovde kaže.

Značenje je da što se tiče hrišćana iz Novog saveza, rituali, obredi ceremonije staro-saveznog sistema zakona više nisu primenjivi. Jer hrišćanima je „sve dozvoljeno.“ Zakon više ne upravlja mojim ponašanjem, više ne određuje moje aktivnosti iz dana u dan.

Zapazite, međutim, šta kaže dalje: „Ali nije sve korisno.“ Ono na šta je Pavle želeo da ukaže je da mogu postojati još neke stvari koje zakon zapoveda ili zabranjuje, a koje možemo još uvek držati, ali ne više zbog toga što zakon tako kaže. Ne zato što zakon nastavlja da bude naš staratelj. Izbavljeni smo od zakona (Rimljanima 7:6). „Sve je sada dozvoljeno.“ Razlog iz kog radimo ove stvari nije više zato što zakon tako kaže.

Takva vrsta poslušnosti je bila za decu koja su pod starateljnom. Nas sada, kao odrasle, oslobođene ljude samo zanima da li je to „korisno.“ Niko mi ne može reći, „Moraš zato što zakon tako kaže.“ Zakon više nije moj staratelj. Više ne moram da slušam glas zakona.

Sam Pavle je u jednom trenutku učinio nešto što predstavlja dobru ilustraciju ovog načela. U Galatima 5:2 on kaže da ako se neka osoba obreže, Hrist ništa neće koristiti toj osobi. Ali je Pavle bio taj koji je obrezao Timoteja! (Dela 16:3) Pavle je uzeo Timoteja i obrezao ga i onda rekao Galatima „ako se neko obreže, Hrist mu ništa neće koristiti.“

Da li je ovo bilo licemerstvo ili dvostruki standard? Da li je Pavle bio licemer? Nikako! On je jednostavno postupao u skladu sa načelom, „sve mi je dozvoljeno ali mi nije sve korisno.“

Drugim rečima, ako želite da obrežete svoje dete zato što verujete da zakon to zahteva, zato što verujete da Bog to zahteva, onda to pokazuje da je vaša vera izopačena. Vi niste razumeli spasenje. Međutim, ako to učinite iz ličnog ubeđenja, iz zdravstvenih razloga, ili kao u slučaju Timoteja, da se ne bi pojavile predrasude među Jevrejima, onda je to u redu. Problem nije bio u tome šta je uradio, već razlog zbog koga je to uradio.

Sinovi ili sluge?

Galatima 4:1-11 je važan pasus u proučavanju ovog problema praznika. Stihovi 1-5 glase:

„Hoću da kažem: sve dok je naslednik dete, nimalo se ne razlikuje od sluge, iako je gospodar svega, nego je pod starateljima i nastojnicima sve do dana koji je odredio njegov otac. Takosmo i mi, dok smo bili deca, robovali načelima ovog sveta. Ali kad se vreme navršilo, Bog je poslao svog Sina koji je došao

od žene i pod zakonom, da kupi i oslobodi one koji su pod zakonom, kako bi nas Bog usvojio kao sinove.“ (Galatima 4:1-5)

Kada Pavle kaže „bili smo deca,“ na koga on to misli? Očigledno, on govori o Božjem narodu. Tokom vremena Starog saveza Bog je postupao sa svojim narodom kao sa decom. Zbog ograničenosti njihovog razumevanja oni su „robovali načelima ovoga sveta.“

Šta su bila „načela“ kojima je robovao Božji narod? Pavle objašnjava u stihu 9 i 10. on pita, „kako to da se ponovo vraćate ispraznim i lošim načelima i želite da im opet iznova robujete?“

Onda kaže šta misli pod tim, „Vi pomno držite dane i mesece i razdoblja i godine. Bojim se za vas da se možda nisam uzalud trudio oko vas.“ Jasno je, da je držanje dana, meseca, godina i razdoblja, predstavljalo „nemoćna načela,“ koja su Božji narod držala „u ropstvu“ pod Starim savezom, kada smo još uvek bili deca.

Poenta je u tome da su ova „nemoćna i slaba načela ovoga sveta jednostavno predstavljala staratelje i nastojnike. Ova načela su trebala slikovito da pouče lekcijama narod koji je bio duhovno nesazreo, ali su bila korisna samo određeni vremenski period. Ova načela su bila praktična samo do „trenutka koji je odredio Otac.“ To vreme se navršilo kada je Bog poslao Svog Sina, rođenog od žene da bude pod zakonom,“ da mi više ne budemo sluge, već sinovi.

Neki od onih koji zastupaju držanje praznika pretpostavljali su da Pavle ukazuje na paganske praznike i zaključili su da su se ovi Galati (bivši pagani) vratili praktikovanju svoje bivše religije

i ponovo počeli da drže paganske praznike. Moram snažno da se usprotivim ovom zaključku. Šta je predstavljalo problem u poslanici Galatima? Problem je bio u tome što su Galate koji su postali Božja deca samo na osnovu vere u Hrista, ubedili jevrejski hrišćani da vera u Hrista nije bila dovoljna da im obezbedi spasenje. Ubedili su ih da takođe treba da poštuju jevrejske rituale i obrede kao što je obrezanje (Galatima 5:1-4) i poštovanje dana, meseca, razdoblja i godina (praznika). Ovo je bio problem. Pročitajte sledeće stihove i jasno ćete videti Galatima 2:14; 3:5; 4:21;5:1-4; 6:12-13.

Apostol Pavle se vrlo snažno suprotstavio ovom trendu. Što se njega ticalo ovi ljudi su bili izgubili svoj put. Zaključivanjem da su ove ceremonije neophodne za hrišćane, ova braća su pokazali da nisu razumeli jevanđelje. Poenta je u tome da su ovi Galati jednom razumeli da spasenje dolazi kroz zajednicu sa Bogom. Kako to da su se sada vratili pokušajima da ugone Bogu kroz poštovanje praznika? Problem ne leži tako mnogo u činjenici da su Galati poštovali te praznike, već u činjenici da su osećali da je to bilo neophodno za spasenje. Da je to doprinosilo njihovom spasenju. Zbog takvog njihovog stava poštovanje ovih praznika je postalo štetno, čak i pretnja po njihovo spasenje. Pavlova izjava je bila „Bojim se za vas, da se nisam možda uzalud trudio oko vas.“

Šta je sa Deset zapovesti?

Sa ovim razumevanjem Starog saveza, možemo li opravdati poslušnost Deset zapovesti, a posebno poslušnost suboti?

Hajde da vidimo da li se ovde možemo ravnati. Velike napore ulažu osobe i u Adventizmu i van njega da postave Deset zapovesti na isti položaj kao i sve ostale zakone Starog saveza.

Mišljenje je, da ako bi se moglo pokazati da subota stoji na istoj osnovi kao i ostali sveti dani koje su poštovali Jevreji, onda će drugi sveti dani ili opstati ili pasti zajedno sa subotom.

U slučaju svetkovatelja nedelje, njihov motiv je da pokažu da su sveti dani ukinuti i stoga, ako subota stoji na istim temeljima kao i ostali praznici, i ona mora biti ukinuta. U slučaju onih koji zastupaju držanje praznika, njihov motiv je da učine da držanje praznika ostane neophodno, sve dok držanje subote ostane neophodno.

Međutim, to nije moguće. Čak i danas, kopija Deset zapovesti, napisanih na kamenu Božjom rukom, ostaju u svom originalnom stanju negde sakrivene, nedodirljive i nepromenjene.

Gde je originalna kopija drugih zakona zapisanih Mojsijevom rukom? Odavno istrulili i nestali zauvek. Jednostavna ilustracija razlike između Deset zapovesti i ostalih zapovesti. Poenta je u tome da moramo uvideti razliku između ceremonijalne i izvorne moralnosti.

Vidite, moralnost ima veze sa onim što je suštinski ispravno: sa osnovama ispravnog i pogrešnog, ne donoseći ispravnost iz svoje veze sa nekim posledičnim efektom, već sama po sebi. Moralnost apeluje na ljudsku savest. Pored toga, od vitalnog je značaja da prepoznamo da je Bog izvor moralnosti. On je Autor konačnih definicija ispravnosti. U Starom savezu Božja definicija moralnosti se nalazi u Deset zapovesti. Ostali zakoni i odredbe

koje je Bog dao Izraelu, predstavljali su primenu Deset zapovesti. Dok su neke od ovih odredbi razdvajale ispravno od pogrešnog, one same po sebi nisu oformile koncept moralnosti kao što to jesu učinile Deset zapovesti.

Od početka istorije čovečanstva, jedna stvar je ostala nepromenjena u Božjem postupanju sa ljudima. Dok se Njegov metod komunikacije menjao, Njegov način poučavanja se menjao, Njegovo otkrivanje Sebe se menjalo, ipak Božja definicija greha se nikada nije menjala. On je uvek zahtevao da se Njegov narod uzdržava od greha i uvek se starao za to da imaju jasno razumevanje toga šta je zaista greh. To nije bilo samo u vreme kada je Jovan pisao, već u svim dobima, greh je predstavljao „prestup zakona.“ (1. Jovanova 3:4)

Cela istorija Božjeg postupanja sa ljudskim rodом predstavljala je otkrivenje toga kako se Bog bavi grehom. Kako se Bog bavi problemom ljudskog prestupanja Njegovih zakona. U svakom razdoblju ovo je predstavljalo problem.

Pod Starim savezom, čovek je grešio prestupanjem neke od Deset zapovesti. Kada bi čovek prekršio ove zakone, žrtveni sistem bi mu obezbeđivao da mu bude oprošteno i da ponovo stekne Božju naklonost. Postojali su takođe i građanski zakoni koji su upravljali narodom, kao i zdravstveni zakoni koji su trebali da osiguraju blagostanje naroda. Postojale su tipske ceremonije koje su ilustrovale plan spasenja. Ali stvarni problem su bile Deset zapovesti. Svi gresi su obuhvatali direktno ili indirektno kršenje ovih zakona. Svi tipovi su jednostavno predstavljali ilustracija toga kako se Bog bavi problemom čovekovog kršenja

ovih zakona. To je bio problem. To su bili stubovi na kojima je Bog gradio definiciju ispravnog i pogrešnog.

Nijedne druge zapovesti se na mogu uporediti sa ovih Deset zapovesti. Čak i dva velika stuba koje je Isus izgovorio - voli Boga i voli bližnje - predstavljaju sažetak Deset zapovesti.

Prve četiri zapovesti definišu praktičnu primenu ljubavi prema Bogu, dok preostalih šest zapovesti definišu praktičnu primenu ljubavi prema čoveku.

Očigledno je da ovih Deset zapovesti izražavaju ljubav na negativan način. „Nemoj raditi to,“ umesto „Uradi to.“ Ipak kada se razumeju i primene osnovna načela Deset zapovesti „Nauk je Gospodnji savršen, dušu krepi.“ (Psalmi 19:7)

I dok je istina da je upravljačka sila hrišćanina, Sveti Duh, a ne zakon (Deset zapovesti) takođe je istina da Sveti Duh navodi svakog hrišćanina da živi u skladu sa Deset zapovesti. Božji Duh ispisuje Deset zapovesti u srce i um svakog vernika kako bismo mogli biti savršeno poslušni zakonu (Jevrejima 8:10), jer iako više nismo pod zakonom (tj. zakon više ne upravlja nama, već novi um) ipak je i dalje istina, kao što je bila u svakom razdoblju, da je Božja definicija greha sadržana u Deset zapovesti. „Greh je prestup zakona.“ (1. Jovanova 3:4)

Šta je sa subotom?

Kao što smo ranije rekli, načinjeni su pokušaji da se ovi praznični dani postave na isti nivo sa sedmim danom, subotom. Međutim, postoji velika razlika između subote i ostalih svetih dana koje su poštovala deca Izraela.

U čemu je bila razlika?

Svi praznici i sveti dani u Izraelu su predstavljali tipove i senke. Oni su predstavljali simbole koji su ukazivali neka značajna Božja dela u prošlosti i što je još važnije, na značajne događaje u planu spasenja, koji su tek trebali da se odigraju. Stoga, ovi praznici, sami po sebi, nisu predstavljali realne događaje. Umesto toga, ovi simboli, senke i tipovi su predstavljali sredstvo poučavanja koje je pomoglo Izraelcima da održe fokus na stvarne događaje u prošlosti i budućnosti.

Da li je ovo bila istina o suboti?

Malo pažljivijeg razmatranja će nam pokazati da je subota bila drugačija i da je uspostavljena na potpuno drugačijim načelima. Hajde za trenutak da ispitamo temelj subote.

1. Mojsijeva 2:2-3 daje nam opis porekla subote i objašnjava razlog za držanje subote.

„Do sedmog dana Bog je dovršio svoje delo koje je načinio, i sedmog dana je počinio od svih dela koja je načinio. I Bog je blagoslovio sedmi dan i posvetio ga, jer je tog dana počinio od svih svojih dela.“

Zapazimo dve stvari koje je Bog učinio suboti. Pre svega, blagoslovio ju je; tj. dao je neka posebna svojstva i osobine tom danu. Božji blagoslov nije samo izgovaranje reči. Kada Bog nešto blagoslovi, u tom nečem nastaje promena. Od trenutka kada se neka stvar blagoslovi, ona postaje različita od drugih na označen način koji je vidljiv. Na primer, ako Bog blagoslovi njivu, ono će dometi obilniji rod nego druge njive. Ako bi Bog blagoslovio

utrobu neplodne žene, ona bi zatrudnela. Stoga, kada je Bog blagoslovio subotnji dan, omogućio je ljudima da steknu, dobiju nešto tog dana, a što nije dostupno drugim danima.

Drugo, Bog je posvetio subotu. To znači da je izdvojio subotu za svetu svrhu. Na ovaj način on se postarao da ovaj dan ne bude upotrebljen u svetovne svrhe, već da bude potpuno izdvojen za neprekidno druženje sa Bogom.

Uzmimo u obzir vreme kada je Bog sve ovo uradio. To je bilo sedmog dana prve sedmice, odmah nakon stvaranja. U to vreme nije bilo greha i nije postojala potreba za planom spase-nja, ni za tipovima ni za senkama. Šta god da se dogodilo u to vreme, nije predstavljalo simbol, već realnost. Ono što je Bog tada uspostavio u Edenskom vrtu bio je Njegov savršen plan za čoveka. Čovek je uživao u savršenom duhovnom odmoru u E-denskom vrtu. Njima nije bio potreban simbol ili tip koji bi ukazivao na neki budući odmor. Poenta je u tome, da subota nije predstavljala tip ili senku.

Istinski razlog za držanje i poštovanje subote je taj što subota sama po sebi ima vrednost, a ne zato što taj dan treba da bude podsetnik na druge događaje.

Subota je zapravo služila kao podsetnik na stvaranje. Subota se od pojave greha upotrebljava kao simbol budućeg iskustva počinka. Međutim, glavni razlog za poštovanje subote je činjenica da je Bog prvi počinuo tog dana i onda taj dan postavio za istu svrhu počinka pre nego što se pojavio greh u svetu.

Razmotrite za trenutak. Na šta Biblija misli kada kaže da je „Bog počinio sedmog dana?“ Kako je On počinio? Šta se dogodilo sa Bogom tog dana? Da li je seo na kratko da odmori svoje mišiće? Da li to znači da tog dana apsolutno ništa nije radio?

U 2. Mojsijevoj 31:17 postoji intrigantna izjava. Ovde nam je rečeno da je sedmog dana Bog prestao sa radom i „osvežio se“ Očigledno ovaj odmor nije označavao samo prestanak sa radom. To je bilo iskustvo koje je učinilo nešto za Boga.

Mi znamo da Bogu nije bio potreban fizički odmor ili počinak. Zbog toga je to morao biti duhovni počinak. Iskustvo koje je Bog uživao te prve subote a koje je donelo sreću i radost u Božje srce.

Kakvo je bilo to iskustvo?

Ovo iskustvo se očigledno može pronaći u druženju koje je On imao sa Adamom i Evom. Ovo je bio prvi put u istoriji univerzuma da je Bog uživao u druženju sa ljudima. Dok su se Adam i Eva radovali Božjoj tvorevini, dok su otkrivali lepote i čuda svog novog doma, dok su davali imena životinjama, Božje srce se odmaralo. On je osetio radost koju osećaju roditelji kada prvi put odvedu svoju decu u zoo vrt ili na okean. Za Adama i Evu to je bio predivan dan, ali je takođe bio jako radostan dan i za Boga. Biblija kaže da je On počinio i osvežio se. „Zato je Bog blagoslovio sedmi dan i posvetio ga.“ (1. Mojsijeva 2:3)

Razlog zašto je Bog blagoslovio subotu, bilo je iskustvo koje je Bog uživao tog dana. Drugim rečima, Bog je odlučio da postavi poseban blagoslov na sedmi dan i da ga zauvek posveti ili izdvoji za svetu svrhu.

Koja je bila ta sveta svrha?

Svrha je bila da bi Bog i čovek mogli neprestano da uživaju u druženju u koje su uživali prve subote.

Više od dve hiljade godina kasnije, kada je Bog dao Deset zapovesti Mojsiju na planini Sinaj, On je izjavio da se isti blagoslov još uvek nalazi na subotnjem danu i da zbog toga Jevreji treba da ga drže svetim. (2. Mojsijeva 20:8-11)

Trebalo je da bude jasno da subota nije predstavljala na prvom mestu tip ili senku, već instituciju koja uvek ima vrednost sama po sebi i koje je deo Božjeg savršenog plana za grešnog čoveka.

Stoga je nemoguće postaviti praznike kao što su Pasha, Pedesetnica, Senice, itd. na isti nivo sa subotom. Svi ovi praznici su bili komemorativni i tipski. Oni su predstavljali podsetnike na neke realne događaje koji su se već desili ili koji su te trebali da se dese u budućnosti. Ovo je bila njihova jedina svrha. Ovi dani nisu bili posebno blagosloveni. Njihova glavna namena je bila da budu udžbenik koji je trebalo da pouči i pripremi decu u školi za preuzimanje odgovornosti u zreloj dobi. Ove lekcije nisu bile jednostavno poučavane iz knjiga ili od usta do usta, već u skladu sa Božjim prisilnim metodom poučavanja u Starom savezu, ove lekcije su se se izražavale kroz jevrejsku ekonomiju, godinu za godinom.

Pitanje je kada je Božji narod prešao iz detinjstva u zrelo doba? Kada je prešao iz forme u realnost? Iz lekcija u stvarni život?

Neki ljudi kažu da smo još uvek u detinjstvu i da još uvek izražavamo veru svojim ponašanjem. Međutim, ovo nije u skladu sa otkrivenjima Božje reči.

Vidite, Biblija ne predstavlja Božji plan i namere kao papazjaniju mešavine dva sistema koji se preklapaju jedan sa drugim. Ne, Bog je imao jasan plan u Starom savezu, da pomeri Svoj narod i Svoje ciljeve u svetu ka određenoj tački.

Ta velika prekretnica došla je sa utelovljenjem, životom i smrću Božjeg Sina.

Ovo je bila tačka sazrevanja Božjeg naroda kada više ne ispunjavamo simbole, već kao odrasli, doživljavamo realne događaje u planu Spasenja. (Galatima 4:3-7)

Neka svako bude potpuno ubeden

U Rimljanima 14, apostol Pavle se ponovo bavi pitanjem poštovanja ili držanja praznika.

„Ko si ti da osuđuješ tuđeg slugu? Njegov gospodar odlučuje da li će on stajati ili pasti. A stajaće, jer ga Gospod može podržati. Neko smatra da je jedan dan važniji od drugog, a drugi smatra da su svi dani jednaki. Neka svako bude potpuno uveren u svoje mišljenje. Ko misli da je neki dan poseban, zbog Gospoda tako misli. I ko jede, zbog Gospoda jede, jer zahvaljuje Bogu, a ko ne jede, zbog Gospoda ne jede, i takođe zahvaljuje Bogu.“ (Rimljanima 14:4-6)

Pavle kaže da ako čovek želi da svetkuje neki dan, da je to stvar njegovog ličnog izbora. Ko si ti da ga osuđuješ? Ako čovek pak ne želi da svetkuje neki dan, ko si ti da ga osuđuješ?

Može li se primeniti isti stav u pogledu Deset zapovesti? Može li se reći, „ako čovek želi da krade, ko si ti da ga osuđuješ?“ Naravno da ne.

Zakon osuđuje takvu osobu, osećaj za ispravno i pogrešno osuđuje takvu osobu. Imate pravo da kažete takvoj osobi, „bićeš proklet i osuđen ako nastaviš to da radiš.“

Ali mi ovde govorimo o nečemu što je opciono i jasno mi je dok čitam Pismo da su neki od apostola povremeno poštovali praznike. Pavle je povremeno praznovao praznike, i mnogi ljudi se pitaju, „pa zašto?“ Ako oni nisu bili neophodni zašto je Pavle poštovao praznike?

Postoji nešto što treba da znamo. Čak i danas, mnogi Jevreji poštuju i praznuju praznike, ne u potpunosti kao religiozne praznike, jer ovi praznici imaju više od jednog značenja za Jevreje. Oni nemaju samo religiozni značaj, već takođe predstavljaju i nacionalne praznike. Američki Dan nezavisnosti je 4. jul. Koji je bio jevrejski dan nezavisnosti? To je bio 14. Nisan, dan kada se slavila Pasha.

U prvom stihu ovog poglavlja, Pavle ukazuje na nešto važno. On kaže da hrišćani treba da prihvate one koji su slabi u veri. Hajde da bolje razumemo o čemu on priča. On nije govorio o fizičkoj slabosti, već o slabosti u veri.

Drugim rečima, govorio je o ljudima koji su imali slabije razumevanje jevanđelja. Ljudima koji nisu ispravno razumeli sredstva kojima se spasavamo. Ta slabost se manifestovala na dva načina. Prvo, postojali su oni koji su verovali da je jedenje samo bilja sredstvo za zadobijanje spasenja i drugo, postojali su oni koji su cenili određene dane više od drugih.

Pavle je savetovao da ne bi trebalo da sudimo jedni drugima u pogledu ovih stvari. Onaj koji praznuje određeni dan ne bi trebalo da osuđuje onoga koji tako ne čini. Ovo može delovati kao čudan savet u svetlu činjenice da je Pavlov ukor Galatima bio toliko ozbiljan zbog njihovog držanja dana i razdoblja. Međutim, moramo uračunati činjenicu da se Pavle obraćao različitim grupama ljudi u poslanicama Rimljanima i Galatima. U poslanici Galatima on je pisao hrišćanima iz neznaboštva, koji nikada ranije nisu praktikovali obrede i ceremonije iz Judaizma. Dok je poslanica Rimljanima očigledno bila napisana uglavnom jevrejskim hrišćanima koji su živeli u Rimu i za koje su ovi judaistički obredi i rituali predstavljali način života. (videti Rimljanima 2:17-29; 4:1; 7:1)

Dok proučavamo život i učenja apostola Pavla, postaje očigledno da je Pavle uvek imao problema sa jevrejskim vernicima koji su nastavili da insistiraju na tome da je bilo neophodno poštovati obrede i ceremonije zakona. Mnogi od ovih hrišćana iz Judaizma svuda su pratili Pavla i pokušavali da ubede Pavlove obraćenike iz neznaboštva u to da je neophodno držati Mojsijev zakon (Dela 15:1).

Što se tiče vernika iz neznaboštva, Pavle je bio nepokolebljiv. Ove ceremonije i rituali iz Mojsijevog zakona su bili apsolutno nepotrebni i njihovo praznovanje je ukazivalo na to da su vernici izgubili svoj put. Međutim, u odnosu sa Jevrejima, Pavle je imao drugačiji stav. Mnogim Jevrejima (čak i neki apostoli) bilo je teško da u potpunosti prihvate promenu koja je nastala uvođenjem Novog saveza. Oni su pokušavali da kombinuju Novi sa

Starim savezom, i shvatili su da im je bilo jako teško da se potpuno odreknu svog prethodnog načina života i religioznosti.

Pavle je imao tolerantniji pristup Jevrejima, prepoznajući koliko im je bilo teško da potpuno odbace koncepte koji su bili ukorenjeni u njihovo razmišljanje i u njihove živote od najranijeg detinjstva.

Ti jevrejski hrišćani nikada nisu izgubili svoj jevrejski identitet, i Pavle se ponekada nalazio u središtu sukoba između onoga što mu je savest nagoveštavala i onoga što su jevrejska braća zahtevala od njega. Primer ovog pronalazimo u Dela 21:17-26. Ovo je povezano sa incidentom koji se desio tokom poslednje Pavlove posete Jerusalimu. U stihovima 17-18 se kaže:

„Kad smo stigli u Jerusalim, braća su nas radosno primila. Sutradan je Pavle otišao s nama kod Jakova. Tamo su bile i sve starešine.“

U 20. stihu nastavlja:

„Kad su to čuli, slavili su Boga, a njemu su rekli: Vidiš, brate, koliko hiljada vernika ima među Judejcima i svi se oni revno drže zakona.“

Jevreji su svi bili revni prema zakonu. Da li to znači da su bili revni prema Deset zapovesti ili su bili revni prema ceremonijama i ritualima koji su prošli? U sledećem stihu se jasno vidi prema kom zakonu su ovi jevrejski hrišćani bili revni.

***„Ali čuli su glasine o tebi da sve Judejce koji su među nezna-
bošcima učiš otpadništvu od Mojsija, govoreći im da ne obre-
zuju decu i da se ne drže judejskih zakona.“ (Dela 21:21)***

Zapazite da nije samo obrezanje zabrinjavalo ove Jevreje. Oni su takođe smatrali da bi jevrejski hrišćani trebalo da slede Mojsija i običaje.

Nije li Pavle poučavao hrišćane da ne postoji potreba za drža-
njem i poštovanjem ovih stvari?

To je svakako bilo ono što je poučavao hrišćane iz nezna-
boštva. Sada su Jevrejska braća bila zabrinuta da je on tome ta-
kođe učio i Jevreje. Postaje odmah očigledno da je veliki deo
rane crkve nastavio da se pridržava većine rituala i ceremonija
iz Starog saveza, uključujući i obrezanje. Treba se nadati da oni
te stvari nisu radili iz ubeđenja da je to neophodno za spasenje,
već zato što je to predstavljalo deo jevrejskog nasleđa. Oni su
postali hrišćani ali su i dalje zadržali jevrejski identitet i kulturu.
Jevrejski hrišćani su onda imali izgovor za praznovanje ovih sve-
tih dana.

Zbog toga je Pavle izjavio da hrišćani ne treba da sude jedni
drugima u pogledu toga, da li poštuju ili ne poštuju ove svete
dane. Očigledno je čak bilo i u redu za jevrejske hrišćane da
nastave da se obrezuju.

Međutim, po pitanju onih koji nisu bili Jevreji, situacija je bila
drugačija. Oni nisu imali kulturne razloge za poštovanje ovih ri-
tuala i ceremonija, a oni koji su tako postupali pokazivali su da
su promašili put spasenja i vratili se u religiju koja je bila strogo

ograničena i na kraju ukinuta. Zbog toga je Pavle izjavio Galatima, hrišćanima iz neznaboštva:

„Vi pomno držite dane i mesece i razdoblja i godine. Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud trudio oko vas.“ (Galatima 4:10-11)

„Evo, ja, Pavle, kažem vam: ako se obrežete, Hristos vam neće ništa koristiti.“ (Galatima 5:2)

Jevrejski hrišćanski lideri su bili zabrinuti za to da bi njihova jevrejska braća trebalo da znaju da Pavle nije podsticao Jevreje da se odreknu Judaizma kako bi prihvatili hrišćanstvo. Oni su rekli Pavlu da bi, kako bi zadovoljio ove Jevreje, trebalo da položi zakletvu, da ode u hram, obredno se očisti, i posle nekoliko dana da prinese žrtvu koje je bila zahtevana. Pavle se složio. Čak je i dao žrtvu ponuđenu za njega na kraju tih dana. On se složio zato što je iz zabrinutosti želeo da udovolji braći Jevrejima. Zanimljivo je pročitati komentar Elen Vajt na ovu temu.

„Božji Duh nije odobrio ovo što je Pavle učinio; to je bio plod kukavičluka. Starešine crkve u Jerusalimu su znali da će, zbog neusaglašenosti sa ceremonijalnim zakonom, hrišćani navući na sebe mržnju Jevreja i izložiti se progonstvu. Sinedrion je činio sve kako bi sprečio napredovanje jevanđelja. Ovo telo je odabralo određene ljude da prate apostole, naročito Pavla i da se na svaki mogući način suprotstavljaju njihovom radu i delu. U slučaju da

su vernici hrišćani bili osuđeni pred Sinedrionom za kršenje zakona, trpeli su ozbiljne kazne kao otpadnici od jevrejske vere.

Mnogi Jevreji koji su prihvatili jevanđelje, i dalje su gajili poštovanje prema ceremonijalnom zakonu i bili su previše voljni da prave neprihvatljive ustupke nadajući se da bi time mogli steći naklonost svojih zemljaka, ukloniti predrasude sa sebe, i zadobiti svoje zemljake da poveruju u Hrista kao Otkupitelja sveta. Pavle je shvatio da dok god mnoge starešine crkve u Jerusalimu nastavljaju da gaje predrasude prema njemu, radiće na tome da neutrališu njegov uticaj. On je osećao da ako bi bilo kojim razumnim ustupkom mogao da ih pridobije za istinu, uklonio bi time veliku prepreku uspehu jevanđelja na drugim mestima. Ali on nije bio ovlašćen od Boga da dopusti i složi se sa onim što su oni tražili.

Kada razmislimo o Pavlovoj velikoj želji da se uskladi sa svojom braćom, njegovoj saosećajnosti prema slabima u veri, njegovom poštovanju prema apostolima koji su bili sa Hristom, njegovu nameru da svakome bude sve koliko je to moguće bez žrtvovanja načela - kada sagledamo sve to i razmislimo o tome, manje je iznenađujuće što je bio prinuđen da odstupi od čvrstog odlučnog kursa koji je do tada sledio. Ali umesto da ispuni željeni cilj, njegovi napori za pomirenjem samo su ubrzali krizu, ubrzali njegove predviđene patnje i doveli do njegovog odvajanja od svoje braće, lišili crkvu njenih najsnažnijih stubova i doneli tugu u srca hrišćana u svakoj zemlji.“ (Elen Vajt, Dela Apostolska 404-405)

Kološanima 2:16-17

Postoje tri pasusa u Novom savezu koja govore o većem poštovanju određenih dana u odnosu na ostale dane. Već smo ispitivali dva od tih pasusa, Rimljanima 14:5,6 i Galatima 4:1-11.

Pogledajmo sada poslednji pasus koji je za nas i najvažniji za ispitivanje čitavog ovog problema. Ovaj pasus je Kološanima 2:16-17. Hajde da vidimo šta možemo da razumemo dok pažljivo čitamo šta piše u pasusu:

Pročitajmo prvo stih 16. Ljudi obično pročitaju stih 16 i tu stanu. Međutim, mi ćemo ići dalje. Kaže:

„Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao deo praznika ili mladina ili subota.“

Površno gledano, ono što ovaj stih kaže je da niko ne bi trebalo da vas osuđuje zbog jela i pića i zbog praznika. Hajde da vidimo ta li je ovo tumačenje ispravno.

Čitao sam celo poglavlje pažljivo, i ne mislim da mnogi ljudi koji se hvataju samo za stih 16 ne čitaju celo poglavlje. Ali u poglavlju su suprotstavljene dve stvari. Hrist je postavljen nasuprot svih drugih stvari koje ljudi čine kako bi zadobili spase-nje. Fokus poglavlja je Hrist naspram počinka. Dozvolite mi da preciziram jedan ili dva stiha kako bih izneo ovu poentu.

Stih 2 govori o Božjoj tajni i o Hristu, u kome su sakrivena sva blaga mudrosti i znanja. U stihovima 6-9, Pavle kaže:

„Dakle, kao što ste prihvatili Hrista Isusa, Gospoda, tako živite u njemu. Budite ukorenjeni u njemu, izgrađujte se u njemu i utvrđujte se u veri, kako ste i poučeni. Obilujte verom i zahvaljivanjem Bogu. Pazite da vas neko ne odmami filozofijom i praznom prevarom, prema ljudskoj tradiciji, na načelima ovog sveta, a ne po Hristu. Jer u njemu prebiva sva punina Božanstva telesno.“ (Kološanima 2:6-9)

Sledeći stih kaže, **„U Njemu ste kompletni“ (Kološanima 2:10)**. To je ključan stih. Kada sam pronašao Isusa Hrista, šta sam pronašao? Pronašao sam puninu Božanstva. Pronašao sam kompletnost u Hristu. Zato on i kaže, „Dakle, kao što ste prihvatili Hrista Isusa, Gospoda, tako živite u njemu. Budite ukorenjeni u njemu, izgrađujte se u njemu i utvrđujte se u veri, kako ste i poučeni. Jer u njemu prebiva sva punina Božanstva telesno i kada pronađete puninu Božanstva,“ šta vam je još potrebno za vaše spasenje i pobedu nad grehom?

Kakvo slepilo mora da vas ubedi u to da vam je potrebno još nešto više kada već imate puninu Božanstva?

Stoga on kaže, „pazite da vas neko ne odmami filozofijom i praznom prevarom, prema ljudskoj tradiciji, na načelima ovog sveta, a ne po Hristu, jer kada ste pronašli Hrista, pronašli ste sve što vam je potrebno za spasenje od sile i kazne greha.“

U ovom kontekstu on kaže, „neka vas stoga niko ne osuđuje u pogledu ovih stvari,“ reč stoga je važna. To znači, „u svetlu onoga što je ranije rečeno.“ Ove druge stvari su potpuno nepotrebne sada kada ste pronašli sve što vam je potrebno u Hristu.

Onda u stihu 17, Pavle kaže nešto drugo, što je takođe vrlo značajno. Ali mnogi od onih koji su diskutovali o ovom pasusu izgleda da su promašili poentu koja je ovde izrečena:

„Jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.“ (Kološanima 2:17)

Sada svako zna razliku između senke i tela. Senka izgleda kao telo ali nije realna stvar, čak iako može biti od pomoći. Ako se deca igraju žmurke i jedno dete se sakrije iza ćoška a svetlo je u odgovarajućem položaju, videće se senka i prepoznati obris.

I tako, prateći senku, možete pronaći osobu. Ali sada kada ste pronašli osobu ili telo, da li treba da nastavite da se držite senke? Da li to ima smisla? On kaže, ove stvari su senka onoga što dolazi, ali telo i realnost je Hrist. Morate uzeti u obzir kontekst celog pasusa.

Zbog toga što je Pavle pomenuo subote, postoje neki koji zaključuju da je sedmi dan subota takođe senka, jedna od stvari koje su prošle i više ne važe. A postoje i neki koji zastupaju praznike, a koji kažu, da se zbog lingvističke strukture reči to odnosi na sedmi dan subotu.

Prilikom stvaranja nije bilo greha. Stvaranje je, kako je Bog završio stvaranje sveta, i kako je stvorio Adama i Evu, bilo savršeno. Sve što je tada bilo stvoreno bilo je Božji ideal. Sve što je tada bilo stvoreno nije predstavljalo ni simbol, ni senku ni tip. Nije postojala potreba za simbolima i senkama, sve dok se greh nije pojavio na zemlji. Senka čega? Senka onoga kako će Bog da se bavi grehom, kada nije postojao greh? Senka plana spasenja,

iako tada nije postojala potreba za spasenjem? Ne. Sedmi dan, subota postoji od stvaranja. Postoji od sedmog dana ovozemaljske istorije. Sedmi dan je Božji počinak i poziv da se uđe u počinak svakog sedmog dana, zauvek. To nije bio tip ili senka.

Tip je u stvari simbol, neka minijatura, koja ukazuje na veću realnost. Svi tipovi i senke su bili uspostavljeni nakon što je čovek počinio greh i stoga, sedmi dan subota, ne može biti jedna od tih subota koje su jednostavno predstavljale senku stvari koje će doći. Zbog toga je sedmi dan bio razdvojen od svih ostalih subota i to je razlog zbog koga je, kada je Bog učinio svoj zakon besmrtnim, ispisavši ga na kamenu, upisao sedmi dan Subotu u srce tog zakona.

Bog je uključio subotu u ono što mi nazivamo moralni zakon. On je subotu stavio u srce tog zakona. On ju je stavio među ostalih devet večnih zapovesti jer ju je učinio moralnom. To nema nikakve veze sa tipom ili formom bogoslužjenja, to ima veze sa realnošću bogoslužjenja.

Samo Hrist

Razmotrimo jednu vrlo važnu stvar. Postoji jedna stvar koju Bog nastoji da ostvari u Svom narodu. Kada sve saberemo i oduzmemo, postoji samo jedna jedina namera. A to je da Njegov narod bude obnovljen po Božjem moralnom obličju; da ljudi mogu u potpunosti posedovati Božji karakter.

Postoji li još nešto što je Bogu jako važno što se tiče našeg razvoja i ponašanja? Pažljivo razmislite o ovome.

Svaki ritual, ceremonija, simbol i služba predstavljaju samo jedno sredstvo koje nas usmerava ka velikom cilju moralnog savršenstva. Ako je Bog u stanju da dovede Svoj narod u ovakav položaj samo jednim sredstvom, da li bi On zahtevao bilo šta drugo od nas? Sa kojom namerom? Boga ne zanimaju forme, ceremonije i obredi. Boga zanima karakter. Um i srce koji su u savršenoj harmoniji sa Njegovim sopstvenim umom. (Mihej 6:6-8)

Pitanje je kako zadobiti i postići ovaj savršen um i savršen karakter? Pa, ako biste pitali ne-hrišćanskog Jevrejina on bi vam verovatno rekao da se to postiže vernom poslušnošću svim detaljima Mojsijevog zakona.

Ali kao hrišćanin, šta biste rekli? Da li su vam poznata sredstva koja je Bog obezbedio za hrišćansko savršenstvo? Molim vas da pažljivo pogledate sledeće stihove. Način je isuviše jasno otkriven da bi nam promakao:

„Jer u njemu prebiva sva punina Božanstva telesno. I da budete ispunjeni u njemu...” (Kološanima 2:9-10)

„...Koji god u njemu stoji, ne greši...” (1. Jovanova 3:6)

„A ako je Hrist u vama, telo je zaista mrtvo zbog greha.” (Rimljanima 8:10)

„Ja sam put, istina i život.” (Jovan 14:6)

„Ovo je delo Božje, da verujete onoga koga on posla.” (Jovan 6:29)

„Dakle, ako je neko u Hristu, on je novo stvorenje.“ (2. Korinćanima 5:17)

„A malo toga je potrebno i Marija je izabrala bolji deo koji joj se neće oduzeti.“ (Luka 10:42)

Ova lista stihova bi se mogla nastaviti u nedogled, jer jedna stvar je sigurna, a to je da je ovo - nadmoćno svedočenje Novog saveza. Kako bi ispunili zahteve pravednosti, kako bi bili kao Bog, ljudima je potrebna samo jedna stvar. Ne više stvari, nego samo jedna, i ta jedna stvar je, **biti u Hristu i u Njemu ostati.**

Postoji li neko ko se ne bi složio sa ovim?

Argument u prilog držanja praznika?

Kao eminentni učenjak, Semjuel Bakioći je pretpostavio da je Elen Vajt zastupala držanje praznika. Međutim, pažljivo ispitivanje njenog života, njenih spisa, otkriva potpunu tišinu sa njene strane u pogledu držanja praznika. Najveći dokaz izgleda počiva na jednoj njenoj izjavi, gde ona kaže:

„Bilo bi lepo da imamo praznik Senica, radostan podsetnik na Božje blagoslove za nas kao narod.“ (Review & Herald Nov 17, 1885.)

Dublje ispitivanje će otkriti da Elen Vajt nije zastupala doslovno držanje praznika Senica, već je o tome govorila u figurativnom smislu. A zapravo je htela da kaže da, pošto su Jevreji

u stara vremena praznovali ovaj praznik tokom kojeg su se pri-sećali blagoslova koje je Bog izlio na njih kao narod u prošlosti, da bi danas bilo dobro za Božji narod da se priseti Božje dobrote prema nama kao narodu.

Jednostavna je činjenica da ne postoji ni jedan jedini primer zabeležen bilo gde u Adventističkoj istoriji ili u spisima Elen Vajt da je ona ili rana Adventistička crkva doslovno držala bilo koji jevrejski praznik. Ovo bi bilo jako teško za razumeti da je Elen Vajt držala praznike ili zastupala njihovo držanje. Nasuprot tome, Elen Vajt je imala ovo da kaže o prazniku Pashe:

„Hrist je stajao na prelazu između dve velike epohe i njihova dva velika praznika. On, savršeno Jagnje Božje, trebalo je sebe da prinese kao žrtvu za greh, da bi tako doveo do kraja sistem ceremonija, tipova, koji je četiri hiljade godina ukazivao na Njegovu smrt. Pošto je obavio Pashalnu večeru sa Svojim učenicima, On je umesto toga uspostavio službu koja je trebalo da bude uspomena na Njegovu veliku žrtvu. Jevrejski nacionalni praznik je trebalo da nestane zauvek. Službu koju je Hrist uspostavio trebalo je da drže Njegovi sledbenici u svim zemljama i svim dobima“ (Čežnja Vekova, 652)

Kako bi trebalo da pristupamo praznicima?

Istina je, braćo i sestre, da možemo naučiti vredne lekcije iz ovih ceremonija koje je Bog dao Jevrejima. Međutim, držanje i poštovanje ovih ceremonija je potpuno druga stvar. Primitili smo da se apostol Pavle različito odnosio prema različitim

hrišćanima u pogledu držanja praznika. U odnosu sa Jevrejima bio je u stanju da prihvati njihovu pozadinu i korene iz Judaizma i da shvati da su ovi praznici imali nekoliko značenja za njih. Shvatao je koliko su praznici bili ukorenjeni u njihov način razmišljanja i u svako tkivo njihovih života od najranijeg detinjstva. Međutim, u odnosu sa neznabošcima, onima koji nisu odrastali u Judaizmu, pričao je potpuno drugačije. Pavle im je rekao da držanje praznike predstavlja znak duhovne nezrelosti, pokazatelj da je njihova religija i dalje bila telesna i da se i dalje zasnivala na formama i obredima. To je bio pokazatelj da su i dalje bili pod „načelima ovoga sveta“ i da nisu bili potpuno svesni toga, šta znači služiti Bogu u duhu i istini.

Pod Novim savezom, Isus je objasnio da je sav zakon ispunjen u jednoj stvari: Voli Gospoda svim srcem i voli bližnjeg kao sebe samog. (Marko 12:30-31) Praznici, obredi, ceremonije i druge stvari, jednostavno su ukazivali na život, rad i službu Mesije.

Kada smo pronašli Hrista, zakon je ispunio svoju svrhu. Sada bi trebalo da bude lako da se uvidi zašto držanje praznika više nije neophodno za hrišćane.

4. OBREZANJE, PRAZNICI, ZAKON - ŠTA JE SPORNO U „GALATIMA“

Dejvid Klejton

Većina hrišćana koji veruju u poslušnost Deset zapovesti, izgleda imaju problem sa razumevanjem spornih pitanja sa kojima se Pavle suočavao i sa argumentima koje je iznosio u vreme kada je pisao poslanicu Galatima. Pavlovi argumenti u poslanici Galatima su veoma važni i njihovo razumevanje je od velikog značaja za ispravno razumevanje svrhe i mesta zakona kao i za ispravno razumevanje jevanđelja.

U skorije vreme, neki Adventisti sedmog dana počeli su da zastupaju i propagiraju poslušnost zakonu koji je bio dat Mojsiju na planini Sinaj sa posebnim akcentom na držanju praznika.

Iako ne zastupaju prinošenje životinjskih žrtava, oni nastoje da drže ove praznike na sličan način kao što su ih Jevreji svetkovali u biblijska vremena i u tačno vreme koje propisuje zakon.

Međutim, u Galatima 4:10-11 apostol Pavle ukorava Galate zbog svetkovanja određenih praznika. On kaže,

„Vi pomno držite dane i mesece i razdoblja i godine. Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud trudio oko vas.“ (Galatima 4:10-11)

Izgleda da ovo jasno ukazuje na to da je praznovanje određenih vremenskih perioda i svetkovanje praznika bilo nepotre-

čno, čak i nepoželjno, i to je predstavljalo uzrok Pavlove zabrinutosti. Međutim, oni koji zastupaju svetkovanje praznika tvrde da Pavle ovde ne ukazuje na biblijske praznike, već na paganske svetkovine koje su Galati ponovo počeli da svetkiju. Oni pretpostavljaju da Pavle nije mogao ukazivati na praznike koje je Bog uspostavio.

Razlog koji oni daju u prilog tome je sledeći:

1. Pavle nije mogao ukazivati na to da su praznici koje je Bog uspostavio, „*načela ovoga sveta*“ (Galatima 4:3) i „*nemoćna i slaba načela*“ (Galatima 4:9)
2. Pavle kaže da su se Galati „ponovo“ vraćali ovim nemoćnim i slabim načelima (Galatima 4:9). Pošto su oni prethodno bili pagani i praktikovali paganska bogoslužjenja a ne jevrejska bogoslužjenja, onda su se jedino „ponovo“ mogli vratiti samo paganizmu - a ne religiji Starog saveza.
3. Pavle izjavljuje da u to vreme (pre nego što su postali hrišćani, dok su još bili uključeni u načela ovoga sveta) oni „nisu poznavali Boga“ i „robovali su bogovima koji po svojoj prirodi nisu bili Bogovi.“ (Galatima 4:8)

Na prvi pogled ovaj argument deluje verodostojan. Međutim, dublje ispitivanje ovih pitanja u poslanici Galatima i argumenta koje je izneo apostol Pavle otkriće da uopšte nisu bili sporni paganski praznici i svetkovine, već držanje praznika koji su Izraelu bili dati na planini Sinaj.

Koja su bila sporna pitanja u poslanici Galatima? Koji je to problem naveo Pavla da napiše ovu poslanicu? Kakvo je to ponašanje Galata uzrokovalo zabrinutost kod Pavla da je napisao

tako snažnu poslanicu, tako snažnim rečima? Nije teško otkriti uzrok zabrinutosti. Pavle to nekoliko puta pominje u svojoj poslanici. Hajde da vidimo koje je zapravo bilo osnovno pitanje.

Sporno pitanje

„Čudim se da se tako brzo odvrćate od poziva Hristovom blagodaću na drugačiju dobru vest. Ali druga ne postoji. Postoje samo neki koji vas zbunjuju i žele da izopače dobru vest o Hristu. Ali čak i kad bismo vam mi, ili kad bi vam anđeo s neba objavio drugačiju dobru vest od one koju smo vam već objavili, neka bude proklet. Ono što smo već rekli, to i sada ponavljam: Ko god vam objavi drugačiju dobru vest od one koju ste već prihvatili, neka bude proklet.“ (Galatima 1:6-9)

Pavle je bio zabrinut zbog toga što su se Galati okrenuli „drugom jevanđelju.“ Ipak to nije bilo drugo jevanđelje, jer postoji samo jedno jevanđelje. Tako da je ovo bio koren problema u poslanici Galatima. Vera Galata je bila „izopačena.“ Šta su radili ljudi koji su pokušavali da izopače Galate? Na šta su oni pokušavali da navedu Galate?

Suština „drugog jevanđelja“

„Svi koji žele da po telu ugode drugima, prisiljavaju vas da se obrežete, samo zato da ne budu progonjeni zbog krsta Hristovog. Jer čak ni oni koji se obrezuju ne drže se zakona, nego

žele da se vi obrežete kako bi se hvalili vašim telom.“ (Galatima 6:12-13)

Glavna tema ili pitanje ovog drugog jevanđelja bilo je to što su oni pokušavali da Galate prisile da se obrežu.

Interesantno je zapaziti da je Pavle obrezao Timoteja (Dela 16:1-3). To pokazuje da nije postojalo ništa suštinski loše u samom obrezanju. Pavle ovo ističe u Galatima 6:15 gde kaže da ni obrezanje ni neobrezanje ništa ne koriste kad ste u Isusu Hristu. Pavle nije obrezao Timoteja zato što je verovao da je to neophodan religiozni zahtev, već samo zato da bi razoružao predrasude među Jevrejima. On je jednostavno sledio svoje načelo:

„Tako sam Judejcima bio kao Judejac, da pridobijem Judejce. Onima pod zakonom bio sam kao pod zakonom - premda ja nisam pod zakonom - da pridobijem one pod zakonom. Onima bez zakona bio sam kao bez zakona - premda nisam bez Božjeg zakona, nego sam pod Hristovim zakonom – da pridobijem one bez zakona. Slabima sam bio slab, da pridobijem slabe. Svima sam bio sve, da na svaki mogući način neke spasem.“ (1. Korinćanima 9:20-22).

Međutim, kada se obrezanje obavlja iz religioznih razloga, postoje druge stvari koje automatski slede iza toga, i to je ono što je uznemiravalo Pavla u pogledu smera kojim su pošli Galati.

Koji zahtev je išao zajedno sa obrezanjem?

„I opet svedočim svakom čoveku koji se obreže da je dužan da izvršava sav zakon. Hrist je postao beskoristan vama koji se opravdate zakonom. Otpadoste od blagodati.“ (Galatima 5:3-4)

Problem sa obrezanjem je bi taj da ako ste bili obrezani, morali ste da držite čitav zakon. Religiozno obrezanje nikada nije postojalo samo po sebi. Osoba koja je verovala u to da je obrezanje još uvek predstavljalo Božji zahtev, očigledno nema izgovor da ne drži ostatak zakona. Isto načelo koje ga je navelo da se obreže takođe ga je stavilo pod obavezu da drži ceo zakon.

Da li je postojalo nešto loše u držanju čitavog zakona?

Činjenica je da kada osoba pronade Hrista ne postoji potreba da drži čitav zakon. Zakon je ukazivao na Hrista i kada osoba pronade Hrista, pronašla je realnost na koju je zakon ukazivao. Ako osoba oseti da je u obavezi da drži zakon to je pokazatelj da takva osoba oseća da Hrist nije dovoljan. Takva osoba nastoji da bude opravdana pomoću zakona, pre nego samo Hristovom blagodaću i Pavle kaže takvim ljudima, *„Hrist vam ništa neće koristiti!“*

Sada kada su se Galati vratili držanju zakona, šta je to što se ispoljavalo u njihovim životima? Šta je to što je Pavle video u njihovim životima što ga je učinilo zabrinutim i uplašenim za njih da ne izgube spasenje i za to da njegov trud možda bio uzaludan?

Šta su Galati već počeli da rade?

„Vi pomno držite dane i mesece i razdoblja i godine. Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud trudio oko vas.“ (Galatima 4:10-11)

Ovi Galati su sada ispunjavali ono što je Pavle očekivao: ako se osoba obreže ona je u obavezi da drži ceo zakon. Oni su se već vratili držanju dana, meseca, razdoblja i godina i ovo je bilo jasno povezano sa njihovom željom da se okrenu putu obrezanja i držanju zakona koje prati taj put.

Da li je nešto loše u ovome? Šta je pogrešno u držanju zakona i posvećenosti zakonu na ovaj način?

Zašto ne držati zakon?

„Jer koji su god od dela zakona pod prokletstvom su, jer je napisano: Proklet da je svako ko se ne drži svega što je napisano u svitku zakona i ko to ne vrši. A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vere živeće. A zakon nije od vere, nego onaj ko ga vrši živeće u tome.“ (Galatima 3:10-12).

Pavle jasno kaže: Oni koji su od dela zakona su pod prokletstvom. „Pravednik će živeti od vere... a zakon nije od vere,“ stoga je jasno da „pravednik“ ne živi po zakonu. Oni koji nastoje da žive po delima zakona završavaju pod prokletstvom.

Dok nastojimo da razumemo Pavlove izjave koje se tiču zakona u poslanici Galatima biće nam od pomoći ukoliko prepoznamo četiri različita aspekta zakona: ove podele nisu navedene u Bibliji ali su jasne i očigledne. Postojao je moralni zakon, postojali su žrtveni i tipološki zakoni, postojali su građanski zakoni i naravno postojali su zdravstveni zakoni. Naravno, nijedan od ovih zakona ne može spasiti osobu, niti doprineti spasenju, čak ni moralni zakon.

Međutim, ako možemo razumeti svrhu svake od ove grupe zakona, to će nam olakšati da razumemo zašto su neki aspekti zakona potpuno prestali da važe, dok moralni zakon i dalje ostaje kao odrednica za to šta je dobro a šta loše.

Moralni zakon

Deset zapovesti su bile odvojene od drugih i na njih se često ukazuje kao na moralni zakon, jer su one jasno zasnovane na večnim principima primenjivim na svako doba i uzrast i govore o tome kako da se osoba odnosi prema Bogu i prema svom bližnjem. One su bile zapisane na kamenu i na taj način ih je lično Bog razdvojio od svih drugih zakona datih Mojsiju.

Istina je da hrišćani nisu „pod“ moralnim zakonom, u smislu da zakon ne predstavlja razlog zbog kojeg činimo dobro. Ponašanje hrišćanina ne kontroliše zakon. Hristov život je ono što proizvodi sveto ponašanje u hrišćaninu, a ne zapovesti zakona.

Moralnost ima veze sa tim šta je suštinski ispravno ili pogrešno. Ona ima veze sa stvarima koje su same po sebi ispravne i ne samo zbog privremene, kulturološke i situacione

važnosti. Kada je nešto moralno, to ne može biti značajno samo jedan ograničeni vremenski period, već je ispravno zauvek i u svakoj situaciji. Tačno je da su bili dati dodatni zakoni koji su se bavili različitim situacijama u kojima je moralni zakon bio primenjiv. Kao što je Elen Vajt govorila, ovi zakoni su bili dati da „zaštite deset zapovesti.“ Ovi „zaštitnički“ zakoni su bili od pomoći, ali svakako nisu mogli propisati kako bi osoba trebalo da se ponaša u svakoj situaciji. Bog je dao ove druge zakone samo zbog nezrelosti Izraelaca i to samo dok ne postanu dovoljno zreli da mogu razumeti nameru zakona i da ga primene iz perspektive promenjene prirode.

Apostol Pavle je apelovao samo na jedno načelo u vezi sa moralnim zakonom.

„Ne budite nikome ništa dužni, osim da volite jedni druge. Jer ko voli bližnjeg, ispunio je zakon. Jer uputstva iz zakona: „Ne učini preljubu“, „Ne počini zločin ubistva“, „Ne ukradi“, „Ne svedoči lažno“, „Ne poželi“, i ako ima još koji uput, sažeta su u ovim rečima: „Voli svog bližnjeg kao samog sebe.“ Ljubav ne čini zlo bližnjem. Dakle, ljubav je ispunjenje zakona.“ (Rimljanima 13:8-10)

Umesto davanja detaljnijih instrukcija i definicija u vezi zakona, Pavle je izjavio da ako se hrišćanin fokusira na jedno veliko načelo ljubavi prema svom bližnjem, onda će zadovoljiti sve zahteve zakona (očigledno poslednjih šest zapovesti zakona). Nije nam potrebno više detalja, već razumevanje načela.

Funkcija moralnog zakona

Postoje tri osnovne funkcije moralnog zakona.

„Svestan toga da zakon nije namenjen pravedniku, nego bezakonicima i nepokornima, bezbožnima i grešnim, nevernima i onima koji skrnave ono što je sveto, ubicama očeva, majki i drugih ljudi.“ (1. Timoteju 1:9)

Prvo, on promoviše građansku i socijalnu pravdu i obuzdava zlo. Bezbožni ne poznaju Boga, niti ih vodi Sveti Duh, ali imaju vodič koji ih upućuje u to šta je ispravno a šta pogrešno. Oni imaju Deset zapovesti koje im ukazuju na izopačenost njihovih puteva i koje im pokazuju kako Bog zahteva od njih da se ponašaju.

„Dakle, šta ćemo reći? Da li je zakon greh? Nipošto! Ali nikada ne bih shvatio šta je greh da nije bilo zakona. I ne bih shvatio šta je požuda da zakon nije rekao: „Ne poželi!“ (Rimljanima 7:7)

Drugo, moralni zakon definiše i osuđuje greh i čini nas svesnim naše potrebe za Hristom. Bez moralnog zakona niko ne bi imao bilo kakav osećaj krivice. Niko ne bi razumeo koliko je bedan i grešan, niti bi shvatao svoju potrebu za Hristom.

„Govorite i postupajte kao oni koji očekuju da će im biti suđeno po zakonu slobode.“ (Jakov 2:12)

Treće, moralni zakon je upravitelj, životno pravilo za vernike. Jakov pojašnjava to da će nam biti suđeno prema zakonu, tj. prema Deset zapovesti. Čak iako oni koji istinski drže zapovesti idu i dublje od slova zakona, ipak je ovo standard koji će Bog upotrebiti da nam sudi u utvrđivanju da li smo ili nismo zaista prihvatili Hrista, kako nijedan hrišćanin ne bi mogao da kaže kako ne postoji način da sazna kako Bog želi da se on ponaša.

Građanski zakoni

Građanski zakoni su bili neophodni kako bi se održavao red u društvu. Ovim su bili obuhvaćeni zakoni kao što je zakon da ako bi čovek iskopao oči drugom čoveku, sudije bi iskopale oči njemu. Oko za oko, zub za zub. Ovo zakoni još uvek postoje danas ali ih ne primenjuje Božji narod, već građanska vlast, zbog toga što se Božji narod više ne nalazi u sklopu jednog naroda već je rasut u mnogim zemljama i među mnogim narodima. Apostol Pavle nam kaže da je građanske vlasti Bog postavio, da budu pretnja onima koji čine zlo (Rimljanima 13:3,4).

Zdravstveni zakoni

Naravno, postojali su i zdravstveni zakoni. Bog je želeo da Njegov narod bude zdrav. Međutim, mi moramo razumeti okolnosti pod kojima su ovi zakoni bili dati i moramo se prema tome prilagoditi. Kada su Izraelci boravili u pustinji bilo im je zapovedeno da svako od njih nosi sa sobom lopaticu kako bi nakon obavljanja nužde mogli da iskopaju rupu i zatrpaju izmet. Da li se

ovo pravilo i danas primenjuje? Ako prihvatimo zakon bez razumevanja, reći ćemo, da. Ali kada razumemo da je Božja namera bila da spreči bolest onda mi i dalje vodimo računa o svojim toaletnim navikama, ali ne doslovno, tako što nosimo lopaticu sa sobom.

Žrtveni zakoni

Kada se dogodilo da osoba prekrši zakon, žrtve su zadovoljavale zahteve prekršenog zakona. Žrtve su obezbeđivale pokajanje grešniku. Da se moralni zakon ne krši, onda žrtveni zakon ne bi bio neophodan. Naravno, žrtveni zakoni su predstavljali samo simbol ili tip. Oni se nikada nisu bavili istinskim problemom čišćenja ili uklanjanja greha. Oni su samo ilustrovali realnost. Po prirodi stvari, oni su morali da nestanu kada je realnost ispunjena.

Drugi tipski zakoni

Praznici su takođe predstavljali samo tip (iako su Izraelcima predstavljali podsetnik na istorijske događaje, kao što je čuvanje njihove prvorođene dece kada je anđeo smrti prošao kroz Egipat). Praznici su ukazivali na velike događaje koji su trebali da zauzmu mesto u planu spasenja, kao što su Hristova smrt, čišćenje Božjeg naroda od greha i izlivanje Svetog Duha.

Praznici takođe nikada ne bi bili neophodni da nije bilo prestupanja moralnog zakona i kao takvi oni su samo bili privre-

meno uspostavljeni da pouče Božji narod tokom njihovog duhovnog detinjstva, o velikim događajima koji su trebali da se dogode u planu spasenja. Kada je Božji narod duhovno sazreo više nije bilo neophodno da se bavi simbolima spasenja, već da iskusi realnost.

Male devojčice se igraju sa lutkama i to je prikladno. One pričaju lutkama, hrane ih, menjaju im odeću, prave im kuću. Mi mislimo da je to u redu i da je čak slatko. Ali da li bismo isto mislili kada bismo videli odraslu ženu da radi istu stvar? Najverovatnije bi ta žena završila u ustanovi za mentalno poremećene. Deci je potrebno da se igraju sa igračkama dok odrastaju. To im pomaže da nauče lekcije kojim zapravo pomažu da odrastu i sazre. Ali sada kad smo odrasli i nismo više deca, zašto bismo se ponovo igrali igračkama? Zašto se vraćati religiji koja je samo predstavljala sredstvo poučavanja?

Koja je bila svrha zakona?

Zašto je onda zakon bio dat ako nije bio u stanju da spasi ljude? Zašto je Bog dao nešto što nije bilo u potpunosti efikasno? Zašto?

„Čemu onda zakon? Bio je dodat radi prestupa, dok ne dođe seme koje je obećano, bivši prenesen preko anđela u ruke posrednika.“ (Galatima 3:19)

„Tako nam je zakon bio staratelj koji nas je vodio do Hrista, da bi se verom opravdali.“ (Galatima 3:24)

Ovde nam se jasno kaže koja je bila svrha zakona. Zakon je bio staratelj koji je trebalo da nas dovede Hristu. On je bio dodat „dok ne dođe seme.“ One je imao određenu svrhu tokom ograničenog vremenskog perioda. Kako nam ovo može promaći?

Kako možemo da verujemo da još uvek imamo obavezu prema zakonu, kada Biblija jasno kaže da više nismo pod starateljdom? Svrha staratelja je bila da nas odvede Hristu. Sada kada smo došli Hristu staratelj je zastareo; više nije neophodan.

Šta se promenilo sa Hristovim dolaskom?

„A otkako je došla vera, više nismo pod starateljdom.“ (Galatima 3:25)

„Da kupi i oslobodi one koji su pod zakonom, kako bi nas Bog usvojio kao sinove.“ (Galatima 4:5)

Što se Biblije tiče, plan spasenja ima nekoliko faza. Postoje faze u Božjem planu za oporavljanje čoveka od štete uzrokovane grehom. Pod periodom koji je nazvan vreme zakona, spasenje je, kao i uvek, bilo verom. Ali vera je bila ispoljavana kroz poslušnost zakonu, kroz sprovođenje rituala i ceremonija. Da biste pronašli spasenje, od vas se očekivalo da prođete kroz te forme i obrede. To je bio način na koji se ispoljavala vera. Iako su mnogi patrijarsi ispoljavali veru na isti način, ali taj sistem je bio ograničen i nezadovoljavajući i bio je predviđen samo kao privremena mera.

Međutim, sa ove strane Golgote, mi smo duhovno zreli i sposobni da shvatimo duhovne koncepte bez obaveze da sprovodimo ceremonije koje simbolišu stvari u koje verujemo.

Zašto su Izraelci bili postavljeni pod upravu zakona?

„Hoću da kažem: sve dok je naslednik dete, nimalo se ne razlikuje od sluge, iako je gospodar svega, nego je pod starateljima i nastojnicima sve do dana koji je odredio njegov otac. Tako smo i mi, dok smo bili deca, robovali načelima ovog sveta.“ (Galatima 4:1-3)

Pavle upotrebljava dva simbola da bi opisao stanje Božjeg naroda u prošlosti. Prvo ih opisuje kao decu, a posle ih opisuje kao sluge (robove). U realnosti status i jednih i drugih je isti, kao što on kaže u Galatima 4:1, dete nije drugačije od sluge, iako će jednoga danas sve da nasledi.

Zapazite da Pavle kaže „mi.“ On ne govori samo o Galatima. On uključuje i sebe. On govori o crkvi u celosti. On kaže da se naslednik, Očev zakoniti sin, ne razlikuje od sluge (treba imati na umu da grčka reč koja je ovde upotrebljena znači rob). Pogledajmo šta Pavle ovde kaže.

Malo dete koje je pod kontrolom dobrih roditelja, ima jako malo prostora za donošenje sopstvenih odluka. Njegovi roditelji mu govore kada da se kupa, šta da jede, koju odeću da nosi, kada da izađe napolje, kada da se vrati kući itd. Neko drugi donosi odluke umesto njega. Ono nema slobodu da radi šta hoće, već uvek mora da ispunjava volju drugih.

Da li je ovo ropstvo?

Ako bi se odrasla osoba našla u takvoj situaciji, kako bi se osećala? Smatrao bi sebe robom, ali ipak je ovo način na koji većina roditelja tretira svoju malu decu. Ovo „ropstvo“ je neophodno za zaštitu deteta kao i za njegovu obuku.

Kada Biblija ovde upotrebljava reč ropstvo, misli na biti u potpunosti pod kontrolom druge osobe. Ova vrsta ropstva je užasavajuća kada ste odrasli, ali kada ste dete to je jednostavno neophodno. Ovo treba da razumemo. Kada smo deca, neophodno je da budemo u „ropstvu“ u ovom smislu.

Čovek koji se pridržava pravila bez razumevanja tih pravila, je u ropstvu. Zašto je on poslušan? Zato što ga pravilo ograničava, a ne zato što želi ili zato što je njegov um u harmoniji sa pravilom. Ovde se ropstvo odnosi na to da čovekom upravljaju spoljašnje sile.

Sada Pavle kaže da smo bili u ropstvu „kada smo bili deca.“ Da li on misli na period kada smo imali tri godine? Na koga on ovde misli kada kaže „mi“? On govori o Božjem narodu. On ne govori o Galatima kao bivšim paganima, on govori o Božjoj crkvi, uključujući i Galate, kao instituciji koja je se nekada nalazila u stanju duhovnog detinjstva.

Kao Jamajčanin mogu reći, „zadobili smo nezavisnost 1962. godine.“ Međutim, kao pripadnik Božjeg naroda mogu reći da se naš narod nekada nalazio u egipatskom ropstvu i da smo postali nezavisni kada nas je Mojsije izveo iz Egipta. Ovako Pavle govori Galatima. Kao pripadnicima Božjeg naroda čije je nasleđe uključivalo bogoslužnje Starog saveza.

Tako Pavle kaže da kada smo bili deca u staro-savezno vreme, nismo se razlikovali od robova. Bili smo pod nastojnicima i starateljima, bili smo u ropstvu, u potpunosti pod kontrolom pravnog sistema. Bili smo pod načelima ovoga sveta. Zapažite da se „nastojnici i staratelji“ takođe nazivaju i „načela ovoga sveta.“

Kakve negativne efekte ima zakon?

„To sve ima i simbolično značenje, jer te žene predstavljaju dva saveza. Jedan je s gore Sinaj i rađa decu za ropstvo - to je Agara.“ (Galatima 4:24)

„Gora Sinaj rađa decu za ropstvo,“ ili proizvodi ropstvo. Šta predstavlja planina Sinaj? Šta se dogodilo na planini Sinaj? Tu je bio dat zakon. Tu je bio uspostavljen prvi savez i Pavle kaže da su postojala dva saveza, a onaj sa planine Sinaj proizvodi ropstvo. Ponovo čitamo u Galatima 4:25:

„Agara predstavlja Sinaj, goru u Arabiji, i odgovara današnjem Jerusalimu, jer je u ropstvu sa svojom decom.“ (Galatima 4:25)

O kome se ovde govori? Govori se o Jevrejima. Prvi Jerusolim je u ropstvu sa svojom decom (Jevrejima). Planina Sinaj proizvodi ovo ropstvo. Zašto su Jevreji bili u ropstvu? Oni su sledili planinu Sinaj. Zakon je još uvek bio njihov upravitelj.

Pavle kaže da smo mi, Božji narod, kada smo bili deca (u duhovnom smislu) bili u ropstvu i ovo se ne odnosi na to da smo bili pod ropstvom greha. Ako pogledamo upotrebu reči „ropstvo“ u poslanici Galatima, videćemo da se odnosi na „biti pod upravom zakona.“ Uprava zakona proizvodi ropstvo. Oni koji se još uvek pridržavaju zakona su u ropstvu. Mi, Božji narod, koji smo nekada bili pod zakonom, bili smo u ropstvu. Lažna braća su pokušavala ponovo odvedu Galate u tu vrstu ropstva.

„A sve zbog lažne braće koja su se potajno uvukla, koja su se ušunjala da ugroze našu slobodu koju imamo u Hristu Isusu, kako bi nas učinili robovima.“ (Galatima 2:4)

Jedan Adventista nikada ne bi povezo reč „ropstvo“ sa zakonom, jer je zakon dao Bog. Ali Pavle, koga je lično Hrist naučio jevanđelju (Galatima 1:11,12) izjavio je da nastojanjem da ih vrate pod sistem zakona, da ih vrate obrezanju zajedno sa ostatkom Mojsijevog zakona, lažna braća su želela da Galate vrate u ropstvo. Međutim, kada budemo razumeli da je „ropstvo“ dobro za decu ali ne i za odraslu osobu, shvatićemo činjenicu da postoji vreme kada je ropstvo neophodno.

Tokom vremena Starog saveza ovaj sistem je bio dobar zbog duhovne nezrelosti Božjeg naroda. Sada kada smo duhovno sazreli takvo ropstvo ne samo da nije neophodno već je i štetno. Zato je Pavle bio zapanjen željom Galata da ponovo budu pod zakonom.

„A sada kad ste upoznali Boga - u stvari sada kad je Bog upoznao vas - kako to da se ponovo vraćate nemoćnim i slabim načelima i želite da im opet iznova robujete?“ (Galatima 4:9)

Nema sumnje da je Pavle ukazivao na ovo kada je upozoravao Galate u poglavlju 5:1, da ne budu upregnuti u „jaram ropstva.“

„Za takvu slobodu Hrist nas je oslobodio. Zato budite nepokolebljivi i ne dajte se opet upregnuti u jaram ropstva. Evo, ja, Pavle, kažem vam: ako se obrežete, Hrist vam neće ništa koristiti. I opet svedočim svakom čoveku koji se obreže da je dužan da izvršava sav zakon. Hrist je postao beskoristan vama koji se opravdate zakonom. Otpadoste od blagodati.“ (Galatima 5:1-4)

Pogledajte ovu diskusiju i videćete doslednost u Pavlovom poučavanju u poslanici Galatima, u odnosu na ovu reč „ropstvo.“ Planina Sinaj proizvodi ropstvo. Zemaljski Jerusalim i Jevreji su i dalje u ropstvu. Mi (Božji narod) smo jednom bili u tom ropstvu. Lažna braća žele da nas vrata u to ropstvo. Galati su želeli da budu u tom ropstvu: vratili su se držanju praznika, dana, nedelja, meseca i godina, zato Pavle savetuje, „ne dajte se opet upregnuti u jaram ropstva.“ Veoma je jasno. Vidimo da je ropstvo dobro za dete. Ropstvo je veoma neophodno, ali kada osoba postane zrela takvo ropstvo predstavlja iritirajući, unižavajući, ograničavajući i nepotreban jaram.

Kakav je sada položaj Božjeg naroda?

„Ali kad se vreme navršilo, Bog je poslao svog Sina koji je došao od žene i pod zakonom, da kupi i oslobodi one koji su pod zakonom, kako bi nas Bog usvojio kao sinove. A pošto ste sinovi, Bog je u naša srca poslao Duh svog Sina koji viče: „Aba, Oče!“ Zato više nisi sluga nego sin. A ako si sin, onda si i naslednik Božji kroz Hrista.“ (Galatima 4:4-7)

Apostol Pavle upotrebljava nekoliko simbola da bi ukazao na istu stvar: oni su jedno vreme bili pod zakonom, oni su jedno vreme bili pod starateljom, oni su jedno vreme bili pod nastojnicima i upraviteljima, oni su jedno vreme bili pod ropstvom, oni su jedno vreme bili pod načelima ovog sveta.

Pod zakonom nemate izbora. Pod zakonom, svidelo se to vama ili ne, morate činiti to što zakon zahteva, bilo da ga razumete ili ne, morate izvršavati preporučena dela. To je način života za decu. Roditelj može reći, „molim te nemoj to da stavljaš tamo.“ Ako dete kaže, „zašto tata?“ roditelj kaže „samo to uradi.“ Bilo da dete razume ili ne razume, ono mora da posluša. Ova vrsta pravila je neophodna deci, ali za odrasle je jako nezadovoljavajuća. Jednom smo bili deca, ali Pavle kaže da više nismo sluge, sada smo sinovi.

Kakva promena nastaje kada osoba prestane da bude sluga?

„Više vas ne nazivam slugama, jer sluga ne zna šta radi njegov gospodar. Nazivam vas prijateljima, jer sam vam obznanio sve što sam čuo od svog Oca.“ (Jovan 15:15)

Sluga ne zna šta radi njegov gospodar ali svakako mora da bude poslušan. Postoje ljudi koji drže subotu samo zato što zakon tako kaže. Ali koja je istinska svrha i značenje subote? Samo sin to zna, i stoga samo sin može služiti tako da to bude ugodno Ocu. Samo sin može držati subotu po duhu, umesto po slovu. Dozvolite mi da vam ilustrujem ono što želim da vam kažem:

Na ulaznim vratima od kuće piše, „molim vas obrišite cipele pre nego što uđete unutra.“ Kiša je upravo pala i dvorište je puno blata. I tako dvoje dece prilaze vratima i ulaze jedno iza drugog. Prvo dete briše svoje cipele jednom. Da li je ono poslušno zakonu? Svakako jeste. Niko ne može da ga optuži da je radio drugačije, ali kako ulazi unutra ostavlja za sobom blatnjave tragove na čistom podu dnevne sobe i to svedoči u prilog činjenici da nije ispravno obrisao cipele. Ipak, on je bio poslušan zakonu. Učinio je ono što se od njega zahtevalo.

Drugo dete dolazi do vrata i skida svoje cipele i prelazi preko praga bez da je obrisalo svoje noge. Da li je ovo dete bilo poslušno zakonu? Ne, nije. Da li je držalo duh zakona? Da li je ispunilo svrhu zakona? Da, jeste, što je dokazano činjenicom da iza njega nisu ostali prljavi tragovi stopala dok je ulazio u dnevnu

sobu. On nije bio poslušan slovu zakona, ali je ispunio pravednost predviđenu zakonom. On je ispunio ono što je zakon trebalo da proizvede. Ponašanje prvog, predstavlja ponašanje deteta, sluga, koji se nalazi u ropstvu. Ponašanje drugog, predstavlja ponašanje odraslog, sina, osobe koja je oslobođena zakona.

Za većinu ljudi, glavno pitanje je, šta kaže zakon. Ali pravo pitanje je koja je svrha ovog zakona? Koja je bila namera zakona? Šta je Otac želeo da postigne kada je dao zakon? Mi treba da razmatramo načelo umesto slova na papiru.

Jevreji su insistirali na tome da bi trebalo prati ruke pre jela, ali pretpostavimo da su ruke već bile čiste? To njima ništa nije značilo. Zakon tako kaže i zakon se mora slušati. Nije bilo razuma i inteligencije u njihovoj poslušnosti. Jedino im je bilo stalo do toga šta kaže zakon. Zakon je bio njihov gospodar. Oni su bili pod zakonom i nisu znali šta njihov Gospodar radi.

Ovo je problem kada ste pod zakonom. Prvo, zakon može da vas uputi, ali ne može da vam omogući da uradite ono što od vas zahteva. Zakon ne može da promeni prirodu. Drugo, zakon vam ne može reći kako da se ponašate u svakoj mogućoj situaciji koja može da se dogodi. Zakon vam može reći osnove. Ovo su razlozi zbog kojih Biblija ukazuje na to da biti pod zakonom nije poželjno kao trajna opcija.

Zbog toga moramo razumeti razlog za postojanje tipova i njihovo mesto u Božjem planu. Kada razmatramo da li bismo i dalje trebali da držimo praznike ili ne, ne treba da postavljamo pitanje, „šta kaže zakon?“ Glavno pitanje je „koji je cilj, namera, svrha zakona o praznicima?“

Njihova svrha je bila da nas pouče realnostima različitih faza u istoriji spasenja. Kao deca, praktikovali smo ove simbole svake godine. Takoreći, učili smo igrajući se sa igračkama i modelima. Sada kada smo odrasli ostavili smo ova ograničena i detinjasta načela ovoga sveta iza sebe. Sada se bavimo realnostima, a ne igračkama.

Načela ovoga sveta

„Nego je pod starateljima i nastojnicima sve do dana koji je odredio njegov otac. Tako smo i mi, dok smo bili deca, robovali načelima ovog sveta.“ (Galatima 4:2-3)

„Pre nego što je došla vera, bili smo čuvani pod zakonom, predati u zatočeništvo, čekajući veru koja je imala da se objavi.“ (Galatima 3:23)

Da li je Pavle ukazivao na zakon kada je rekao „načela ovoga sveta?“ Reč „načela“ je uzeta od grčke reči „stoicheion“ i znači, „elementi, začeci, suštinska i primarna načela umetnosti, nauke ili discipline.“

Zakon se bavio suštinskim načelima Hristove religije. Odredbe zakona nisu imale večnu vrednost, već su se odnosile samo na ovaj svet, stoga su nazvane, „načela ovoga sveta.“

- Upravljačka načela zakona zasnivala su se na telesnosti. To je bila telesna poslušnost bez razumevanja.
- Zakon je obuhvatao spoljašnje pridržavanje obreda, koji sami po sebi nisu imali nikakvu moć.

- Zakon se bavio simbolima realnosti a ne samim realnošću.
- On nije mogao zadovoljiti potrebu svake situacije.
- Zakon je ljudima omogućio druženje sa formama i ceremonijama umesto sa Bogom.

Apostol Pavle izjavljuje da kao hrišćani više ne živimo u svetu (Kološanima 2:20) već živimo na nebu (Efescima 2:6). Zapravo on kaže da mi više nikoga ne poznajemo po telu (2. Korinćanima 5:16).

Poenta je u tome da smo postali nebeska bića i da bi trebalo da funkcionišemo po nebeskim načelima. Zbog toga Pavle kaže sledeće:

„Ako ste zajedno s Hristom umrli u odnosu na načela ovoga sveta, zašto se onda, kao da još pripadate svetu, podvrgavate propisima: „Ne diraj, ne probaj, ne dotiči”, koji se odnose na ono što upotrebom propada, prema uputstvima i učenjima ljudi? - koja po reči zaista imaju prividnu mudrost u svojevoljnim ritualima i poniznosti i nešteđenju tela, ali nemaju nikakve vrednosti u potpunom obuzdavanju tela.“ (Kološanima 2:20-23)

„Ako ste, dakle, vaskrsnuti s Hristom, tražite ono što je na nebu, gde Hrist sedi zdesna Bogu.“ (Kološanima 3:1)

On zapravo kaže da pošto ste duhovna osoba, zemaljske stvari ne mogu da utiču na vas u duhovnom smislu, tako da pravila i odredbe koje se primenjuju na zemlji, a koje zabranjuju

diranje, probanje i doticanje, nisu pravila i odredbe koje upravljaju onima koji su vaskrsli sa Hristom.

Takva ograničenje imaju veze sa ovozemaljskim životom, sa stvarima ovoga sveta, sa „načelima ovoga sveta.“ Ova svetovna načela koja se zasnivaju na gledanju, osećanju, dodirivanju, telesnoj poslušnosti, više se ne primenjuju na vas. Mi nismo od ovoga sveta. Mi smo duhovna bića, stoga, „ako vas vodi duh, niste pod zakonom.“ Uzrok vašeg ponašanje je sada novo srce i nov um, i sve stvari koje su trebale da vas dovedu do ovde, više nisu primenjive.

Nemoćna i slaba načela

Moglo bi se prigovoriti činjenici da Pavle upozorava Galate da se ponovo okreću „nemoćnim i slabim načelima“, kojima su želeli ponovo da robuju. Prigovor je sledeći, „da li je Pavle opisao zakon koji je lično Bog dao, kao „nemoćan i slab?“

Ponovo, nastojmo da razumemo šta znače reči. Reč „nemoćan“ je prevedena sa grčke reči „ptochos.“ Ova reč ima više značenja, a ono koje najviše odgovara ovom kontekstu su „siromašno i nemoćno da se obogati.“ Ovo je savršen opis zakona u njegovoj celini. Zakon je bio nemoćan i slab u smislu da nije mogao učiniti čoveka savršenim. Zakon je mogao zahtevati savršenstvo, mogao je poučavati putu savršenstva, ali nikada nije mogao da ostvari savršenstvo. Pavle ovo pojašnjava u sledećim stihovima:

„Da li je onda zakon protiv Božjih obećanja? Nipošto! Jer da je bio dat zakon koji bi mogao dati život, tada bi pravednost dolazila putem zakona.“ (Galatima 3:21)

„Jer zakon nije ništa učinio savršenim, nego je to učinila bolja nada uvedena umesto njega, kojom se približavamo Bogu.“ (Jevrejima 7:19)

„Jer ono što je zakonu bilo nemoguće, u čemu je bio slab zbog tela, Bog je, poslavši svog Sina u obličju grešnog tela, za greh osudio greh u telu.“ (Rimljanima 8:3)

Šta je bila Božja namera u pogledu Njegovog naroda? Život i pravednost.

Zakon je mogao ukazivati na to, ali nikada to nije mogao proizvesti. Ako bi mogao, onda bi pravednost dolazila preko zakona. Ali zakon nikoga nije učinio savršenim.

U Starom savezu, Bog se bavio crkvom (Božjim narodom) kao celinom i crkva kao celina se nalazila u stanju detinjstva. Morali su da rastu od detinjstva do zrelog doba. Takav sistem je bio savršen za decu.

Mi ne očekujemo isti nivo savršenstva kod dece, kao što očekujemo kod odraslih, ali očekujemo poslušnost u skladu sa njihovim razumevanjem i mi ih procenjujemo prema njihovom nivou razumevanja. Dete nikada ne može biti savršeno u zrelosti kao što odrasla osoba može, ali novorođena beba može biti savršena u svojoj fazi razvoja. Ono što vi očekujete je da kada

kažete „ne“ ona bude u stanju da poslušā. Ovo je savršenstvo za njenu fazu razvoja.

Tako se i za Izraelce, savršenstvo sastojalo od poslušnosti o-
noliko koliko su bili u stanju da razumeju. Ali kada se navršilo
vreme, Bog je poslao svog Sina da „otkupi one koji su pod zako-
nom,“ kako bismo mi mogli postati duhovno zreli i odrasli. De-
tinjstvo i detinjasto ponašanje više nije prihvatljivo.

Ovo je stvarni problem u poslanici Galatima. Problem nije bio
u tome što su se Galati ponovo okrenuli paganizmu, već što su
se okretali Judaizmu. Suština cele poslanice je odnos hrišćanina
prema zakonu. Stoga, Pavlovo ukazivanje na dane, mesece, vre-
mena i godine, nema nikakve veze sa paganskim praznicima,
već sa praznicima koje nalaže zakon.

5. NERAZUMEVANJE DVA SAVEZA I DRŽANJE PRAZNIKA

Dejvid Klejton

Kada god sam tokom proteklih godina razgovarao sa mnogim ljudima koji drže praznike, pokušavao sam da razumem razlog zbog koga je držanje praznika toliko privlačno nekim ljudima, kao i da saznam razloge koje oni koji drže praznike iznose u odbranu ove prakse. Mnogi od onih koji drže praznike pričaju o predivnom „blagoslovu i druženju“ koje uživaju za vreme praznika, međutim, lična osećanja nisu previše merodavna kada treba da se odredi šta je istina, a šta ne.

Siguran sam u to da mnogi koji odlaze u crkvu za vreme Uskrsa i Božića, uživaju u podjednako toplom druženju i „blagoslovima“ kao oni koji drže praznike, za vreme trajanja praznika, ali to ne znači da je obavljanje te prakse u skladu sa Božjom voljom.

Slično tome, Mormoni tvrde da znaju da Knjiga Mormona govori istinu zbog toga što kada je čitaju, osećaju toplinu u grudima. Jednom su me neki Mormoni ubeđivali da pročitam to knjigu, i da budem iskren, nerado sam se složio sa njima. Kada sam je pročitao, nisam osećao nikakvu toplinu, već su me preplavila izrazito hladna osećanja. Naravno, i oni koji drže praznike, kao i svi drugi, prezentuju biblijske stihove kako bi podržali svoje stavove.

Mi koji se suprotstavljamo držanju praznika čitamo iste biblijske dokaze drugačije. Ako ne razumemo osnovna načela

koja stoje iza onoga što verujemo, manipulisaćemo Pismom, prikazujući ljudima da je u Pismu napisano bilo šta što nama odgovara.

Savezi pogrešno shvaćeni

Srž konfuzije leži u pogrešnom razumevanju dva saveza ili zaveta. Oni koji drže praznike oslanjaju se na tumačenja E. J. Vagonera. Vagoner je učio da su dva saveza predstavljala jedan isti savez. Jedina razlika je postojala u tome kako su ljudi pristupali savezu. Drugim rečima, nisu stvarno postojali Stari i Novi savez, koje je uspostavio Bog, već je samo način na koji su ljudi odgovarali na ono što je Bog postavio, učinjen Novim ili Starim. Tako je on učio da je savez koji je Bog uspostavio sa Izraelom na planini Sinaj, isti onaj savez koji je Bog učinio sa Avramom, i to je isti savez pod kojim smo i danas, bolje shvaćen kao „Večni savez.“

U ovom shvatanju, savez je zaista sporazum između čoveka i Boga u kome Bog obećava da će prihvatiti ljude i blagosloviti ih ukoliko budu poslušni Njegovim zakonima.

Uslovi saveza su isti u svim dobima - drži zakon i živećeš. Prema njegovim rečima, jedina razlika je u tome što su na Sinaju ljudi obećali da će držati zakon u svojoj sili i snazi, dok istinski vernici u svim dobima zavise od Hrista koji im daje snagu da drže zakon. Međutim, uslovi saveza su isti - drži se zakona i živećeš. Isti zakon u svim dobima, isti uslovi „slušaj i živi.“

Ako neko zavisi od sopstvenih napora onda to postaje Stari savez, a ako neko zavisi od Hrista onda je to Novi savez.

Dva vremenska perioda

Dopustite mi da kažem bez oklevanja i izvinjenja da ovo apsolutno nema nikakve veze sa onim što Biblija uči. Bilo je potrebno da Vagoner (i oni koji podržavaju njegovu ideju) izobličie i izopače veliki broj biblijskih činjenica kako bi došli do ovakvog zaključka. Biblijsko shvatanje dva saveza je da su to dva različita sistema pomoću kojih je Bog upravljao narodom i poučavao ga tokom dva različita vremenska razdoblja.

Razdoblje od izlaska iz Egipta do Hristovog dolaska naziva se Stari savez. U ovom vremenskom periodu Bog je komunicirao sa svojim narodom kroz legalni sistem koji se sastojao od pravila, obreda, ceremonija, žrtvi itd koje su bile senke, tipovi i ilustracije nečeg što će doći u budućnosti.

Period Novog saveza počeo je sa Hristovom smrću i proteže se na čitavu večnost. U Novom savezu Božji narod se bavi realnim stvarima. Ove realne stvari bile su predstavljene u staro-saveznom sistemu, ceremonijama i obredima, koji su bili tipovi i senke. Na primer, životinjske žrtve u Starom savezu bile su zamjenjene Hristovom žrtvom, stvarnom Božjom žrtvom. Ovo je razlika između shvatanja ova dva saveza.

Večni savez

Istina je da je Novi savez zaista „Večni savez.“ To je plan koji je Bog imao na umu od večnosti, to je bio večni plan koji je čoveku počeo da donosi korist od trenutka kada je čovek sagrešio. Ovaj večni plan je zaista bio Božji plan, Božje obećanje, Božja

saglasnost da vrati čovečanstvo nazad sebi i da spasi čovečanstvo u Isusu Hristu. To je bio Božji večni plan i od samog početka, svi koji su verovali u Boga, bili su proglašeni pravednim i imali su sigurnost da će jednog dana primiti večni život kroz Hrista. Međutim, iako je ovo bio Božji večni plan, plan nije zapravo bio primenjen dok Isus nije došao na zemlju kao ljudsko biće. Pre toga, plan je samo predstavljao obećanje koje još uvek nije bilo realizovano.

Ovo je važna činjenica koju treba da prepoznamo. Ako osoba od poverenja obeća nešto onda je sigurno da će obećanje biti ispunjeno. Međutim, očigledno je da obećanje nije isto što i ispunjenje obećanja.

Ako neko obeća da će mi dati automobil ja mogu biti srećan danas, mogu planirati kako da koristim taj automobil, mogu da se osećam kao vlasnik automobila, ali ne mogu da vozim automobil sve dok ga ne primim od onoga ko mi ga je obećao. To je očigledno. Obećanje nije isto što i ispunjenje obećanja.

Drugi primer je da nam je Bog obećao da će nas uzeti na nebo, ali niko od nas ne može danas da hoda zlatnim ulicama nebeskog Jerusalima.

Obećanje nije isto što i ispunjenje. Kada obećanje bude ispunjeno onda ćemo zapravo hodati zlatnim ulicama nebeskog Jerusalima, umesto da samo sanjamo o tome.

Tako da obećanje nije bilo ispunjeno, Večni savez nije stupio na snagu sve dok Isus nije došao i umro, 31. godine. Pedeset dana kasnije On je izlio svoj život na svoju crkvu, ispunjavajući

na taj način obećanje o Večnom savezu, ispunjavajući Svoj narod životom novog stvaranja. Na ovaj savez se ukazuje kao na „Novi savez.“

Ali ako je ovo bio Večni savez, zašto je bio nazvan Novim savezom u to vreme? Bio je tako nazvan jer je neko vreme, pre nego što je ovaj Večni savez bio implementiran, Bog učinio još jedan, privremeni savez sa fizičkim Izraelom, koji je upravljao odnosom između njih i Njega dok su čekali ispunjenje večnog saveza. Ovaj privremeni savez je bio uspostavljen i sproveden pre Večnog saveza, iako je Večni savez bio obećan davno pre toga.

Dakle, kada je Večni savez bio konačno ispunjen ili sproveden, ovaj privremeni savez je postao star, postao je irelevantan i nepotreban i bio je ukinut.

U svetlu svega ovoga, Večni savez je bio nazvan „Novim savezom“ kako bi se razlikovao od starog.

„Kad kaže „novi savez“, onaj prethodni čini zastarelim. A ono što je staro i zastareva, blizu je nestanka.“ (Jevrejima 8:13)

Savez na Sinaju

Sada je važno da razumemo da je Stari savez bio povezan sa sistemom upravljanja datim na planini Sinaj, koji je definisao odnos koji je Bog imao sa fizičkim Izraelcima. Ovaj savez nije bio duhovan savez i njegova svrha nije bila da obezbedi put do večnog života. To je bio privremeni odnos koji je definisao način na

koji se Bog odnosio prema Jevrejima koji su bili nazvani Njegovim narodom, ali koji su bili telesni, svetovnog uma i neverni. Ovaj savez je bio učinjen sa Jevrejima, ne sa bilo kim drugim ko je živeo pre njih, niti sa bilo kojim drugim narodom.

„Mojsije je pozvao ceo Izrael i rekao im: „Čuj, Izraele, propise i zakone koje danas kazujem da ih čujete svojim ušima. Naučite ih, držite ih i postupajte po njima. Gospod, naš Bog, sklopio je s nama savez na Horevu. Gospod nije taj savez sklopio s našim praočevima, nego s nama, svima nama koji smo danas ovde živi.“ (5. Mojsijeva 5:1-3)

Ovaj savez je ukazivao na način života koji se zasnivao na usaglašenosti sa pravilima, obredima, ceremonijama, a koji su služili u više svrha. Prvo, oni su predstavljali sredstvo za obuzdavanje telesnog ponašanja naroda, ali drugo, služili su kao sredstvo poučavanja i ilustracije koje su ukazivale na buduće istinsko Božje carstvo kada bude došao Isus i uspostavio istinski savez sa istinskim Božjim narodom.

Ovaj Stari savez obuhvatao je sva pravila, obrede i ceremonije, koje su bile date na planini Sinaj. Bog je osmislio i uspostavio ovaj savez da upravlja ljudima i da bude sredstvo poučavanja koje je trebalo da pripremi put za Hristov dolazak. Ovaj savez je bio Božji plan, Božja ideja, a ne ideja naroda. Nije narod uspostavio ovaj savez, već Bog. Ponavljam, ovaj savez nije jednostavno predstavljao saglasnost naroda da će biti poslušni

Bogu, savez je obuhvatao sva pravila koja su bila propisana zakonom. To je bio sistem pomoću koga se Bog povezivao sa Izraelom.

Savez je bio ograničen uslovima koji su definisali odnos između Boga i naroda. Narod je trebalo da bude Njegov narod ukoliko bi živeo po sistemu koji je Bog uspostavio da upravlja njima. Ako bi Mu narod bio veran, Bog bi narodu dao pobedu nad njihovim neprijateljima, dao bi im dug život i utvrdio bi ih u zemlji. To je bilo to. U ovom savezu nije postojalo obećanje o večnom životu i o nebu. To je bio privremeni savez zasnovan na zemaljskim stvarima. Dobro je ispunio svoju svrhu u svoje vreme, ali nije bilo moguće, niti je trebalo da traje zauvek.

Kada je istinski savez bio uspostavljen, privremeni savez, sa svojim privremenim zakonima, ceremonijama i obredima, zastareo je i nestao.

Ali da li mi hoćemo da kažemo da Bog nije dao ovim ljudima priliku da budu spaseni? Nikako.

U svim razdobljima, bez obzira na to pod kojim sistemom upravljanja se ljudi nalazili, oni koji su imali istinsku veru u Boga, imali su sigurnost spasenja. Niko nikada nije bio spasen pomoću zakona, niti pomoću svojih dela. Da li to bio Enoh, Avram, Mojsije ili ljudi koji su živeli u vreme Starog saveza, kada je osoba imala veru, „*to joj se uračunavalo u pravednost* (Galatima 3:6,7).“ Svi koji su umrli u veri, imali su sigurnost u to da će jednog dana biti spaseni.

Pa ipak, sistem zakona pod koji je Bog postavio Izraelce, nije bio sistem koji je obezbeđivao spasenje, to nije bila svrha tog sistema. Spasenje je uvek bilo SAMO kroz veru. Zakon je sam

predstavljao sistem upravljanja i sredstvo poučavanja, načinjen samo za jedan poseban narod (Jevreje) kako bi mogli ispuniti Božju nameru za njih kao narod.

Sekundarna primena

Dopustite mi da naglasim da u sekundarnom smislu osoba može da primeni iskustvo oba saveza na sebi. Može postojati vreme kada osoba bira da pristupa Bogu kroz dela zakona, a onda kasnije može pristupati Bogu kroz Hrista, tako da se u određenom smislu može reći da osoba prolazi kroz oba saveza u svom ličnom iskustvu.

Ali pitanje je da li Biblija zaista ovo podrazumeva pod Starim i Novim savezom? Apsolutno ne!

Biblijsko shvatanje je da postoje dva razdoblja, dva vremenska perioda, sa dva različita sistema upravljanja. Dva različita načina na koji se Bog bavio svojim narodom.

Za one koji se drže Vagonerovog gledišta, zakoni koji su bili dati na planini Sinaj, zajedno sa obredima i ceremonijama, nisu bili ograničeni samo na vremenski period pre Hrista. U njihovom razmišljanju, Stari savez je bio isto što i Novi, tako da su zakoni i način života isti, jedina razlika je u tome što birate da ih držite u svojoj snazi i sili ili u Hristovoj snazi i sili. Pravila su bila ista, bez obzira na to da li se radilo o Starom ili Novom savezu.

Na osnovu ovog razmišljanja možemo videti da kada dođemo do Novog saveza, ne postoji istinska potreba da odbacimo zakone i životni stil koji su bili dati na planini Sinaj.

Jedini razlog zbog koga većina onih koji drže praznike ne prinosi životinjske žrtve i ne obrezuje se je taj što je u Novom savezu naglašeno da su te dve stvari postale irelevantne. Što se njih tiče sve druge stvari ostaju relevantne i treba ih se i dalje držati i poštovati ih, zato što ne postoji razlika između dva saveza!

Možemo videti da ne postoji jasno načelo koje pravi podelu između onoga što je još uvek relevantno u zakonu i onoga što je ukinuto. Pošto ne postoji obrazac ili načelo, postoji papazjanija verovanja i praksi.

Neki od onih koji drže praznike, uzimaju praznike, davanje desetka, i definiciju toga koja hrana je čista a koja nečista, plus Deset zapovesti, iz zakona. Drugi praktikuju nošenje kićanki, jedenje gorkog bilja, duvanje u trube i druge obrede koje je propisivao zakon. To je razlog zbog kojeg je jako teško navesti one koji drže praznike da vide ludost u držanju praznika.

Uz pogrešno shvatanje oba saveza zaista postoje neki izgovori za držanje praznika. U osnovi problema držanja praznika leži veći problem pogrešnog razumevanja oba saveza.

6. OPRAVDAVANJE DRŽANJA PRAZNIKA

Dejvid Klejton

Mnogi od onih koji drže biblijske praznike iznose još jednu tvrdnju u prilog držanja praznika koja ide dalje od bilo koje druge tvrdnje, a to je, da život, smrt i služba vaskrslog Isusa Hrista nemaju nikakvog efekta.

Danas živimo u vremenu kada je istinska Pasha već žrtvovana, istinsko iskustvo Pedesetnice, dolazak Utešitelja, već je ispunjeno. Ako živimo u realnosti zašto bi trebalo da nastavimo da praktikujemo obrede i rituale koji su bili senka realnosti? Zašto jednostavno ne ostaviti senku i uhvatiti se za realnu stvar? Ova braća tvrde da nam praktikovanje obreda upravo pomaže da doživimo realnu stvar. Drugim rečima, ovi ljudi kažu da je obred neophodno sredstvo koje nam pomaže da uđemo u istinsko iskustvo. Oni kažu da je to oduvek bila svrha obreda, da držanje praznika i praktikovanje ceremonija zakona nisu samo tipovi i senke koje ukazuju na buduće realnosti.

Oni tvrde da je i pre utelovljenja, Isus bio naš prvosveštenik i zastupnik u nebeskoj svetinji i da su ovi obredi zapravo pomagali ljudima koji su živeli pre Hristovog dolaska, da dožive realne događaje, i da danas oni i dalje služe istoj svrsi.

Drugim rečima, antitipovi praznika su već bili doživljeni čak i pre nego što ih je Isus ispunio! Dakle, iskustvo koje je bilo predstavljano Pashom, bilo je moguće doživeti pre nego što je Hrist umro. Iskustvo predstavljeno Pedesetnicom je već bilo

dostupno pre nego što je Hrist bio proslavljen i pre nego što je bio dat Utešitelj.

U Duhu i istini

Tokom svoje službe na zemlji Isus je rekao da će doći vreme kada će se Bogu služiti na drugačiji način. Od tada Bog traži istinske bogoslužitelje koji će Mu služiti u duhu i istini. Bogosluženje Božjeg naroda do tog trenutka podrazumevalo je obrede, ceremonije, tipove i senke, bilo je fokusirano na stvari i mesta koja su bila ograničena na zemlji.

Zapravo, apostol Pavle ukazuje na prakse tog sistema bogoslužnja kao na „*telesne obrede*“ (Jevrejima 9:10-11). Većina skupova za bogosluženje održavani su oko hrama i u gradu Jerusalimu. To nije bio duh i to nije bila istina. Isus je proglasio kraj te vrste bogoslužnja:

„Isus joj reče: „Veruj mi, ženo, dolazi čas kada Ocu nećete služiti ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. Vi se molite onome što ne poznajete, a mi se molimo onome što poznajemo, jer spasenje je od Judejaca. Ali dolazi čas, i već je tu, kada će pravi poklonici služiti Ocu u duhu i istini, jer i Otac traži takve poklonike. Bog je Duh, i oni koji mu služe obavezani su da mu služe u duhu i istini.” (Jovan 4:21-24)

Bogosluženje koje je bilo povezano sa prethodnim, bivšim sistemom, nije bilo „*u duhu i istini.*“

Bogosluženje koje se usredsređuje na svetovne lokacije (Jerusalim), ceremonije, obrede i rituale, ne može biti duhovno. Isus je rekao da je došao čas da se završi takvo bogosluženje. Biblija naročito naglašava da ovo bogosluženje ima veze sa službama Mojsijevog zakona.

„Jer zakon je bio dat preko Mojsija; blagodat i istina došle su kroz Isusa Hrista.“ (Jovan 1:17)

Jovan kaže *„blagodat i istina došle su kroz Isusa Hrista.“* Ovde on pravi jasnu razliku između dve stvari, Mojsijevog zakona u odnosu na istinu. Mojsijev zakon nije predstavljao istinu, istina je došla kada je došao Isus. On ne govori o istini kao činjenici koja se suprotstavlja nečem pogrešnom. On ne sugerise da je Mojsijev zakon bio lažan ili pogrešan. U tom smislu, istina označava ono što je stvarno, za razliku od onoga što predstavlja simbol ili ilustraciju. Mojsijev zakon je bio samo *„senka“* (Jevrejima 10:1; Kološanima 2:16), Isus Hrist je došao i doneo ono što je istinito ili što je realno.

Dakle, kada je Isus rekao da dolazi čas kada će oni koji služe Bogu, morati da Mu služe u duhu i istini, ono što je jasno rekao bilo je da je došlo vreme kada bogosluženje više ne treba da se obavlja kroz tipove, senke i simbole. Došlo je vreme kada će istinski bogoslužitelji služiti Bogu na pravi način, kroz realne stvari, a ne kroz tipove i senke povezane sa Mojsijevim zakonom.

Jasno je da u religiji koju je Isus istakao i uspostavio, obredi i ceremonije ne postoje. Obredi i ceremonije nemaju vrednost

same po sebi (osim u paganizmu). Bog ih je upotrebio kako bi omogućio Izraelcima da nauče nešto o stvarima koje su trebale da se dogode u budućnosti. Drugim rečima, one su predstavljale sredstvo poučavanja, ilustracije koje su trebale da pomognu ljudima da nauče nešto o stvarima koje je Bog trebalo da učini u budućnosti. Kao što nam Pavle kaže, one su bile „senke stvari koje će doći.“

Gospodnja večera i krštenje

Ipak neko može postaviti pitanje zar ne praktikujemo još uvek obrede Gospodnje večere i krštenja? Zar ovo nisu jednostavno obredi koji predstavljaju neku uzvišeniju realnost? Čini se da nije istina da su ritualizam i ceremonijalizam u Novom savezu ukinuti. Ako je tako, onda imamo dobar razlog da praktikujemo ostale rituale i ceremonije (kao što su praznici).

Ali hajde da ispitamo malo bliže i detaljnije službu Gospodnje večere i krštenja; da li su to obični obredi i ceremonije? Da li su to jednostavno spoljašnje prakse koje ukazuju na uzvišeniju realnost? Postoji velika razlika između ove dve prakse i ceremonija zakona. Ceremonije zakona su ukazivale na buduće realnosti. Dok su ove ceremonije bile praktikovane, realnosti na koje su one ukazivale, još uvek nisu postojale. Na primer, klanje jagnjeta se odnosilo na Hristovu smrt koja se još uvek nije dogodila. Čim je Hrist umro, kao realnost, onda je žrtvovanje jagnjadi (tip) zauvek završeno. Od tog trenutka, svi koji žrtvuju životinje su pagani, a ne hrišćani. Isto načelo može da se primeni na službu u svetinji. Čim je Hrist ušao u nebesku svetinju, otpočela je

služba u nebeskoj svetinji, i automatski je služba u zemaljskoj svetinji, tip, zauvek bila završena. Ta služba više nije imala nikakvog značaja za Boga. Isto načelo se primenjuje na svaki aspekt zakona sa svim njegovim senkama i tipovima. Isus je došao kao ispunjenje zakona, tipski, senoviti zakon više nije imao nikakav značaj.

Službe zajedničke večere i krštenja, sa druge strane, ne ukazuju na događaje koji su trebali da se odigraju u budućnosti! Ne, ne. Oni su fokusirani na iskustvo u sadašnjosti. Oni predstavljaju vrata kroz koja ulazimo u iskustva koja su nam dostupna sada, a ne u budućnosti. To su zapravo portali, kanali, kroz koje mi ulazimo u ta iskustva novog rođenja i sjedinjivanja sa Hristom, učestvovanja u Hristovom životu, postajanjem dela Njegovog tela i krvi. U slučaju da pomislimo da su ovo samo reprezentativni obredi, zapazite ove reči apostola Pavla, koje je izgovorio o zajedničkoj, svetoj večeri:

„Dakle, neka najpre svako sebe ispita da li je dostojan, pa onda neka jede od hleba i pije iz čaše. Jer ko jede i pije nedostojno, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tela Gospodnjega. Zato su mnogi među vama slabi i bolesni, a dosta ih i spava.“
(1. Korinćanima 11:28-30)

Zapanjujuće, Pavle kaže da ako neko učestvuje u zajedničkoj večeri, ali ne razlikuje i ne raspoznaje Gospodnje telo, sud sebi jede i pije! I zbog ovoga su ljudi postajali slabi i bolesni, a neki su čak i umirali! Ovo je zapanjujuće, ali je jasno da služba zajed-

ničke večere nije jednostavno obred, već iskustvo u kojem zaista postajemo učesnici u Hristovom životu. To ne znači da su hleb i vino doslovno telo i krv, kao što Katolici veruju, već je jasno da hleb i vino treba da budu tačka kontakta, ulazna vrata, kroz koja možemo doživeti realnu stvar, dok interakujemo sa simbolom. Isto veži i za vodu na krštenju. Mi ulazimo u Hristovu smrt i vaskrsenje kroz iskustvo krštenja vodom. Naša vera se ovim iskustvom jača i podstiče da se uhvati za realnost.

Dakle, postoji jasna razlika između senovitih rituala zakona, i zajedničke, svete večere i krštenja, koji ne predstavljaju senku budućnosti, već ulazna vrata u sadašnje iskustvo. Upravo zbog ove neosporne činjenice, oni koji drže praznike takođe su pokušali da kažu kako praznici takođe predstavljaju ulazna vrata u doživljavanje realnosti na koju su ukazivali. Međutim, ovo je očigledno pogrešno, jer nam je jasno bilo rečeno da su obredi zakona predstavljali senke stvari koje su trebale da dođu, (budućih stvari) a ne sadašnjih stvari. Praznici nisu mogli da pomognu ljudima da uđu u iskustvo koje još nije bilo prisutno u sadašnjosti. Jasno je da realnosti na koje su praznici ukazivali još uvek nisu bile dostupne kada su praznici bili uspostavljeni na planini Sinaj, jer očigledno, Isus još uvek nije umro, tako da još uvek nije postojala istinska Pasha. Utešitelj još uvek nije bio dat, tako da nije postojala istinska Pedesetnica.. Praznici nisu bili ništa drugo do predstave budućih stvari.

Još jedna važna stvar koju treba primetiti je to da postoji samo jedna potreba u istinskom hrišćanskom iskustvu, a to je imati živog Hrista u sebi. Ništa drugo se ne zahteva, to je sve.

Dok je u zakonu postojalo stotine zahteva, u hrišćanskom iskustvu, mi smo kompletni, potpuni u Hristu, i nije nam potrebno ništa drugo osim Njega. Mi smo kompletni u Njemu (Kološanima 2:9,10). Zbog toga je Bog naložio zajedničku večeru i krštenje, jer oba ova obreda predstavljaju ulazna vrata u jedno veliko iskustvo. Prilikom krštenja mi ulazimo u Hrista, mi postajemo delovi Njegovog tela, deo Njegovog života, dok prilikom službe zajedničke svete večere mi postajemo učesnici u Njegovom životu, kroz uzimanje njegovog tela i krvi. Radi se o suštinskom doživljavanju Hristovog života.

Pogrešna pretpostavka

Kako bi odbranili držanje praznika neki od onih koji drže praznike, počeli su da poučavaju da su događaji predstavljeni praznicima, kao Hristova smrt, davanje Svetog Duha, iskupljenje, kraj greha..., bili dostupni od stvaranja sveta. Sve je bilo u potpunosti dostupno, kao da je Hrist već sve obavio, mnogo pre nego što je Hrist zapravo došao na zemlju! Ovde držanje praznika napada Hristovo delo čineći ga nepotrebnim i čineći Hrista beznačajnim. Ako je sve što je Hrist došao da učini, već bilo dostupno 4000 godina pre Hristovog dolaska, onda je očigledno Njegov dolazak bio nepotreban. Ali ovo uče oni koji drže praznike, jer postoji potreba da se pokaže da držanje praznike nije predstavljalo samo simbol, već je predstavljalo ulazna vrata u sadašnje iskustvo, baš kao zajednička sveta večera i krštenje.

Drugim rečima, ovo predstavlja pokušaj da se držanje praznika izjednači sa krštenjem i svetom večerom, tako da dok god

budemo smatrali neophodnim zajedničku večeru i krštenje, smatraćemo neophodnim i držanje praznika.

Oni koji drže praznike i oni koji su orijentisani prema zakonu, brane svoj položaj tako što citiraju Otkrivenje 13:8:

„I pokloniće joj se svi koji žive na zemlji, čija imena nisu zapisana u Knjizi života Jagnjeta zaklanog od postanka sveta.“
Otkrivenje 13:8

Na osnovu ovog stiha, oni tvrde da je Isus bio efektivno žrtvovan od postanka sveta, i zato svaka dobrobit koju bi trebalo zadobiti od Njegove smrti, vaskrsenje i nebeske službe, već je bila dostupna od postanka sveta. Oni smatraju da dok god je postojala vera, bilo je moguće steći ove dobrobiti, iako ih Hrist još uvek nije ispunio, zato što su u Božjem umu bile kao da su učinjene. Ovo otkriva užasno nerazumevanje onoga što je Isus učinio za čovečanstvo kada je došao na zemlju kao čovek.

Pre svega, pažljivo ispitivanje stiha Otkrivenje 13:8 pokazuje da ovaj stih ne govori o onome što smo gore naveli. Ovo je nerazumevanje koje je postojalo kod dela prevodilaca King James (KJ) prevoda Biblije, a koje je dovelo do ovog pogrešnog prevoda. Prvo, pogledajmo šta kažu drugi prevodi, a onda ću objasniti zašto je KJ prevod pogrešan i zašto su drugi prevodi ispravni:

„I pokloniće joj se svi koji žive na zemlji, čija imena nisu bila zapisana od postanka sveta u Knjizi života Jagnjeta koje je zaklano.“ Otkrivenje 13:8 (Nova Američka Standardna Biblija)

Zapazite da sada nije Hrist taj koji je bio zaklan od postanka sveta, već su imena spasenih bila zapisana od postanka sveta. Značenje se menja. Ovo je ispravan prevod i to se može pokazati nalaženjem drugih mesta u Bibliji gde se pojavljuju iste fraze.

„Zver koju si video bila je i više nije, ali će uskoro izaći iz bezdana i biće uništena. I diviće se oni koji žive na zemlji, kojima imena nisu zapisana u Knjizi života od postanka sveta, kad vide da se opet pojavila zver koja je bila, pa je zatim nije bilo.“ (Otkrivenje 17:8)

Ovde jasno vidimo da su od postanka sveta imena bila zapisana u knjigu života, a nije Hrist bio zaklan od postanka sveta. Jasno je da, dok god su senke bile značajne i prihvatljive Bogu, realnost nije stupila na scenu. Danas je došla realnost i senke više nemaju značaj.

7. NEKA VAS NIKO NE OSUĐUJE

Imad Avde

Nedavno sam naišao na ljude koji su imali novo tumačenje pasusa Kološanima 2:13-17, tako da znači upravo suprotno od onoga što je apostol Pavle nameravao da znači. Prema tom tumačenju teksta, ono što je Pavle nameravao da kaže Kološanima je: „Neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića i praznika, ili mladina ili subota, jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.“ Drugim rečima, Pavle je ohrabrivao Kološane da nastave da drže praznike, mladine i subote.

Ali da li je to zaista ono na šta je Pavle mislio? Da li kontekst ovog stiha, poglavlja ili cele poslanice podržava takvo tumačenje?

Šta je Pavle mislio pod rečju „*subote*“? I šta zaista označavaju „*pisane odredbe*“?

Da bismo ispravno shvatili i protumačili ovaj pasus, moramo ostati verni kontekstu. Počnimo sa Poglavljem 1 i pređimo na naš sporni pasus u Poglavlju 2.

Poglavlje 1

U poglavlju 1 Pavle kaže:

- Imamo iskupljenje i oproštenje greha u Hristu (1:13).
- Sve nalazi svoje postojanje u Hristu, u kome prebiva sva punina (1:16,17)
- Kroz Hrista, neznaoši su bili pomireni sa Bogom i biće predstavljeni svetim i bez krivice, ako ostanu u veri ako se ne udalje od nade jevanđelja, za koju kasnije kaže da

je njihova nada slave, doslovno „*Hrist u nama*“, „*koga mi propovedamo*“, kaže „*kako bismo svakog čoveka mogli predstaviti Bogu savršenog u Isusu Hristu.*“ (1:20-28).

Tako njihovo savršenstvo zavisi od njihovog ostajanja u veri, i od toga da li su utemeljeni i od toga da li se udaljavaju od nade jevanđelja koja predstavlja verovanje da u nama prebiva Hrist, koji je obličje živog Boga (1:15), po čijem obličju smo obnovljeni kada smo učinjeni novim stvorenjima (3:10).

Dakle poruke u poglavlju 1 je: imajte vere i nikada ne odstupajte od nade u jevanđelje, nikada ne sumnjajte u Hristovo prebivanje u vama, jer sve se nalazi u Njemu i ako imate Njega imate sve.

Poglavlje 2

U prvom stihu Pavle kaže da želi da znaju „*koliko se on bori*“ za njih. Marginalno čitanje kaže, „*koliko se boji za njih.*“ Očigledno je Pavle bio zabrinut oko nečega u vezi ove crkve (zajednice) i mnogih drugih. On se plašio „*da ih neko ne prevari slatkim rečima.*“ (2:4)

On je zaista želeo da crkva razume i prihvati tajnu o kojoj je govorio, doslovno o tome da Hrist prebiva u njima (2:2). To je njihova sigurnost ili zaštita od obmana na koje će ih upozoriti. Više je nego očigledno da obmana na koju ih je Pavle upozoravao ima veze sa načinom spasenja.

Zbog toga je on istakao da se njihovo otkupljenje i oprostnje greha, njihovo pomirenje sa Bogom, i sigurnost da su predstavljeni svetim, nalazi u Hristu, i temelji na njihovom ostajanju

u veri i ne udaljavanju od nade jevanđelja koju Pavle propoveda, a to je Hrist u nama. On ih ponovo opominje da žive u Hristu (2:6) a onda ih upozorava protiv obmana koje slede (2:8):

„Pazite da vas neko ne odmami filozofijom i praznom prevaram, prema ljudskoj tradiciji, na načelima ovog sveta, a ne po Hristu.“ (Kološanima 2:8)

- Filozofija i prazna prevara
- Prema ljudskoj tradiciji
- Po načelima ovoga sveta

Fokusiraću se samo na treću obmanu „*po načelima ovoga sveta.*“ Ovo je ista fraza koju Pavle upotrebljava u poslanici Galatima:

„Tako smo i mi, dok smo bili deca, robovali načelima ovog sveta.“ (Galatima 4:3)

Uzimajući u obzir kontekst, ovo se odnosi na „*upravitelje i nastojnike*“ (Galatima 4:2), a to se odnosi na „*staratelja*“ (3:25), što se zauzvrat odnosi na „*zakon.*“

Termin „*načela ovoga sveta*“ označava „osnovu ili osnovna religiozna načela za ljudski rod.“ To je sistem koji zakon predstavljao. Predstavljao je osnovu ili osnovna religiozna učenja za Jevrejski narod i za sve one koji su želeli da sa pridruže Jevrejima, dakle za ceo svet. To ih je poučilo putu spasenja kroz pojednostavljena pravila, propise i uredbe.

Više je nego očigledno da su jevrejski legalistički obraćenici, donosili svoje lažno jevanđelje u svaku crkvu u to vreme. Crkva u Kolosu nije predstavljala izuzetak. Ona je takođe došla pod obmanu ovih jevrejskih legalističkih obraćenika i stoga je Pavlova poslanica trebalo da ih upozori.

On je izričito rekao, „ne dozvolite da vas bilo ko odvoji od Hrista, tako što bi vas obmanuo da prihvatite prazne filozofije, ljudske tradicije ili dela zakona. Jedini put Bogu je kroz Hrista. U Njemu prebiva sva punina Božanstva telesno. A pošto On prebiva u vama, vi ste kompletni i ispunjeni u Njemu.“

Obratite pažnju na šta se fokusira u tekstu:

„U kome ste obrezani obrezanjem koje nije učinjeno rukama, odbacivši telo greha mesnim obrezanjem Hristovim...“ (Kološanima 2:11)

„Jer ste s njim sahranjeni krštenjem, u kome s njim i ustaste kroz veru u silu Božju koji ga je vaskrsnuo iz mrtvih.“ (Kološanima 2:12)

„I vas, koji ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i zbog neobrezanosti svoga tela, on je oživeo zajedno s njim, oprostivši vam sve prestupe.“ (Kološanima 2:13)

„I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“ (Kološanima 2:14)

On im kaže „**u kome i obrezani biste obrezanjem koje nije učinjeno rukama.**“

Zašto Pavle sada uvodi obrezanje u svoju diskusiju? Zato što je obrezanje predstavljalo sam vrhunac „*načela ovoga sveta*“ ili sistema zakona (Starog saveza). Ovo dokazuje da su jevrejski legalistički obraćenici došli do crkve u Kolosu i inficirali vernike svojim lažnim jevanđeljem. Oni su pokušavali da vernike dovedu „pod zakon,“ kao što je to bio slučaj sa crkvom u Galatiji.

Stoga je u Kolosu postojao dvostruki problem. Vernici su bili uvlačeni na jedan od dva načina:

1. Za „*filozofijama*“ i „*ljudskim tradicijama*“ (ovo se moglo odnositi na paganske rituale koji su se prenosili kroz generacije, a na koje on kasnije u poglavlju ukazuje kao na obožavanje anđela (2:18), samim tim ukazujući na to da je Isus glava anđelima).
2. Za „*načelima ovoga sveta*“ (ovo se odnosi na legalističke jevrejske obraćenike, koji su učili da, osim ukoliko se ne obrežete i ne budete držali Mojsijev zakon, ne možete biti spaseni. Pavle upotrebljava istu terminologiju, „*načela ovoga sveta*“ u poslanici Galatima da bi ukazao na zakon u kontekstu pogrešnog puta do spasenja (Galatima 4:3,9). U ovom kontekstu, Pavle ispravlja ovu obmanu, govoreći im da su primili istinsko obrezanje u Isusu Hristu. U suprotnom, zašto Pavle ovde govori o obrezanju?

Sa ovom pozadinom dolazimo do našeg ispitivanog teksta.

„I vas, koji ste bili *mrtvi* zbog svojih *prestupa* i zbog *neobrezanosti* svoga tela, on je *oživeo* zajedno s njim, *oprostivši vam sve prestupe*.“ (Kološanima 2:13)

„I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“ (Kološanima 2:14)

Zapazite kako on ukazuje na dva problema koji su ovi neznabošci imali. On kaže u stihu 13, „i vas“ neznabošce „*koji ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i zbog neobrezanosti svog tela*.“

Ovi neznabošci su imali dva problema koja su ih otuđivala od Boga.

1. Prestupi
2. Neobrezanost

Zbog svojih prestupa i neobrezanja tela oni su bili smatrani „*mrtvim*“. Međutim, nakon što je naveo njihova dva problema, on im daje istinsko rešenje koje je u Hristu. On kaže: vas koji ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i neobrezanosti svog tela, „*on je oživeo zajedno s njim*.“ U Hristu ste oživeli. Vaši problemi su rešeni.

Međutim postavlja se pitanje kako se Isus pozabavio (rešio) sa ova dva problema koji su imali?

1. *Oprostivši im sve prestupe* (ovo se bavi prvim problemom „greha“)
2. *Izbrisavši pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas i pribivši ga na krst* (uklonivši ga sa puta). (Ovo se bavi drugim problemom koji je razdvajao Jevreje od neznabožaca. Sve do krsta postojala je razlika između Jevreja i neznabožaca. Ako se neznabožac nije obrezao,

nije mogao biti prihvaćen među Božji narod. Međutim, nakon krsta, Bog je i Jevreje i neznabošce učinio jednim u Isusu Hristu. Neznabošci više ne treba da se obrezuju. Drugim rečima, Bog je ukinuo zahtev ili naredbu koja je bila na snazi ranije. On je to učinio tako što je „*uklonio sa puta*“ „izbrisao pisani dokument koji je svojim naredbama bio protiv nas“ (ovde se „nas“ odnosi na neprijateljstvo između Jevreja i neznabožaca).

Pisani dokument sa svojim naredbama je u vreme krsta postao jaram ropstva. U Dela 15, kada su se apostoli dogovarali o tome čemu da uče neznabošce, Petar je rekao:

„Zašto sada iskušavate Boga stavljajući učenicima na vrat jaram koji ni naši praočevi ni mi nismo mogli nositi?“ (Dela 15:10)

Pavle je ukazujući na sistem zakona rekao:

„Za takvu slobodu Hrist nas je oslobodio. Zato budite nepokolebljivi i ne dajte se opet upregnuti u jaram ropstva.“ (Galatima 5:1)

„*Pisani dokument sa svojim naredbama*“ ne samo da je odvajao Jevreje od neznabožaca, već je postao i jaram ropstva u svetlu njihove pogrešne primene tog dokumenta i slave Hristovog jevanđelja.

Ako se „*pisani dokument sa svojim odredbama*“ odnosi na naš zapis o gresima, kao što to neki smatraju i tumače, onda gde je rešenje za njihovu „*neobrezanost tela?*“

Moramo imati na umu da je obrezanje predstavljalo zahtev ili naredbu koju je Bog uspostavio u Mojsijevom zakonu. Nije-dan čovek to nije mogao da promeni ili ukine. Jevreji su to znali i koristili su to da vrate hrišćane nazad pod Stari savez. Zato verujem da je Pavle morao, bez bilo kakve sumnje i nesigurnosti, da izjavi da su ove naredbe i zakoni koji razdvajali Jevreje od neznabožaca, bili zakucani za krst zajedno sa Isusom.

U ovom kontekstu on nastavlja:

„Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića i praznika, ili mladina ili subota.“ (Kološanima 2:16)

„Jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.“ (Kološanima 2:17)

„Zato“ ili na osnovu onoga što sam rekao „*neka vas niko ne osuđuje...itd.*“ Šta je Pavle rekao, a što je imalo veze sa senkama koje je pomenuo (jelom, pićem, praznicima itd)?

Na osnovu poente koju je izneo u stihu 14, a to je: zato što je Isus uklonio sa puta ove pisane zakone koji su nas razdvajali (Jevreje i neznabošce) ne padajte na obmanu Jevreja i nemojte ići za „*načelima ovoga sveta.*“

Imajte na umu da su jevrejski legalistički obraćenici učili da „*morate da se obrežete i držite Mojsijev zakon, da biste mogli biti spaseni*“ (Dela 15:1,5). Mojsijev zakon podrazumevao je sve

ove stvari pomenute u stihu 16 (jelo, piće, svetkovanje praznika, mladina, šabata). Kao odgovor na ovu obmanu Pavle je rekao:

„Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića i praznika, ili mladina ili subota.“ (Kološanima 2:16)

- „*zbog jela i pića*“ ovo se odnosi na žrtvovanje u jelu i piću, o kojem je Pavle govorio u Jevrejima 9, rekavši da se to zahtevalo od naroda do krsta:

„Taj šator je slika za vreme koje je već došlo, u koji su se prinosili darovi i žrtve, koji nisu mogli usavršiti onoga što je služio, što se odnosi na savest.“ (Jevrejima 9:9)

„Samo u jelima i pićima i raznim obrednim pranjima. Te odredbe Zakona odnosile su se na ono što je telesno i bile su nametnute do vremena određenog da se sve dovede u red.“ (Jevrejima 9:10)

Ova „*jela i pića*“ su bila obavljana različitim datuma od kojih su neki datumi padali na praznike (3. Mojsijeva 23:37) koji su bili senka (Kološanima 2:17) koji su pronašli ispunjenje u Hristu. Oni su ukazivali na Hristovu žrtvu i službu.

- *Praznik*: označava praznične dane koji su bili senka koja je pronašla ispunjenje u Hristu. Oni su takođe ukazivali na Hristovu žrtvu i službu.

- *Mladine*: doslovno označavaju početak novog meseca (4. Mojsijeva 10:10). To je senka koja ukazuje na mesečno bogoslužje na nebu:

„A s jedne i s druge strane reke nalazilo se drveće života koje je godišnje donosilo dvanaest rodova - svakog meseca davalo je plod. Lišće tog drveća bilo je za lečenje naroda.“ (Otkrivenje 22:2)

- *Subote*: ovo se odnosi na ceremonijalne subote (3. Mojsijeva 16:31, 23:24, 32,39)

Neki tvrde da se reč „subota“ u ovom stihu mora odnositi na sedmičnu subotu, zato što je grčka reč za subotu - *sabbaton*, u čitavom Novom savezu prevedena tako da označava Gospodnju subotu. Dakle, imajući na umu “jedinu upotrebu ove reči“, doslednost nas primorava da je i u ovom tekstu prevedemo kao sedmičnu subotu.

Prvo, nije svaki put u Novom savezu, kada je upotrebljena reč *sabbaton*, prevedena da označava subotu. Zapravo, 9 puta je prevedena tako da označava „sedmicu.“ Stih ispod sadrži oba prevoda:

„Po završetku subote, u osvit prvog dana sedmice, dođoše Marija Magdalena i druga Marija da pogledaju grob.“ (Matej 28:1)

Štaviše, *sabbaton* je jedina grčka reč koja se u Novom savezu odnosi na „subotu“ i „sedmicu.“

Ne postoji druga grčka reč koja se upotrebljava da ukaže na bilo koji tip subote i sedmice. Poenta koju želim da istaknem je sledeća: kada bi se u Novom savezu mogla pronaći druga grčka reč koja se upotrebljavala da ukaže na ceremonijalne subote moglo bi se iskoristiti rezonovanje „jedina upotreba reči.“ Ali pošto je ovo jedina grčka reč koja se upotrebljava za subotu i sedmicu, onda rezonovanje o „jedinoj upotrebi“ ne stoji.

Grčka reč *sabbaton*, prevedena kao subota, označava dan počinka ili sveti dan, u šta spadaju i ceremonijalne subote i Gospodnja subota, i otuda se upotrebljava ista grčka reč u oba slučaja.

Septuaginta, grčki prevod Starog saveza, takođe potvrđuje ovo, pošto se ista grčka reč *sabbaton* koja se prevodi tako da označava subotu, upotrebljava za Dan pomirenja koji nije sedmična subota:

„To je subotni odmor, i ponizite svoje duše. To je trajna odredba.“ (3. Mojsijeva 16:31)

sabbata sabbatwn anapausiV auth estai umin kai tapeinwsete taV yucaV umwn nomimon aiwnion

„To vam je subotni odmor, i ponizite svoje duše. Uveče devetog dana u mesecu, od večeri do večeri, držite svoju subotu.“ (3. Mojsijeva 23:32)

sabbata sabbatwn estai umin kai tapeinwsete taV yucaV umwn apo enathV tou mhnoV apo esperaV ewV esperaV sabbatieite ta sabbata umwn

Štaviše, tip subote na koju se misli, otkriva se stihom „*jer je to senka onoga što dolazi*“ (Kološanima 2:17).

Sedmična subota ne predstavlja senku već uspomenu na događaj sa početka zemaljske istorije (1. Mojsijeva 2:2-3; 2. Mojsijeva 20:8-11). Stoga *sabbaton* u Kološanima 2:16, za koji Pavle kaže da senovito ukazuje na Hrista, ne može se odnositi na sedmičnu subotu iz četvrte zapovesti, već se mora odnositi na ceremonijalne dane odmora koji su dostigli svoje ispunjenje u Hristu.

Otuda se argument da je subota iz Kološanima 2:16, sedmična subota, može lako dokazati da je lažan:

1. Kontekstom
2. Činjenicom da sedmična subota nije senka
3. Rečju *sabbaton* koja se upotrebljava u grčkom prevodu Septuaginti
4. Nedostatkom bilo koje druge reči u Novom savezu koja označava subotu, bilo sedmičnu bilo ceremonijalnu.

Argument da je subota u Kološanima, sedmična subota, predstavlja zabludu koju neprijatelj duša koristi da bi držao ljude daleko od sedmične subote ili da bi ih doveo pod robovanje delima zakona.

Izraz „*je je to senka*“ u stihu 17 predstavlja ključ za razumevanje Kološanima 2:16. Sve stvari koje je Pavle naveo u stihu 16 predstavljaju senke i tipove. Sve te stvari su pronašle svoje ispunjenje u Hristu koji je telo. Zapazite tekst:

„*Jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.*“ (Kološanima 2:17)

Senka sama po sebi ne predstavlja ništa materijalno niti ima suštinu sama po sebi. Senku baca nešto materijalno, opipljivo ili telo. Ove jevrejske ceremonije predstavljaju senke koje bacaju nebeske realnosti koje se nalaze u Hristu, koji je telo, na koje ove senke ukazuju.

Imajte na umu Pavlovu nameru i misiju. On je pokušavao da upozori Kološane protiv lažnih učenja od kojih je jedno glasilo: „*osim ukoliko se ne obrežete i ne budete držali Mojsijev zakon, nećete moći da budete spaseni*“, što predstavlja povratak „*načelima ovoga sveta*“ koja su podrazumevala sve ove stvari koje je pomenuo u stihu 16.

Otuda je rekao: Vidite, sve ove stvari o kojima ste slušali predstavljaju „*senke stvari koje će doći*“ ali realnost toga je „*Hristovo telo*.“ Pavlov argument uklanja tlo pod nogama jevrejskim legalističkim obraćenicima, lažnim učiteljima njegovog vremena.

Oni su zastupali povratak jevrejskim ceremonijalnim zahtevima i apostol Pavle dočekuje njihove argumente naglašavajući da su senke obavile svoju funkciju. Sada kada je Hrist kao realnost došao, premestili smo se iz doba simbola i tipova u doba antitipova. Mi više ne treba da držimo one stvari koje su ukazivale na realnost u kojoj sada živimo. Sve te stvari su zakucane za krst.

Drugim rečima, Pavle je rekao: ‘ne dozvolite da vas ovi Jevrejski legalisti osuđuju zbog jela i pića ili zbog toga što ne držite praznike, mladine i šabate. Sve ove stvari su zakucane za krst, zato što one predstavljaju senku stvari koje treba da dođu, ali realnost ili telo je Hrist.’ (Jevrejima 8:5; 10:1)

Pavle ukazuje na istu stvar u poslanicama Galatima i Efescima. Zapravo, Pavle je pisao poslanice Kološanima i Efescima u isto vreme (u zatvoru) i poslao ih po istoj osobi, Tihikusu. Interesantno je zapaziti kako ove poslanice sadrže mnoge slične misli.

Zapazite šta Pavle kaže u Efescima, poglavlje 2:

„Oživeo je i vas koji ste bili mrtvi u prestupima i gresima.“
(Efescima 2:1)

„Još dok smo bili mrtvi u gresima - oživeo nas je zajedno sa Hristom - blagodaću ste spaseni.“ (Efescima 2:5)

On im kaže da su bili mrtvi u svojim gresima. Onda nastavlja i kaže kako su zbog Božje ljubavi spaseni milošću kroz veru (2:4-10). Drugim rečima, oni primaju oproštenje greha verom u Njegovu krv.

Onda nastavlja i kaže:

„Zato imajte na umu da ste ranije po telu bili neznabošci - nazivali su vas „neobrezanima“ oni koji sebe nazivaju „obrezanima“, koji su obrezani rukom na telu.“ (Efescima 2:11)

„Da ste u to vreme bili bez Hrista, otuđeni od izraelske zajednice i stranci za koje nisu važili savezi obećanja, bili ste bez nade i bez Boga u svetu.“ (Efescima 2:12)

On ih podseća da su bili neznabošci, neobrezani po telu, bez Hrista, otuđeni od izraelske zajednice. Zapravo, radi se o ista dva problema koja je pominjao crkvi u Kolosu.

1. Gresi (prestupi)
2. Neobrezanost

U poslanici Kološanima rešenje je bilo:

„I vas, koji ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i zbog neobrezanosti svoga tela, on je oživeo zajedno s njim, oprostivši vam sve prestupe.“ (Kološanima 2:13)

„I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst.“ (Kološanima 2:14)

Drugim rečima, Bog vas je oživeo zajedno sa Hristom oprostivši vam sve prestupe i izbrisavši pisani dokument sa svojim odredbama koji je razdvajao Jevreje od neznabožaca.

I u ovoj poslanici Efescima rešenje je bilo:

„Oživeo je i vas koji ste bili mrtvi u prestupima i gresima.“ (Efescima 2:1)

„Još dok smo bili mrtvi u gresima - oživeo nas je zajedno sa Hristom - blagodaću ste spaseni.“ (Efescima 2:5)

„Zato imajte na umu da ste ranije po telu bili neznabošci - nazivali su vas „neobrezanima“ oni koji sebe nazivaju „obrezanima“, koji su obrezani rukom na telu.“ (Efescima 2:11)

„A sad u Hristu Isusu, vi koji ste nekada bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom.“ (Efescima 2:13)

„Jer je on naš mir, koji je oboje sastavio u jedno i srušio pregradni zid koji nas je razdvajao.“ (Efescima 2:14)

„U svom telu onemogućio je neprijateljstvo zakona zapovesti u odredbama, da bi u njemu od oboje stvorio jednog novog čoveka gradeći mir.“ (Efescima 2:15)

„I oboje u jednom telu pomirio s Bogom posredstvom krsta, ubivši neprijateljstvo u njemu.“ (Efescima 2:16)

Drugim rečima, rešenje je bilo da vas je Bog oživeo zajedno sa Hristom oprostivši vam grehe (2:4-6) i srušivši pregradni zid između Jevreja i neznabožaca. On je ukinuo zakon zapovesti sa odredbama, a koji je razdvajao Jevreje i neznabošce.

On ističe da je postojao pregradni zid između Jevreja i neznabožaca koji ih je razdvajao i bio je smatran „neprijateljstvom“ ili mestom neprijateljstva između njih. Pavle ovaj pregradni zid naziva neprijateljstvom, a takođe ga naziva „zakon zapovesti u odredbama.“ To je On onemogućio ili ukinuo u Svom telu na krstu.

Zapazite da ono što je bilo onemogućeno ili poništeno u Njegovom telu, na krstu, nije bilo razdvojenost između Boga i čoveka, već razdvojenost između Jevreja i neznabožaca, i stoga, ovo definitivno ne može biti greh. Očigledno je to bio „*zakon zapovesti u odredbama*“ koji je bio naglašen obrezanjem tela.

„I došao je i objavio dobru vest mira vama koji ste bili daleko od Boga i onima koji su bili blizu Boga.“ (Efescima 2:17)

„Jer kroz njega i jedni i drugi imamo pristup Ocu u jednom Duhu.“ (Efescima 2:18)

„Dakle, više niste stranci ni došljaci, nego ste sugrađani svetih i Božji ukućani.“ (Efescima 2:19)

Zbog onoga što je Hrist učinio, naime, oprostivši im njihove grehe i ukinuvši ono što je razdvajalo neznabošce od Božjeg naroda, Pavle zaključuje da oni više nisu stranci, ni došljaci, već sugrađani svetih.

U tabeli se nalazi poređenje između dve poslanice u pogledu ove tačke.

Efescima	Kološanima
2 problema (greh i neobrezanost)	2 problema (greh i neobrezanost)
Oproštaj greha	Oproštaj greha
Onemogućio (ukinuo) u svom telu (neprijateljstvo)	Izbrisao (pisani dokument)
Neprijateljstvo	Protiv nas
Zakon zapovesti sa službenim odredbama	Pisani dokument sa svojim odredbama
„ubivši neprijateljstvo u njemu“	Pribivši ga za krst

Kao što možete videti, sličnosti su upečatljive. Ako treba da „*pisanim dokumentom sa svojim odredbama*“ u Kološanima da ukažemo na naše grehe, šta ćemo onda uraditi sa „*zakonom zapovesti u odredbama*“ u Efescima?

Imajte na umu da je Pavle upotrebljavao sličnu terminologiju da ukaže na iste stvari, koje ako iskombinujemo, dobijamo „*pisani zakon sa odredbama*.“

U obe poslanice Pavle se borio i upozoravao protiv lažnog jevandjelja koje su naučavali jevrejski legalistički obraćenici.

Sa ovim na umu, ne mogu da ne pomislim na ono što je Pavle pisao Galatima:

„A otkako je došla vera, više nismo pod starateljem.“ (Galatima 3:25)

„Zaista, svi ste vi Božji sinovi verom u Hrista Isusa.“ (Galatima 3:26)

„Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste.“ (Galatima 3:27)

„Nema više ni Judejca ni Grka, nema ni roba ni slobodnjaka, nema ni muškog ni ženskog, jer vi ste svi jedno u Hristu Isusu.“ (Galatima 3:28)

Drugim rečima, pre nego što je došao sistem vere, postojala je razlika između Jevrejina i Grka, ali sada, pod ovim novim sistemom, nema razlike. Ova misao nas vraća na ono što čitamo u Kološanima i Efescima, kako je na krstu nešto onemogućeno i ukinuto, a što je uklonilo pregradni zid razdvajanja. Oproštaj greha ne uklanja razliku između Jevrejina i neznabošca. Prvi je obrezan i sledi mnoga pravila i obreda, dok drugi ne. Šta god da je pravilo razliku između njih, moralo je da bude uklonjeno, kako bi se moglo reći „*nema više ni Judejca ni Grka...*“ Pavle ukazuje na to da je uklonjen „*pisani dokument sa svojim odredbama*“ i „*zakon zapovesti u odredbama.*“ To se definitivno ne odnosi na zapis o grehu, već na skup zakona i pravila, kojima „*jelo i piće, praznici, mladine i šabati*“ pripadaju.

Njegova poenta u Kološanima 2:13-17 je sledeća:

„Vi neznabošci, koji ste bili mrtvi u svojim prestupima (gresima) i neobrezani po telu, morate razumeti, da je Bog u Hristu rešio sve vaše probleme. Vi ste kompletni i potpuni u Njemu. U Hristu, Bog vam je oprostio vaše grehe i kroz Njegov život i službu, sve ove odredbe koje su predstavljale senke i tipove, pro našle su svoje ispunjenje. Te senke koje su nas razdvajale (Jevreje i neznabošce) su uklonjene sa puta preko Hristovog krsta. Stoga, oba problema koja su vas držala odvojenim od

Božjeg doma, rešena su u Hristu. Zbog toga 'ne dozvolite da vas jevrejski legalistički obraćenici osuđuju zbog jela i pića i zbog toga što ne držite praznike, mladine i ceremonijalne subote.' Sve ove stvari su bile prikovane za krst, zbog toga što predstavljaju senke stvari koje su trebale da dođu, a koje su realnost ili telo Hristovo. Zapamtite da ste kompletni i ispunjeni u Njemu. Imate realnost, ne dajte se obmanuti njihovim lažnim jevanđeljem senki i tipova.“

Elen Vajt i pioniri

Istražujući problem samo iz Biblije interesantno je zapaziti da se osnivači crkve ASD, uključujući i proroka (Elen Vajt), slažu sa ovim zaključkom.

Ovde ćemo navesti samo delić od mnogih izjava koje se mogu naći:

*„Postoji zakon koji je ukinut, koji je Hrist „uklonio sa puta i zakucio ga za krst.“ Pavle taj zakon naziva „zakon zapovesti u odredbama.“ Ovaj ceremonijalni zakon, koji je Bog dao preko Mojsija, sa svojim žrtvama i odredbama, trebalo je da bude obavezujući za Jevreje sve dok tip nije dostigao antitip u Hristovoj smrti, kao Božjeg Jagnjeta koji je uzeo na sebe grehe sveta. Onda su i svi žrtveni prinosi i službe trebalo da budu ukinuti. Pavle i drugi apostoli su se trudili da ovo pokažu i odlučno se odupru jevrejskim legalističkim obraćenicima koji su tvrdili da bi Hrišćani trebalo **da drže ceremonijalni zakon**. {BEcho, April 16, 1894 par. 2}*

Da bi proročke reči bile potpuno jasne, kratko ću ih prokomentarisati. Zapazite kako ona kaže „Ovaj ceremonijalni zakon, koji je Bog dao preko Mojsija, sa svojim žrtvama i odredbama.“ Ceremonijalni zakon nije ograničen samo na žrtve i obrede. Ceremonijalni zakon sa svojim žrtvama. Dakle, ceremonijalni zakon koji je bio ukinut, podrazumevao je mnogo više od samih žrtava.

Takođe, zapazite kako ona ukazuje na istu poentu, na koju je Pavle ukazivao u Kološanima. Kao što je Pavle rekao da su „*jelo, piće, praznici, mladine, subote*“ predstavljali senke koje su bile „*prikucane za krst*“ jer su dostigli telo, koje je Hrist, tako je učinila i Elen Vajt. Ona kaže da je „ceremonijalni zakon...“, trebalo je da bude obavezujući za Jevreje sve dok tip nije dostigao anti-tip u Hristovoj smrti, kao Božjeg Jagnjeta koji je uklonio grehe sveta.“

Pošto pretpostavljam da će oni koji svetkuju praznike ukazivati na sledeće reči Elen Vajt, „Onda su i svi žrtveni prinosi i službe trebalo da budu ukinuti,“ kako bi pokazali da su samo žrtveni prinosi bili ukinuti, reći ću, šta je sa obrezanjem?

Ono ne spada u žrtvene prinose? Pročitajte i sledeću rečenicu. Ona govori o ceremonijalnom zakonu, za koji je ranije rekla „Ovaj ceremonijalni zakon... sa svojim žrtvama i odredbama.“ Ponovo, ceremonijalni zakon podrazumeva više od samih žrtava i odredbi, takođe podrazumeva naredbe, statute, presude itd.

Evo još jedne izjave Elen Vajt:

„Ceremonijalni sistem je bio sačinjen od simbola koji su ukazivali na Hrista, na Njegovu žrtvu i Njegovo sveštenstvo. Ovaj obredni zakon sa svojim žrtvama i uredbama trebalo je da drže Jevreji, sve dok tip nije sreo antitip u smrti Hrista, Božjeg Jagnjeta koje je odnosi grehe sveta. Onda su svi žrtveni prinosi trebali da prestanu da važe. Ovaj zakon je Hrist „uklonio sa puta i prikucao ga za krst.“ Kološanima 2:14. (PP 365)

I ponovo ista poenta je izneta u gore navedenoj izjavi. Ceremonijalni sistem nije samo ukazivao na Hristovu žrtvu, već takođe i na samog Hrista i Njegovo sveštenstvo. Žrtve su ukazivale na Njegovu žrtvu.

Šta je sa druge dve stvari? Praznici su ukazivali na više od Njegove žrtve, ukazivali su na Njegovo sveštenstvo, kao i na Njegovu službu. Praznici su deo zakona koji je bio zakucan za krst.

„Zbog toga zaključujemo da je „pisani dokument sa svojim odredbama“ koji je bio zakucan za Hristov krst, bio Levitski zakon. Tipske svečanosti i obredi su ukazivale na Hristovu žrtvu, i kada je žrtva zapravo prineta na krstu, tipovi su istog trenutka prestali da važe.“ {April 22, 1886 E J Waggoner, SITI 247.1- 3}

„Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao deo praznika ili mladina ili šabata, jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova; ovde imamo praznike, mladine, subote, koji predstavljaju senke stvari u Hristovom delu. Ovo pokazuje da je Pavle ukazivao na ceremonijalne uredbе, koje su uvedene nakon pada u greh i obećanja o Mesiji. Poglavlje 23, u 3. Mojsijeva,

sadrži zapis o uspostavljanju ovih subota. Može se primetiti da su svi povezani sa jelom i pićem (vidi stih 27); i da se potpuno razlikuju od subote Gospodnje (stih 38). U Gospodnjoj suboti ne postoji ništa senovito što predstavlja Hrista, jer je bila uspostavljena u Edenu, kada je čovek tek bio stvoren i kada nije postojala potreba za bilo kakvom žrtvom. U ovom tekstu u Kološanima Pavle ni najmanje ne ukazuje na Gospodnju subotu. U prethodnom stihu, on je izjavio, da je zakon tipova i senki bio zakucan za krst; Budući da se taj zakon sastojao od senki, nužno je pretao da postoji kada je došlo telo; zbog toga Pavle kaže da niko ne treba da bude osuđen zbog izvršavanja ili neizvršavanja uredbi zakona.“ (February 17, 1887, E.J. Waggoner, SITI 103.22-23)

„Još jedan dokaz koji se navodi za ukidanje Dekaloga, a samim tim i subote, je Kološanima 2:14-15. „Izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama.... Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića i praznika, ili mladina ili subota, jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.“ Pod „propisom sa odredbama“ se najverovatnije podrazumeva ceremonijalni zakon – ne Dekalog ili moralni zakon. Dekalog nikada nije bio okarakterisan kao „pisani dokument sa svojim odredbama.“ Stoga „brisanje“, „uklanjanje“ i „prikucavanje za krst“ ne ukazuju na ovaj zakon, već na Mojsijeve obrede. {1851 JW, BISA 16.1, 2}

„Kada je ceremonijalni zakon bio prikucan za krst, svi jevrejski praznici i svečanosti su prestali da postoje; ali ukidanje tog

zakona je moglo ukloniti samo one obrede koji su bili dodati suboti, dok bi originalna institucija ostala da postoji, baš onakva kakva je izašla od svog Tvorca.“ (J.N. Andrews, History of the Sabbath, Chapter 8 P.54)

„Za „Praznike, mladine i ceremonijalne subote, koje su kao senke trebale da budu ukinute na krstu, Bog je izjavio da će On ukloniti.“ (Uriah Smith, The Biblical Institute, p. 139)

Solomon je rekao:

„Što je bilo, opet će biti, i što se radilo, opet će se raditi, i tako nema ništa novo pod suncem.“ (Propovednik 1:9)

Ista greška koju su pravili jevrejski legalistički obraćenici, pravi se i danas. Zapazite sledeću izjavu:

„U danima apostola, najnebuloznije jeresi su bile predstavljane kao istina. Istorija se ponavlja i ponavljaće se. Uvek će postojati onih koji će se, iako očigledno savesni, uhvatiti za senku i smatrati je telom. Oni se hvataju za laž umesto za istinu, jer je laž sada dobila novo odelo, za koje se misli da prekriva nešto divno. Ali ako se odelo ukloni, neće ostati ništa.“ (RH Feb. 5, 1901)

To je upravo ono što se radi danas. Ljudi se hvataju za senke, umesto za realnost. Oni se drže „dana, meseci, razdoblja i godina“, nošenja kićanki, puštanja brade i duvanja u trube. Sve

ove stvari će vremenom odvući ljude od Hrista. Jevreji su već hodali ovom stazom i istorija svedoči o tome, koliko su polagali poverenja u ove spoljašnje predstave, i na kraju su odbacili Hrista.

Neka se naš Gospod otkrije u potpunosti onima koji su zaglavljani u ovim senkama i tipovima.

Ipak, uprkos čitavoj ovoj zabuni Pavlove reči prodiru kroz istoriju:

„I izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst... Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića i praznika, ili mladina ili subota, jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.“ (Kološanima 2:14.16.17)

8. DA LI JE ISPRAVNO DRŽATI PRAZNIKE AKO TO NIJE PITANJE SPASENJA

Imad Avde

Isusa su jednom pitali ljudi koji su ga sledili, **„Šta treba da radimo da bismo činili dela Božja?“** (Jovan 6:28)

Isto pitanje danas postavljaju mnogi hrišćani, Šta moramo činiti da bismo se spasili? Šta Bog želi od nas da radimo? Šta On zahteva od mene? Ljudi daju različite odgovore. Neki onome ko je pitao ukazuju zakon; drugi mu ukazuju na određenu crkvu; a ipak mu neki ukazuju na ljudske tradicije. Međutim, uprkos svim ovim lažnim jevanđeljima Isusov odgovor razotkriva svaku laž.

„Ovo je delo Božije da verujete onog koga on posla.“ (Jovan 6:29)

Da bi se ispunila Božja volja u vašem životu treba da verujete u Njegovog Sina u kome smo svi ispunjeni (kompletni) (Kološanima 2:10). Ako se ispravno razume jevanđelje predstavlja obećanje o životu i spasenju svima koji prihvate Njegovog Sina. (Jovan 6:40)

Sa sledećim Isusovim rečima ne može biti zabune: **„Zaista, zaista, kažem vam, onaj ko veruje u mene ima večni život“** (Jovan 6:47)

Bog je obećao da će spasiti čoveka i dati mu večni život ako on bude utemeljen Hristu. Čitanje ovih reči donosi neočekivanu radost i mir verniku. Pa ipak, Božja ljubav sija još jače kada se uporedi sa načinom na koji su Adam i Eva stvoreni.

Kada je Bog stvorio Adama stvorio ga je tako da bude jedno sa Njim. Biblija nam kaže da je Adam bio stvoren po Božjem obličju (1. Mojsijeva 1:26-27); ne samo po Njegovom fizičkom obličju, već i po duhovnom. On je bio stvoren čist, čestit i pravedan (Propovednik 7:29). Bio je odeven i krunisan slavom i čašću (Psalmi 8:5). Bio mu je dat autoritet nad čitavom zemljom (1. Mojsijeva 1:28). Takođe mu je bio dat um sa takvom snagom i sposobnošću da prodre u stvaranje tako precizno da svako stvorenje opiše tačno onako kako ga je Bog opisao (1. Mojsijeva 2:18-20).

Razmislite o ovome! Šta je Adam morao da uradi da bi zaslužio život, pravednost i autoritet nad celim svetom? Ništa! On je već bio stvoren kao neko ko je već posedovao pravednost i večni život. On nije uradio ništa da bi to zaradio. On je bio stvoren pravedan pre nego što mu je bio izgovoren bilo kakav zakon, i pre nego što je poznao bilo koji zakon i bio mu poslušan. Na osnovu ovoga možemo videti da je Adam bio stvoren sa pravednošću bez zakona. Ovo povlači za sobom pitanje: na osnovu čega je Bog dao sve ove blagoslove Adamu? Odgovor se nalazi u sledećim stihovima:

„Jer je kroz njega (Isusa) sve bilo stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo da su to prestoli ili uprave ili poglavarstva ili vlasti. Sve je stvoreno kroz njega i za njega.

On je pre svega, i sve je u njemu objedinjeno.“ (Kološanima 1:16-17)

Zapazite da kaže „*sve je bilo stvoreno...za njega*“ i „*sve je bilo u njemu objedinjeno.*“ Ovo naglašava činjenicu da je Isus Onaj kroz koga je sve stvoreno i za koga je sve stvoreno; i kaže nam još da su sva stvorenja objedinjena u Njemu, tj. pronalaze svoje postojanje, potporu, život i blagoslove u Njemu. Zapazite šta dalje čitamo o Njemu:

„U početku je bila Reč, i Reč je bila kod Boga, i Reč je bila Bog. Ona beše u početku kod Boga. Sve je kroz Nju postalo, i bez Nje ništa nije postalo što je postalo. U njoj je bio život i život je bio svetlost ljudima.“ (Jovan 1:1-4)

Reč - Isus, je bila sa Bogom od početka, pre samog stvaranja. U ovom kontekstu nam je bilo rečeno „*u njoj je bio život i život je bio svetlost ljudima*“. Drugim rečima, večni život se nalazio u Reči, u Hristu, pre pada, od samog početka. Sva stvorena bića primaju svoj život, primanjem Onoga u kome se nalazi život. Pismo Ga naziva, „*Tvorcem života.*“ (Dela 3:15)

Drugim rečima, načelo po kojem se dogodilo stvaranje je bilo to da su u Reči, sve stvorene stvari pronašle život i bile blagoslovene. Ako jednostavno zamenimo Reč sa Hrist imaćemo sledeće načelo: *U Hristu su sva stvorenja blagoslovena.*

Šta je sa držanjem praznika danas? Da li je ispravno držati praznike ako naše spasenje ne zavisi od toga?

U ovakvom položaju se nalaze neki hrišćani danas. Iz svog ličnog iskustva sa onima koji drže praznike shvatio sam da se do uobičajenog držanja praznika dolazi kroz tri načina razmišljanja:

1. Postoje oni koji veruju da držanje praznika i dalje predstavlja Božji zahtev koji se mora slušati. Do ovog rezonovanja se došlo prethodnim verovanjem da su sve odredbe i dalje validne i obavezujuće danas kao što su bile u vreme Mojsijeve dispencije. A pošto su praznici deo odredbi logično sledi da ih moramo držati. Zanemari vanje ovoga smatra se grehom.

Praznici su bili uvedeni u vreme izbavljenja iz Egipta, a ne kao subota koja je bila uvedena prilikom stvaranja. Praznici nisu postojali pre izbavljenja iz Egipatskog ropstva. Njihova svrha je bila da pouči Izraelce o Mesiji koji je trebalo da dođe. Jednom kada je Mesija došao i ispunio ih više ne postoji potreba da se pridržavamo senki koje su služile samo kao sredstvo poučavanja o Mesijinom delu. Verovanje da je držanje praznika i dalje zahtev postavlja vernika u veoma opasan položaj u kome on prebacuje svoj fokus sa Hrista na zakon (čini, ne čini).

2. Drugi razlog koji se koristi za držanje praznika je taj da u njima postoji blagoslov. Ovo verovanje nas uči da mi ne držimo praznike kao sredstvo spasenja. Mi ih jednostavno držimo zato što u tome postoji blagoslov a nama je neophodan svaki blagoslov do kojeg možemo da dođemo. Zašto ne provesti više vremena sa Bogom?

Ponovo, do ovog verovanja se dolazi zbog nerazumevanja jevanđelja, da smo mi kompletni u Hristu i da se svi blagoslovi koje možemo primiti nalaze u Njemu. Držanje praznika sa ciljem

da se prime blagoslovi ukazuje na to da vernik nije kompletan u Hristu. Štaviše, koliko nam Biblija otkriva, Bog nije stavio naročite blagoslove na praznike kao što je stavio na subotu (1. Mojsijeva 2:3). Stoga, tvrditi da postoje naročiti blagoslovi u držanju praznika nije ni biblijski ni logično. Blagoslovi dolaze iz zajednice sa Bogom i vremena provedenog sa Njim.

3. Treće verovanje je da mi držimo praznike iz edukativnih razloga. Pisac ni na koji način ne može tvrditi da zna šta se nalazi u srcu vernika tako da ne treba osuđivati ovaj razlog. Međutim, pisac je ostao pitajući se, zašto ih držati svake godine ako je to samo u edukativne svrhe? Zašto ne naučiti lekcije iz jednog ili dva ciklusa i nastaviti dalje?

Koliko ja mogu da vidim iz Pavlove diskusije u Galatima 4. poglavlje, on je smatrao držanje praznika dokazom njihovog udaljavanja od jevanđelja. Da li oni koji danas drže praznike idu stopama Galata? Da li bi Pavle rekao istu stvar onima koji drže praznike danas kao što je rekao i Galatima u ono vreme? Verujem da hrišćani nemaju ni jedan razlog da drže praznike, nose rese, puštaju bradu itd. U najboljem slučaju ovo treba posmatrati u istom svetlu kao i obrezanje. Ne postoji više zahtev za obavljanjem ovih stvari. One više ne nose nikakvo duhovno značenje. Međutim, niko ne može da osudi osobu koja obrezuje svoje novorođenče iz bilo kog razloga osim duhovnog.

Nakon ovoga što sam rekao postoji razlika između držanja praznika i obrezanja. Držanje praznika zahteva određivanje tačnog dana kada praznik počinje; kada je nov mesec, kada je žetva itd. ovo mora biti praćeno verovanjem da je to zahtev i da

se mora držati tačno određenog dana zbog blagoslova koji postoje tačno tog dana i nijednog drugog. Ako promašimo tačan dan ostajemo uskraćeni za blagoslov. Ako to nije slučaj, zašto pokušavati da se odredi tačan datum? I ako ne postoji potreba da se odredi tačno vreme ili dan onda koja je razlika između okupljanja u posebno vreme i okupljanja u bilo koje drugo vreme? Sastanci i skupovi tokom kojih se vernik može okupljati i družiti sa drugim vernicima i uživati u zajednici i druženju sa njima, mogu se održavati u bilo koje vreme tokom godine. Ako se blagoslovi zaista nalaze samo u okupljanju, druženju i vremenu provedenim sa Bogom onda pitanje praznika postaje potpuno nevažno.

Koliko sam ja mogao da zaključim, neosnovano je držati praznike bez prethodnog unutrašnjeg verovanja da je to zahtev ili da postoje blagoslovi u tim posebnim danima, a i jedno i drugo su pogrešni. Prihvatanje bilo kog od ova dva verovanja postavlja vernika u istu poziciju u kojoj su bili Galati nakon što su se udaljili od jevanđelja. To postavlja vernika pod staratelja ili pod zakon.

Zbog toga ja ne držim praznike jer verujem da držanje praznika može biti opasan znak dubokog nerazumevanja jevanđelja. Savetujem svim čitaocima koji drže praznike da preispitaju svoj položaj i postave sebi pitanje "Zašto držim praznike?" Ako je vaš odgovor "zato što je to zahtev ili zato što u tome postoji blagoslov" onda ste počinili istu grešku kao i Galati i „*Hrist vam ništa neće koristiti*“ (Galatima 5:2).

Pavle je uzeo držanje praznika Galata kao dokaz njihovog udaljavanja od jevanđelja i smatrao je njihovo ponašanje za ozbiljnu pretnju svom delu. Njegove reči njima su bile:

„Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud trudio oko vas.“
(Galatima 4:11)

Ponašanje Galata i njihova reakcija prema Judaistima brinula je Pavla i učinila da se on boji za njih. Njihov uticaj se mogao širiti i uticati na ostale crkve u njihovoj okolini. Jevanđelje, čijem propovedanju je Pavle posvetio svoj život, bilo je ugroženo ponašanjem Galata. Pavle je razumeo da u pravom jevanđelju ne postoji mesto za legalizam. Da ovi Galati nisu bili ispravljeni i vraćeni na pravi put njihov uticaj bi se raširio i Pavlov trud među njima bi bio uzaludan, jer se on trudio da ih oslobodi od robovanja idolatriji. Sada ih nalazi kako se ponovo vraćaju drugom obliku ropstva; ropstva zakonu.

Ista je situacija i sa hrišćanima koji danas drže praznike. Svaka osoba koja danas drži praznike govori drugoj osobi da je držanje praznika neophodno. Činjenica je da ljudi uče iz našeg primera i zaista nema mnogo smisla reći, „Ja držim praznike, ali zaista ne verujem da je to neophodno.“ Pavle kaže da smo mi hrišćani pismo koje *„poznaju i čitaju svi ljudi“* (2. Korinćanima 3:2).

Većina ljudi koja vidi naša dela i ponašanje ispravno će zaključiti da mi verujemo u neophodnost da budemo deo hrišćanskog iskustva. Stoga, kao i u Pavlovo vreme, ovakvo ponašanje je i danas pretnja istinskom jevanđelju.

9. PRAZNICI I SADAŠNJA ISTINA

Nader Mansur

Istorija naše izdavačke delatnosti i njenih skromnih početaka od velikog je interesa i važnosti. Veliko razočarenje iz 1844. godine ostavilo ja za sobom rasutu skupinu Adventnih vernika na mnogim mestima. Ovoj skupini bilo je potrebno ohrabrenje, podrška. U ovakvom okruženju sa neba je stigao poziv da se počne sa objavljivanjem i širenjem poruke o istini. Džejms i Elen Vajt često su putovali i održavali sastanke sa različitim grupama vernika. Na jednom takvom sastanku, Bog je uputio vernike u neophodnost toga, da se započne sa objavljivanjem istine u štampanoj formi.

Konferencija u Dorčesteru, novembar 1848.

Period između dva velika razočarenja, 22. oktobra 1844. i nezaboravnih konferencija o suboti, 1848. godine, predstavljao je kritičnu četvorogodišnju fazu. Tokom ovih konferencija rani Adventisti su bolje razumeli istinu o suboti. U novembru 1848. godine još jedna takva konferencija je održana u domu Otis Nikols u Dorčesteru. Na ovoj konferenciji trebalo je da se diskutuje o suboti i poruci zapečaćenja. Džejms i Elen Vajt su bili prisutni među malom grupom vernika. Džozef Bejts, koji je takođe prisutan, napisao je kratak izveštaj sa tog okupljanja, koji glasi:

„Mala grupa braće i sestara sastala se na skupu u Dorčesteru, blizu Bostona, Masačusets. Pre nego što je sastanak počeo, neki od nas su ispitivali neke od tačaka u poruci zapečaćenja; postojale su neke razlike u mišljenjima po pitanju ispravnosti pogleda na reč „uzlazni“ itd., i budući da smo obavili objavljivanje poruke, predmet molitve na pređašnjoj Topsham Konferenciji, i način objavljivanja, činili su se nedovoljno jasnim te smo stoga jednoglasno odlučili da sve iznesemo Bogu.“ {Joseph Bates, A Seal of the Living God, P.24. 1849}

Božanski nalog

Nakon nekog vremena provedenog u najiskrenijoj molitvi za svetlost i vođstvo, Bog je dao sestri Vajt viziju sa nekim veoma jasnim uputstvima.

„Na sastanku održanom u Dorčesteru, Masačusets, u novembru 1848. godine, bila su mi data uputstva za objavljivanje poruke zapečaćenja, kao i uputstva o dužnostima braće da objavljuju svetlost koja je obasjavala naš put.“ {Life Sketches of Ellen G. White, p.125}

Vizija je takođe sadržala i jasnu poruku za njenog muža - došlo je vreme za objavljivanje.

„Nakon izlaska iz vizije, rekla sam svom mužu: „Imam poruku za tebe. Moraš početi da štampaš male glasnike i da ih šalješ ljudima. Neka pre svega budu mali; ali kako ljudi budu čitali,

slaće ti sredstva kojima ćeš plaćati štampanje i to će predstavljati uspeh iz prve. Od ovog malog početka poteći će veliki zraci svetlosti koja će obasjati čitav svet“ {Life Sketches of Ellen G. White, p.125.2}

Uprkos tome što je bio bez novca i nije imao redovne prihode, Džejms Vajt je ozbiljno razmišljao o rečima koje su bile izgovorene ovde na sastanku. Uprkos preprekama koje su postojala oko štampanja, on je odlučio da poslušava ovo uputstvo.

Sadašnja istina, jul 1849.

Bilo je potrebno manje od godinu dana pre nego što je Džejms bio spreman da objavi prvi glasnik koji je nosio naziv *Sadašnja Istina*. Elen Vajt nam daje uvid u to vreme:

„Dok smo bili u Konektikatu, u leto 1849. godine, moj muž je bio duboko dirnut što je došlo vreme da on napiše i objavi istinu za sadašnje vreme. Bio je veoma ohrabren i blagosloven pošto je odlučio da obavi ovo... On je istog trenutka počeo da piše, a kada bi došao do nekog teškog pasusa, ujedini bismo se u molitvi Bogu za bolje razumevanje istinskog značenja Njegove reči.“ {Life Sketches of Ellen G. White, pp.125, 126}

Ne samo da su se molili za bolje razumevanje Božje reči, kao što je Džejms napisao, već su takođe i mnoge druge molitve bile ponuđene za ovaj skromni prvi korak u delu našeg izdavaštva.

„Jednog dana, u julu, moj muž je doneo kući iz Midltona, hiljade kopija prvog broja njegovog glasnika... Dragocene odštampane stranice bile su unete u kuću i stavljene na pod, a onda se okupila mala grupa zainteresovanih, i kleknuli smo oko papira i sa poniznim srcima i suzama u očima, preklinjali smo Gospoda da blagoslovi ove štampane glasnike istine.“ {Life Sketches of Ellen G. White, p.126}

Zajedno su presavijali letke i pripremali ih za slanje. Molitva je postala uobičajena nad svakim brojem glasnika pre slanja. Mnogo godina kasnije Elen se prisetila tih ranih dana glasnika:

„Bilo je to u Midltonu, oko 1849. godine, kada je moj muž počeo sa izdavanjem i objavljivanjem našeg prvog glasnika, male stranice pod imenom Sadašnja Istina. Tada smo živeli u Roki Hills, sedam milja od Midltona i moj muž je često pešačio između ova dva mesta, iako je tada bio hrom. Kada je doneo prvi broj glasnika iz štamparije, svi smo kleknuli oko njega i sa poniznim srcima i mnogo suza, molili Gospoda da blagoslovi onemogućale napore svog sluga. Moj muž je onda uputio kopije glasnika svima za koje je smatrao da će ga pročitati i prepešačio sedam milja do pošte u Midltonu, noseći dragocene papire u putnoj torbi. Svaki put iznova, pre nego što su glasnici nošeni u poštu, izneli bismo ih pred Gospoda i ponudili Mu najiskrenije molitve sa suzama u očima, kako bi Njegov blagoslov mogao počivati na tihim glasnicima. Uskoro su počela da pristižu pisma sa novčanim sredstvima za potporu u objavljivanju glasnika, a takođe su

i donosila dobre vesti, da su mnoge duše prihvatile istinu.“ {E. G. White, Review & Herald, October 6, 1904 par. 9}

Ovaj mali glasnik, koji je bio tako božanski naložen, imao je veoma skroman početak. Kasnije je izrastao i vršio moćan uticaj².

Poruka u glasniku Sadašnja Istina

Deo vizije koju je Elen Vajt primila 1848. godine, odnosio se na poruku zapečaćenja i na subotu. Džejs u to vreme beleži, „Ona je videla mnoge interesantne stvari u vezi sa ovim slavnim pečaćenjem subote, a koje ja nisam imao ni vremena ni prostora da zabeležim.“³. Tako je za Džejsa bilo prirodno da napiše nešto o suboti i poruci zapečaćenja u prvom broju glasnika. To mu je dalo i vremena i prostora da sve detaljno izloži. Članci koji su sledili. Nosili su nazive „*Sedmična subota uspostavljena je prilikom Stvaranja, a ne na Sinaju*“; „*Subota, večna sedmična uspomena*“; „*Božji zakon ili Deset Zapovesti*“; „*Pismo se obično citira, kako bi se dokazalo ukidanje subote*“;

Džejs Vajt je objasnio da je sedmi dan, subota, predstavljao večnu uspomenu na Božju stvaralačku silu. Subota je predstavljala večni pečat između Boga i Njegovog naroda.

² *Sadašnja Istina*, u 10 izdanja izdatih tokom perioda od 11 meseci, objavljivala je treću anđeosku poruku sa istinom o suboti, kao centralnom tačkom. To je bila preteča članka koji će biti poznat pod raznim imenima Adventni Pregled, Adventni Pregled i Subotnji Glasnik, Pregled i Glasnik i Adventistički Pregled.

³ Starešina Džejs Vajt u neobjavljenom pismu, dao je svoj izveštaj o ovom sastanku i viziji. Više o njegovom komentaru može se pronaći u knjizi *Life Sketches of Ellen G. White*, p.116.

Sadašnja Istina i praznici

U upućivanju na značaj i validnost subote, Džejms Vajt je takođe morao da ukaže na temu praznika i godišnjih subota. Bilo je neophodno da jasno napravi ovu razliku jer je mnogima ova tema bila zbunjujuća. Evo nekoliko izvoda iz prvih nekoliko brojeva *Sadašnje Istine* koji se odnose na odnos između praznika i nas danas. Zapazite razliku između godišnjih subota i sedmične subote.

*„Prvi savez, koji je imao „božanske uredbe i zemaljsku svetinju,“ predstavljao je senku drugog boljeg saveza. Zakon je bio senka, a jevanđelje je telo koje baca senku; i kao što sve senke dosežu do tela i ne dalje, **vrlo je jasno da su žrtve, mladine, praznici, subote iz jevrejskog zakona, prestale da postoje, kada je dragoceno telo i krv Božjeg Jagnjeta bilo žrtvovano na krstu.**“* {James White, The Present Truth, August 1849, p.9}

*„Sve senke prestaju, kada dosegnu do tela koje baca tu senku. Pratite senku drveta, do drveta i tu se ona završava. **Ali sedmična subota nikada neće prestati da postoji; stoga ona nije senka; već telo, kao i drugih devet zapovesti.** Svih deset zapovesti su iste prirode; i ako je jedna od njih senka, onda su sve senke. Kako psovanje, krađu i ubijanje možemo učiniti senkama? Ne možemo to učiniti. **Niti postoji čovek koji može pokazati da subota predstavlja senku.**“* {James White, The Present Truth, August 1849, p.10}

„Neki su poštovali jevrejske subote, mladine i praznike, nakon što su bili ukinuti i zakucani za krst, a drugi nisu. Pavle nije želeo da Kološanima sude učitelji Judaizma, u znak poštovanja prema stvarima koje su ukinute prema svedočanstvu proroka (Osija 2:11).“ {James White, The Present Truth, August 1849, p.9}

„Subota Gospoda našeg Boga, bila je uspostavljena prilikom stvaranja, pre pada u greh, kada su i zemlja i čovek bili sveti, a Eden cvetao na zemlji. Jevrejske saborne subote bile su date na planini Sinaj, oko 2500 godina nakon stvaranja i predstavljale su deo rukom pisanih uredbi Mojsijevog zakona, koji je bio prikovan za krst prilikom smrti Mesije.“ {James White, The Present Truth, August 1849, p.9}

„Činjenica da su neki poučavali ove jevrejske običaje u Hrišćanskoj crkvi i prosuđivali u skladu sa tim običajima, navelo je apostola da napiše ono što ima Galatima, Rimljanima i Kološanima, na ovu temu.“ {James White, The Present Truth, August 1849 p.9}⁴

„Konačno, činjenica da su rane hrišćane uznemiravali oni koji su ih učili da moraju držati Mojsijev zakon, kako bi se spasili, pokazuje šta je bila tema o kojoj je Pavle pisao i da nije mislio na subotu; već je mislio na senke Mojsijevog zakona koje su

⁴ Odgovarajući tekstovi na koje se ukazuje su Galatima 3:2; 4:10; 5:3; 4; Rimljanima 14:1-6; Kološanima 2:14-17. Ovi pasusi se bave jedenjem i praznicima koje su neki u Crkvi poštovali, a neki ne.

počele da dostižu tela koja su bacala te senke, kada je uveden Novi savez, sa smrću Mesije.“ {James White, The Present Truth, August 1849, p.11}⁵

Važno je zapamtiti da su se Džejms i Elen molili Bogu za vođstvo u pisanju ovih članaka. Ona nas podseća šta je Džejms činio „kada bi došao do nekog pasusa teškog za razumeti, „ujedinili bismo se u molitvi Bogu za bolje razumevanje istinskog značenja Božje reči.“ {*Life Sketches of Ellen G. White, pp.125, 126*}

Potrebno je da sebi postavimo nekoliko pitanja: Da li je Bog odgovorio na te molitve ili nije? Da li mu je Bog dao ispravno razumevanje Svoje reči u pogledu praznika?

Džejms je video jasnu razliku između Božjih deset zapovesti moralnog zakona i obreda i senki tipskog zakona

„O držanju Božjih zapovesti nigde se ne govori u Novom savezu kao o nečemu što ima mali značaj, kao što je to slučaj sa obrezanjem, jelom i praznicima; ali zakon će uvek biti test za hrišćansku zajednicu i večno spasenje.“ {James White, The Present Truth, July 1849 p.8}

On je takođe komentarisao situaciju koja je postojala u ranoj crkvi. Pitanje svetkovanja praznika nije novo pitanje, već je to bila doktrina koju su zastupali jevrejski hrišćani u Pavlovo vreme:

⁵ Džejms ovde komentariše Kološanima 2:16-17: *Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao deo praznika ili mladina ili šabata jer je to senka onoga što dolazi, tela Hristova.*

„Hrišćani u Rimu su imali probleme, slično kao i u drugim crkvama. Neki od njih su se držali jevrejskih običaja u pogledu jedenja i praznika, a drugi su se suprotstavljali ovim običajima. Pavlov najveći problem sa njima je bio je taj što su osuđivali jedni druge i kroz ove stvari su testirali međusobnu pripadnost hrišćanskoj zajednici.“ {James White, The Present Truth, July 1849 p.8}

Bog je svakako usmeravao um Svog slugu u odgovoru na njegove žarke molitve. Bog koji je naložio pisanje ovog glasnika, nikada ne bi ostavio autora ta tumara i spotiče se u tami.

Ne pripadaju Sadašnjoj istini

Što se tiče Džejmsa i Elen Vajt praznici nisu pripadali poruci za sadašnje vreme. Daleko od poruke za sadašnje vreme, praznici (sa svojim godišnjim subotama) su bili deo senovitih tipova koji su prestali da postoje na Hristovom krstu. Ovaj stav i razumevanje kasnije su potvrdili mnogi pioniri od kojih je kasnije nastala crkva Adventista Sedmog Dana. Fokus poruke zapečaćenja koju je ovaj pokret bio podignut da objavi, trebalo je da bude na sedmom danu suboti, a ne na senkama koje su prestale da postoje.

Nova istina ne protivreči staroj

Ako su praznici i njihove godišnje subote zaista predstavljali senovite tipove, kao što je Džejms pisao, onda nije moguće da

su nastavili da postoje do danas. Osim, naravno ukoliko je Džejms Vajt pogrešno razumeo. Neko može pomisliti da Džejms nije imao svetlost u pogledu praznika i da bi danas trebalo da ih svetkujemo kao da su obavezujući. Možda praznici predstavljaju novo svetlo ili napredak u bolje razumevanje sadašnje istine za nas danas.

Takav stav pokreće neka veoma ozbiljna pitanja i sumnje u pogledu temelja koji je Bog postavio na početku našeg izdavačkog delovanja. Ako su praznici danas validni i obavezujući, onda ovo veoma ozbiljno protivreči poruci o sadašnjoj istini u našim ranim danima. Istina ne može biti suprotstavljena samoj sebi. Preostaje nam samo jedan od dva izbora:

1. Džejms Vajt je bio u pravu i praznici nisu obavezujući za nas danas, ili
2. Džejms Vajt nije bio u pravu i praznici su danas obavezujući za nas.

Srećom, pero nadahnuća nam ovo jednostavno razjašnjava. Ne treba da sumnjamo u Božje vođstvo tokom naše rane istorije, niti da dovodimo u pitanje učenja koja je Bog uspostavio.

*„Istina je ista ko što je uvek i bila i ni čioda ni stub se ne mogu ukloniti iz strukture istine. **Ono što je bilo stečeno iz Božje reči 1844, 1845, 1846, ostaje istina u svakom slučaju.**“ {E. G. White, 1MR 52.2, 1906}*

*„**Ono što je bila istina u početku, istina je i sada.** Iako su se otvorile za razumevanje, nove, važne istine prikladne narednim generacijama, **sadašnja otkrivenja ne protivreče otkrivenjima**“*

iz prošlosti. Svako novo razumevanje istine, čini staro razumevanje još značajnijim.“ {E. G. White, Review & Herald, March 2, 1886}

*„Gospodnja Reč je vodila naše korake još od 1844. godine. Istraživali smo Pismo; **gradili smo na čvrstom temelju; i nismo morali da rušimo naše stare temelje i postavljamo nove.**“* {E. G. White, 1MR 54.1, 1907}

„Kada Božja sila svedoči o tome šta je istina, ta istina treba zauvek da ostane istina. Ne uvodi se ništa novo što se suprotstavlja istini koju je Bog dao. Pojaviće se ljudi sa tumačenjima Pisma, koja su po njima istinita, ali koja zapravo nisu istinita. Istinu za ovo vreme Bog nam je dao kao temelj naše vere. On Sam nas je naučio šta je istina. Pojaviće se mnogi sa novom svetlošću koja protivreči svetlosti koju je Bog dao pod delovanjem Svog Svetog Duha.“ Preach the Word, p. 5. (1905.)” {E. G. White, Counsels to Writers and Editors, pp. 31, 32}

Ovi citati su previše jasni za bilo kakve komentare. Ne postoji dokaz za pretpostavku da je Džejms Vajt promenio svoj stav po pitanju praznika i godišnjih subota. Kao glava svog doma njegov stav je bez sumnje predstavljao stav čitavog njegovog domaćinstva. Ne samo da je ovo bio stav porodice Vajt, to je predstavljalo stav i razumevanje čitave Crkve u to vreme, i mnogih narednih godina.

Na kraju krajeva, niko od pionira nije smatrao da je mudro i razumno odstupiti od temelja koje je Bog postavio na početku

našeg izdavačkog rada. Svetkovanje praznika nikada nije trebalo da bude deo večne poruke zbog koje je Bog podigao naš pokret.

Zaključak

Ovi rani počeci glasnika *Sadašnja Istina* otkrivaju božansko vođstvo u osnivanju, delovanju i uspehu. Vizije su dale sigurnost da je Božji blagoslov bio na Džejmsu Vajtu dok je pisao.

Bog nije samo obezbedio sredstva za opstajanje glasnika, već je takođe blagoslovio um Džejmsa Vajta dok je izlagao istine iz Pisma na ovim stranicama. Od samog početka našeg izdavačkog rada vidimo da Bog nije želeo da se praznici sa svojim godišnjim subotama ubace u temelj istine koja se gradila.

Struktura istine je trebalo da se fokusira na žive realnosti, na sadašnju istinu, a ne na senke i tipove, koji su davno prestali da budu na snazi. Stojmo čvrsto na platformi koju je Bog izgradio i uspostavio za nas. On nam nije naložio da bilo šta menjamo ili dodajemo nešto onome što je namerno izostavio.

10. UNIŠTAVANJE SUBOTE

Nader Mansur

Sedmi dan, subota, predstavlja jednu od dve institucije koje su uspostavljene pre čovekovog pada u greh (druga je brak) a koje su bile date čovečanstvu. Društvo danas je razvilo mnoštvo načina za uništavanje svete institucije braka. Sa druge strane postoje slični destruktivni naponi koji imaju za cilj da unište subotu. Međutim, ove napore ne ulaže svetovno, sekularno društvo, već sami svetkovatelji subote, lično. Ovaj napad na subotu nosi obeležje poštovanja i uzdizanja subote, ali u realnosti ne predstavlja ništa drugo do uništavanja subote.

Nebiblijsko izjednačavanje

Metod napada kojim se bavimo leži u izjednačavanju večne subote sa ostalim danima i razdobljima inferiornog i prolaznog karaktera. Naime sa ostalim praznicima Mojsijevske dispensacije. I to, poistovećivanjem subote sa jevrejskim staro-saveznim praznicima i praktičnim tretiranjem praznika kao da su podjednako vredni, večni i ispunjeni misterioznim blagoslovom kao subota.

Razlika (kao i ogroman kontrast između subote i staro-saveznih praznika), umanjena je, ako ne i potpuno ignorisana. Ovo izjednačavanje dve potpuno različite institucije i njihovo poistovećivanje rezultuje uništavanjem subote. U nastojanju da se uzdigne i uveća važnost praznika, uzvišenije karakteristike su-

bote se izvlače i pripisuju praznicima. Ovaj proces dovodi do unižavanja i uništavanja subote kako bi se uvećali i uzdigli praznici. Ponekad postoji napor da se ne ističe ovo izjednačavanje izjavama da praznici kanališu i uvećavaju subotnji blagoslov. Da je subota i dalje glava i izvor, ali praznici služe kao kanal za prenošenje istog blagoslova i svetosti koje sadrži subota. I dok izgleda kao da održava superiornost subote, ovaj pristup tretira subotu i praznike kao potpuno jednake. Ovo je tačka koju nastojim da istražimo; današnje tretiranje praznika kao produžetaka sedmog dana subote. Opasnost od ovakvog načina razmišljanja je očigledna. To je nebiblijski. To je čisto nagađanje, koje pokušava da spoji nešto, za šta Bog nikada nije izjavio da treba da se spoji. Na ovaj način subota se zapravo uništava.

Sličnost

Pre nego što istražimo razlike koje se ističu između subote i ostalih praznika treba da istražimo sličnost. Upravo ova sličnost predstavlja izvor izjednačavanja subote i ostalih praznika i njihovog tretiranja na isti način. Glavna tačka sličnosti opisana je u ovom pasusu:

„Kaži Izraelovim sinovima: ‘Gospodnji praznici koje ćete oglašavati u određeno doba godine sveti su zborovi. Ovo su moji praznici: Šest dana neka se radi, a sedmi dan je subota, dan potpunog odmora, sveti sabor. Ne radite nikakav posao. To je subota posvećena Gospodu u svim mestima gde živite. Ovo su

Gospodnji praznici, sveti zborovi, koje treba da oglasite u vreme koje je određeno za njih“

Rezonovanje je da subota predstavlja praznik kao i svaki drugi i pošto je Bog zajedno spomenuo i subotu i ostale praznike onda oni treba zajedno da ostanu ili zajedno da nestanu. Bog jednostavno izjavljuje da su praznici trebali da se drže na sličan način kao subota.

Štaviše, hebrejska reč koja je ovde upotrebljena za praznike je „Moed“ što jednostavno znači ugovoreni sastanak. Praznici su novi sastanci, uspostavljeni za Izrael, na sličan način kao što je subota bila sastanak, uspostavljen za čovečanstvo. Bog je dodavao još sastanaka (praznika) za okupljanje, koji su kao subota i čak su se sastojali od posebnih dana pod nazivom subote (godišnje). Daleko od izjednačavanja, ova sličnost pokazuje da i subota i ostali praznici predstavljaju vreme sastanka. Kada ispitamo njihovo poreklo i svrhu, velike razlike postaju očigledne.

Razlike

Dakle, koja je razlika između sedmog dana subote stvaranja i jevrejskih praznika? Zapravo postoje mnoge razlika koje smo naveli u sledećoj tabeli:

Sedmi dan subota (sedmična)	Praznici i njihove godišnje subote
Uspostavljena prilikom stvaranja, pre pada u greh (1. Mojsijeva 2:2)	Uspostavljeni nakon izbavljenja iz Egipta, daleko nakon pada u greh (2. Mojsijeva 12)
Bog je počinuo tog dana (1. Mojsijeva 2:2)	Ne postoji izveštaj o tome
Bog je taj dan blagoslovio i posvetio (1. Mojsijeva 2:3)	Ne postoji izveštaj o tome
Načinjena je zbog čoveka (Marko 2:27)	Načinjeni su zbog Jevreja (2. Mojsijeva 12:14; Brojevi 15:3; Amos 5:21; Jovan 6:4)
Ukazivala je na stvaranje (3. Mojsijeva 20:11)	Ukazivali na dolazak Spasi-telja (1. Korinćanima 5:7)
Prethodila je žrtvenom sistemu (1. Mojsijeva 2)	Dodati kasnije žrtvenom sistemu (3. Mojsijeva 23:37)
Nije senka ili tip	Senke i tipovi (Kološanima 2:16; Jevrejima 10:1)
Nije vezana za kalendar (2. Mojsijeva 20:8-11)	Vezani za kalendar (3. Mojsijeva 23:5,6)
Globalna (opšta)	Vezani za Jerusalim i Hram (4. Mojsijeva 16:6,15)
Moralna i večna (Bog je nikada nije opozvao ili uki-nuo)	Privremeni i ceremonijalni (Galatima 3:19; Kološanima 2:16; Jevrejima 10:1)

Tako je Bog napravio razliku između ove dve institucije. Kontrast između njih je toliko primetan da se odmah može uočiti opasnost od mešanja nečega što je Bog tako jasno razdvojio. Takođe je veoma jasno da su praznici bili dati za određenu grupu ljudi i trebalo je da ispune određenu svrhu; da služe kao tipovi i senke dok ne dođe Seme. Subotnji dan je bio dat bezgrešnom svetu i služi kao podsetnik na Božju stvaralačku silu i kao sedmični termin za povezivanje sa našim Tvorcem.

Zaštita subote

Iz ovog razloga, Bog je uspostavio jasnu razliku između subote i praznika. Postoji zaštitna ograda oko subote koju mi treba da sačuvamo. Srušiti ovu ogradu znači uništiti subotu, a ne uzvisiti je. Mešanjem senovitih tipskih praznika sa subotom podrazumeva da je i subota senovita i tipska. Zapravo čuo sam neke ideje u tom pogledu. Daleko od jačanja subote, takvo jedinstvo sa praznicima poziva ljude da spremnije odbace subotu. Na kraju krajeva, previše ljudi je svesno biblijske istine da su praznici služili kao senke koje su ukazivale na buduće Mesijino delo spasenja. Koliko je zapanjujuće, što teorija koja uništava subotu, može biti privlačna svetkovateljima subote danas. Ne možemo potceniti neprijatelja i njegova sredstva kojima pokušava da potkopa Božji autoritet i da napadne večnu uspomenu na Božju stvaralačku silu.

Šta je sa Elen Vajt?

Želim da uključim ovaj odeljak jer sam siguran da će neko postaviti ovo pitanje. Neko može pomisliti da ovi citati i pasusi podupiru potrebu za držanjem praznika danas i za tretiranjem praznika kao subote. Da li postoji bilo kakav dokaz u Duhu Proroštva koji možemo konsultovati? Odgovor je da, i dokaz je prirodno u skladu sa biblijskom slikom predstavljenom u ranijim pasusima. Evo kako je opisan sedmi dan subota:

*„U Edenu, Bog je uspostavio uspomenu na svoje delo stvaranja, tako što je blagoslovio sedmi dan. **Subota je bila posvećena Adamu, ocu i predstavniku čitave ljudske porodice.** Poštovanje subote trebalo je da predstavlja čin zahvalnosti od strane svih onih koji su trebali da prebivaju na zemlji, za to što je Bog bio njihov tvorac i pravedni Vladar; što su bili deo Njegovih ruku. **Stoga je ova institucija bila u potpunosti komemorativna (znak sećanja) i predata čitavom čovečanstvu.** Nije postojalo ništa u senovitoj ili ograničenoj primeni na bilo koji narod.“ {PP 48.1}*

*„**Ne postoji senka u propisima dekaloga. Deset zapovesti nisu predstavljale tip.**“ {RH, July 15, 1890 par. 5}*

Subota nije ni tip ni senka. A šta je sa praznicima? Da li ih ona stavlja u isti koš sa subotom?

„**Pasha** je bila svetkovana kao uspomena na izbavljenje Izraelove dece iz Egipatskog ropstva. **Pasha je bila i komemorativna i tipska.** Tip je dostigao svoj antitip, kada je Hrist, Jagnje Božje, bez mane umro na krstu.“ {3SG 225.1}

„**Praznik Senica** nije bio samo komemorativni, već i **tipski.**“ {PP 541.2}

Ovaj tipki sistem, čiji su praznici bili deo, završio se na krstu. Ovi tipovi se takođe nazivaju i senkama.

„Dok je Hristova smrt, kao što smo videli, **dovela zakon tipova i senki, ili ceremonijalni zakon,** do kraja, nije ni u najmanjoj meri umanjila dostojanstvo moralnog zakona, niti ga učinila nevažećim.“ {ST, July 15, 1880 par. 13}

„Hrist je suština ili telo koje baca svoju senku na prethodne dispencije. **Kada je Hrist umro, senka je prestala da postoji. Sa Hristovom smrću, tipski sistem je nestao; ali Božji zakon, čije kršenje je učinilo plan spasenja neophodnim, bio je uzvišen i počastvovan.**“ {BEcho, July 15, 1893 par. 8}

Zapazite kontrast između ova dva sistema. Jedan je bio tipski i nestao je; drugi nije. Praznici pripadaju prvom; subota pripada drugom. Velika greška Jevreja je bila ta, što nisu uspeli da prepoznaju ovu razliku.

„Jevreji su odbacili Hrista i zbog toga je ceo sistem religije za njih neodređen, neobjašnjiv, neizvestan. Oni pridaju mnogo više značaja senovitim ceremonijama tipova, koji su doživeli svoj antitip, nego što pridaju zakonu deset zapovesti, koji nije bio tip, već realnost, kao što je Božji presto realnost.“ {RH, May 6, 1875 par. 17}

Istu grešku danas prave oni koji poistovećuju praznike sa subotom.

„Ako se oni koji tvrde da veruju u svetu istinu za ovo vreme, vrate praktikovanju obreda, koji su se zahtevali od Jevreja, kako će stajati pred anđelima i pred ljudima? Trebalo bi da budemo maksimalno pažljivi i brižni, kako bismo očistili svaki ćošak srca od greha. Oni, koji umesto da čiste hram duše, praktikuju spoljašnje ceremonije, misleći da im je to Bog preporučio, shvatiće da se nalaze u duhovnoj tami, kao Jevreji.“ {3MR 55.4, 5}

Sažetak citata Elen Vajt

Upotreba spisa nekoga ko nije svetkovao praznike, kako bi se promovisalo svetkovanje praznika, je najveći dokaz u prilog neosnovanosti ove ideje. Jasna razlika između subote i praznika je veoma očigledna u spisima Elen Vajt. Evo nekih ključnih stvari koje smo pronašli:

- Subota nije senka ili tip
- Praznici su predstavljali ceremonijalne senovite tipove

- Praznici su bili deo ceremonijalnog zakona
- Sistem senovitih tipova završio se na krstu
- Senovite ceremonije ne mogu se izjednačavati sa deset zapovesti
Praktikovanje ceremonijalnih obreda danas, vodi u duhovnu tamu

Zaključak

Poistovećivanje senovitih praznika sa subotom stvaranja predstavlja jedno od sredstava za uništavanje subote. Ovo se zasniva na istom rezonovanju koje vodi u druge zablude, kao što su lunarne subote. Na kraju krajeva, ako su praznici i sedmi dan subota u istoj kategoriji onda bi trebalo svi da se računaju prema istom kalendaru.

Poistovećivanje večne subote sa privremenim tipskim institucijama, predstavlja bacanje senke sumnje na subotu. To iskrivljuje sliku koju je Bog naslikao za nas u Bibliji i uništava je. Tužna je obmana verovati da nas praznici približavaju Bogu dok gledamo kako se oni koji samo drže subotu, a ne praznike, sve više udaljavaju od Njega. Ovo čini ceremonijalnu spoljašnju poslušnost sredstvom za pristupanje Bogu. Zar to ne predstavlja samu srž farisejstva?

Promovisanje praznika kao uslov za primanje budućih blagoslova od Boga (kojih su lišeni oni koji ne drže praznike), znači govoriti u Božje ime kada Bog ne govori.

Bog je blagoslovio sedmi dan subotu, hajde da budemo pažljivi i zaštitimo subotu i da je ne poistovećujemo sa nečim sa čime Bog nije imao nameru da je poistoveti.